

Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/602)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonlarına, esas olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

2/6/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-803/2450

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 21/4/2008 tarihinde kararlaştırılan “Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Avrupa Birliği-Türkiye Ortaklık Konseyinin 6 Mart 1995 tarihli toplantısında kabul edilen 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (Gümrük Birliği Kararı) ile Türkiye ile Avrupa Birliği arasında gümrük birliği tesis edilmiştir.

Taraflar arasında sağlanan gümrük birliğinin esaslarını içeren ve Gümrük Birliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türkiye'nin, AB'nin gümrük işlemleriyle ilgili temel mevzuatını benimsemesini öngören bu Kararın 26 ncı maddesi hükmü gereği; bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihte Topluluk Gümrük Kodunu Oluşturan (EEC) 2913/92 sayılı ve 12 Ekim 1992 tarihli Konsey Tüzüğü ile bu Tüzüğün uygulama hükümlerini belirleyen (EEC) 2454/93 sayılı ve 2 Temmuz 1993 tarihli Komisyon Yönetmeliği hükümleri esas alınarak hazırlanan 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 5/2/2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Birliği normlarına uygun 4458 sayılı Gümrük Kanunu; gümrük formalitelerinin asgariye indirilmesi, zaman kayıpları ve gereksiz harcamaların önüne geçilerek dış ticaret işlem maliyetlerinin düşürülmesi ve özellikle ihracata dayalı sanayi için girdi niteliğindeki malların ekonomiye zamanında kazandırılması açısından çağdaş nitelikli hükümler ihtiva etmektedir.

Ancak, 4458 sayılı Gümrük Kanununun temelini teşkil eden Topluluk Gümrük Kodunun bazı maddelerinin zaman içerisinde değişikliğe uğramış olması nedeniyle, Avrupa Birliği mevzuatına uyum yükümlülüklerimiz kapsamında 4458 sayılı Gümrük Kanununun, Topluluk Gümrük Kodunda 2700/2000 sayılı Konsey Tüzüğü ile yapılan değişikliklere paralel olarak bazı maddelerin değiştirilmesi, bazı maddelere de ilaveler yapılması gereği hasıl olmuş ve bu doğrultuda hazırlanan Kanun Tasarısı 12/5/2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderilmiştir.

Söz konusu Tasarı yasalaşmayı beklerken, yürürlükte olan Topluluk Gümrük Kodunu tesis eden 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğünde, 4 Mayıs 2005 tarihli ve L117 sayılı Topluluk Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe giren 13 Nisan 2005 tarihli ve 648/2005 sayılı AB Konsey ve Parlamento-su Tüzüğü ile birtakım değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklere uyum amacıyla Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmıştır.

Söz konusu Tasarı yasalaşmadan ve Tasarı Taslağı Başbakanlığa sevk edilemeden yasama döneminin sona ermesi nedeniyle bu defa Tasarı ve Taslak birleştirilerek 4458 sayılı Kanunun ulusal düzenlemelerimizi ihtiva eden maddelerinin uygulaması sırasında yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması, özellikle para cezası uygulanmasına ilişkin hükümlerde tereddüt yaratmayacak ifadelerle daha açıklayıcı bir düzenlemeye gidilmesi hususları da göz önünde bulundurularak yeni bir Tasarı hazırlanmıştır.

Topluluk Gümrük Koduna uyumlu olarak hazırlanan ancak zamanla bazı maddeleri uyumsuz hale gelen Gümrük Kanununun, Tasarı ile hem müktesebata uyumu sağlanacak hem de ulusal menfaatlerimiz gözetilmek suretiyle dış ticaret erbabının iş ve işlemlerini kolaylaştırmaya yönelik uygulamaların yasal zemini oluşturulacaktır.

Tasarı ile, temel olarak, Kanunda geçen bazı deyimlerin tanımlarında, transit rejiminde, ekonomik etkili gümrük rejimlerinde, gümrük yükümlülüğünün doğması ve başlaması, gümrük vergisi ve para cezalarının tebliği, itiraz süreleri ile gümrük vergilerinin kesinleşme tarihleri ve para cezaları konularında değişiklik yapılmıştır.

AB mevzuatına uyum amacıyla, kanun metninde geçen/geçecek olan “gümrük yükümlülüğü” ve “asıl sorumlu” ifadeleri tanımlanmış, “serbest dolaşımda bulunan eşya”, “ithalat ve ihracat vergileri” gibi bazı tanımlar ise eksiklik ve ifade bozuklukları nedeniyle yeniden tanımlanmıştır.

E-devlet uygulamasına geçiş ile birlikte büyük önem taşıyacağı düşünülen ve AB mevzuatı hükmü paralelinde 60 ıncı maddede yapılan düzenleme ile bürokratik işlem ve kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Yapılan bu düzenlemeye göre; veri işleme tekniği kullanıldığında (elektronik ortamda beyanname verildiğinde), gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere saklanması kaydıyla normalde beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyannameye eklenmemesine imkan tanınmaktadır.

1/1/2010 tarihi itibarıyla Topluluk mevzuatına uygun olarak ekonomik etkili gümrük rejimlerinin kullanım izni konusunda gümrük idareleri yetkili kılınmıştır. Bu hükmün yürürlük tarihinin ileri atılması ile özellikle dahilde işleme rejimi konusunda halihazırda Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve İhracatçı Birliklerince yürütülen işlemlerden izin, uygulama ve taahhüt hesabı kapatılması işlemleri konusunda tam yetkili kılınacak gümrük idarelerinin ihtiyaç duyacağı alt yapı ve personel ihtiyacının karşılanması amaçlanmıştır.

AB mevzuatı paralelinde yapılan ilave ile, şartlı muafiyet düzenlemelerine (örneğin dahilde işleme rejimine) tabi tutulan eşyadan elde edilen eşyanın da aynı rejim hükümlerine tabi tutulması yönünde düzenlemeye gidilerek uygulamaya açıklık kazandırılmıştır.

AB ortak transit uygulamalarına paralel olarak; transit rejiminde bireysel teminat ve kapsamlı teminat uygulamaları ile güvenilirlik standartlarına sahip olan kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilmek suretiyle transit rejimine de maliyet azaltıcı basitleştirilmiş uygulamalar getirilmiştir.

Gümrük Müsteşarlığınca antrepo açılması izni verilmesi sırasında, “antrepo işletilmediği ya da mevcut antrepoların yeterli olmaması” koşulunun aranması hükmü kaldırılmış, antrepo izninin geçici ya da sürekli olarak geri alınmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi yönünde düzenlemeye gidilmiş; ayrıca özel antrepo statüsü verilen Gümrüksüz Satış Mağazaları ile ilgili düzenlemelerin yönetmelikle yapılacağına ilişkin hüküm getirilmiştir.

Gümrük antrepolarının atıl kullanımının önüne geçilmesi ve sağlanacak ekonomik faydanın azami kılınması amacıyla gümrük antreposu rejimine tabi olmamakla birlikte, antrepoya konulan serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanacak hükümlere açıklık getirilmiştir.

AB mevzuatına uygun olarak dahilde işleme rejimi “geri ödeme sistemi”nin kullanılamayacağı haller yeniden düzenlenmek suretiyle madde metnine açıklık kazandırılmıştır.

AB mevzuatına uygun olarak hariçte işleme rejiminde, standart değişim sistemine ancak maddede sayılan koşulların yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde izin verilmesi hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak kendileri tarafından ya da bu kurumlar tarafından verilecek siparişlerle ilgili olarak diğer kişi ve kurumlarca ithal edilecek eşya için, anılan kurumların faaliyet sahaları ve rekabet bozucu bir etki yaratmayacağı düşünüülerek muafiyet öngörülmüştür.

AB mevzuatına genel hatları ile uyumlu olan Kanunun gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna maddesi, Topluluk mevzuatında yapılan değişiklik itibarıyla gözden geçirilmek suretiyle “kullanılmış” ibaresi metinden çıkarılmış, “kanuni ikametgah” tabiri yerine “yerleşim yeri” tabiri kullanılmış, “kara nakil vasıtaları”na tanınan muafiyet AB muafiyet hükümlerine paralel olarak tüm nakil vasıtalarına tanınmıştır. Ayrıca, bu maddede yapılan düzenleme ile yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri ev eşyasına da gümrük vergilerinden muafiyet tanınmıştır.

Eğitim, bilim veya kültürel bir amaç için ya da bilimsel araştırma veya tıbbi teşhis ve tedavi amacıyla yönelik ithal edilecek eşya konusunda muafiyet tanınacak kamu kurum ve kuruluşları maddenin değiştirilmeden önceki halinde sayılmasına karşın AB mevzuatına uygun olarak yapılan düzenleme ile sadece gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna konusuna ve kapsamına yer verilmiş; bu kapsama girecek eşyanın tanımlanması, cins, nev’i ve miktarının belirlenmesi yetkisi Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır.

Yine gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna maddesinde yapılan değişiklikle sadece “doğal afetler”den zarar görenler için değil “kriz hali” olarak tanımlanacak doğal afetler dahil olağanüstü felaketler ve çok büyük nüfus hareketleri (1990 yılında Irak’ın kuzeyinden ülkemize yönelik çok büyük nüfus hareketi gibi) durumlarını da kapsayacak şekilde bu tabir genişletilmek suretiyle, bu durumlarda yurt dışından gönderilecek yardım malzemelerine de gümrük vergilerinden muafiyet sağlanmıştır.

Gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna maddesine yapılan ilave ile gerçek bir kişiden diğerine gönderilen veya yolcu beraberinde gelen ve öngörülen muafiyet ve istisna tutarını aşan eşyaya tek ve maktu bir tarife uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmak suretiyle yolcu işlemlerinin hızlandırılması ve kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

AB mevzuatında değişikliğe paralel olarak; eşyanın mahiyeti ve nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulaması veya ithalat/ihracat vergilerinden muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda, gümrük yükümlülüğünün doğduğu hallerde, yükümlünün hileli bir davranışı ve ihmali bulunmaması ve gerekli şartları yerine getirdiğini ispat etmesi halinde bu tercihli tarife ve muafiyetin uygulanmasına imkan tanınmıştır.

AB mevzuatına paralel olarak teminat alınmasının ihtiyari kılındığı durumlarda, gümrük idarelerince şüphe duyulan hallerde teminat isteyebilme yetkisi verilmek suretiyle hazine haklarını koruyucu önlem alabilme imkanı getirilmiştir.

Kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödenen ya da tahakkuk ettirilmemesi gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergilerinin yanı sıra “para cezaları”nın da geri verilmesi ve kaldırılması imkanı getirilmek suretiyle yükümlü haklarını koruyucu düzenleme yoluna gidilmiştir.

Gümrük vergilerinin hangi durumlarda kesinleşeceği konusuna açıklık getirilerek uygulamada yaşanan ihtilafların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Para cezalarının da gümrük vergileri ile birlikte aynı anda karara bağlanıp tebliğ edilebilmesi imkanı getirilmiş; para cezalarının zaman aşımı süresi de, gümrük vergileri için yapılan değişikliğe paralel olarak 5 yıla çıkarılmış; ve ayrıca gümrük vergileri ve para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi ve tebliğ edilen gümrük vergileri ile para cezalarına ilişkin kararlara idari itiraz süresi ödeme süresine paralel biçimde 15 güne çıkarılmak suretiyle ödeme ve itiraz süreleri arasındaki farklılık giderilmiştir.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinden şartlı muafiyete konu; dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerinde, beyan ile muayene, denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda, eşyanın cins, tür, nitelik, menşe ve kullanım şekli ile kıymet ve miktarında farklılık bulunduğu hallerde, bu farka tekabül eden vergi farkının tahsil edilmeyip ilgili rejim hükümlerine göre teminata bağlanacağı, sadece, kayıt dışılığı önlemek amacıyla serbest dolaşıma giriş rejiminde öngörülen cezaların yarısının tatbik edilmesi öngörülmüştür. Eşyanın serbest dolaşıma girmesinin talep edilmesi halinde, cezalar tam olarak uygulanacaktır.

Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimleri kapsamında verilen kullanım izin sürelerinin (1 ay, 2 ay ve yalnız taşıt araçları için 3 ay) aşılması durumunda, eşyanın yurt dışı edilmesi, ihraç edilmesi ya da rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi; kademeli olarak (241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktarın 2, 4, 6 katı) usulsüzlük cezası tatbik edilmesi hüküm altına alınmış; bu durumların dışında kalan haller ise ilgili rejim hükümlerinin ihlali olarak öngörülmüş ve gümrük vergilerinin iki katı para cezası tatbiki hükmü getirilmiştir.

Ticaret politikası önlemlerinin etkili biçimde uygulanabilmesini teminen, gerektiğinde gümrük idaresince menşe sertifikası talep edebilme imkanı getirilmiştir.

Kısaca belirtmek gerekirse, Avrupa Birliği ile Gümrük Birliğinin gerçekleştirilmesine paralel olarak Topluluk Gümrük Kodunu oluşturan mevzuat ile ülkemiz mevzuatının uyumlaştırılması ihtiyacı sonucunda çıkarılmış olan 4458 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi için hazırlanan Tasarı ile mikro düzeyde, hem Topluluk mevzuatında meydana gelen değişikliklere uyum hem de uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü amaçlanmıştır. Makro düzeyde ise, ülkemiz ekonomisinin temel unsuru olan ihracat potansiyelimizi artırma hedefimizi gerçekleştirme yolunda, ihracat girdi maliyetlerini azaltmak, gümrük işlemlerini basitleştirmek ve hızlandırmak suretiyle ihracatçılarımızın rekabet koşullarının iyileştirilmesi, Avrupa Birliği normlarında rekabet edebilme şansı verilmesi hedeflenmiştir.

Öte yandan, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “1/1/2009” ibaresinin “1/1/2012” olarak değiştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Aynı Kanunun, tekerrüre esas alınacak idari para cezaları hakkındaki kayıtların Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde tutulmasını öngören 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası, bu cezaların Cumhuriyet Savcıları tarafından verildiği ve bunlara ilişkin verilerin Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP)’ne kaydedildiği hususu dikkate alınarak yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan bazı deyimlerin tanımları değiştirilmiş; bu Kanunla getirilen bazı yeni deyimlerin tanımları yapılmıştır. Yapılan düzenlemeyle;

- “Giriş gümrük idaresi”, “İthalat gümrük idaresi”, “İhracat gümrük idaresi”, “Çıkış gümrük idaresi” tanımlanmış,

- “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimini yeniden tanımlanarak Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu hale getirilmiş,

- Avrupa Birliği mevzuatında yer alan ancak Kanunda yer almayan “serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyimini Kanun metnine alınmış,

- Kanun metninde yer almasına rağmen tanımı olmayan “gümrük yükümlülüğü” tanımı metne ilave edilmiş,

- “Gümrük vergileri” yeniden tanımlanmak suretiyle ifade bozuklukları giderilmiş ve “ithalat vergileri” ile “ihracat vergileri” tanımları uyumlaştırılmış,

- “Gümrük denetimi” ifadesi kaldırılmış, “Gümrük Kontrolü” tanımlanmıştır.

- Transit rejimine ilişkin hükümlerde yapılan düzenlemeyle getirilen “asıl sorumlu” kavramı tanımlanmış,

- “Risk” ve “Risk Yönetimi” tanımlanmış,

bulunmaktadır.

Madde 2- Kanuna eklenen 5/A maddesi ile Avrupa Birliği mevzuatında kabul gören “yetkilendirilmiş yükümlü” müessesesi benimsenmiştir. Kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan yararlanacak ‘yetkilendirilmiş yükümlü’ statüsü belirlenerek bu statünün tanınması için gereken şartlara yer verilmiştir. Ayrıntılı düzenlemenin yönetmelikle yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 3- Madde ile Kanunun 10 uncu maddesi yeniden düzenlenmiştir. Bugüne kadar yaşanan tecrübeler ışığında, maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, bentte sıralanan konularda ortaya çıkabilecek özel ve zaruri durumları inceleyip sonuçlandırma hususunda Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmıştır. Yine, doğal afetler nedeniyle yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerine ilişkin işlemlerle ilgili olarak 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 3 üncü maddesi ile Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakana verilen yetkinin, buradan alınarak, tüm kriz hallerini kapsar şekilde anılan fıkranın (b) bendinde düzenlenmesi yoluna gidilmiştir.

Maddeye yeni ilave edilen diğer bir husus, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kulanimına tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenleme konusunda Gümrük Müsteşarlığı'nın yetkili kılınmasıdır. Burada gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanmasını temine ilişkin faaliyetlerin etkili biçimde sürdürülebilmesi hedeflenmiştir.

Madde 4- Kanuna eklenen 10/A maddesi ile Gümrük Kontrollerinde, Risk Yönetimi çerçevesinde risk analizi teknikleri kullanılarak, seçiciliğin sağlanması amaçlanmıştır. Ulusal Risk Yönetimi politikasının oluşturulması, usul ve esaslarının belirlenmesinin Müsteşarlık yetkisinde olduğu belirtilmiştir. Risk Yönetiminin gerçekleştirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi paylaşımına olanak sağlanmıştır.

Madde 5- Menşe şahadetnamesi, tercihsiz menşede kullanılan bir menşe ispat belgesi olup herhangi bir vergi indirimi sağlamadığından gümrük tekniğine aykırı olan birinci fıkradaki ifadenin değiştirilmesi gerekmiştir. Ayrıca, Kanunda yer alan menşe şahadetnamesi ibrazının ihtiyari olduğuna ilişkin hüküm, mükellefin tercihli rejimden yararlanmak isteyip istemediği hususuyla alakalı olduğu halde bu hükmün idarenin ticaret politikası önlemlerini etkili bir şekilde yürütmek maksadıyla dahi olsa menşe şahadetnamesi ibrazını isteyemeyeceği şeklinde zaman zaman geniş yorumlanması nedeniyle ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi maksadıyla maddenin yazımı düzeltilmiştir.

Madde 6- 4458 sayılı Kanuna 36 ncı maddesinden önce gelmek üzere eklenen;

-35/A maddesi ile; Türkiye Gümrük Bölgesinin kara, suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyan verileceği hususu düzenlenmiş; özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartların düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılmıştır.

-35/B maddesi ile; özet beyanın şekli ve içeriği, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanacağı, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenenlerin de kabul edilebileceği, kim tarafından verileceği hususları ile verilmesinden sonra düzeltme yapılabilme şartları düzenlenmiştir.

-35/C maddesi ile; özet beyan verme süresi sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen eşya için özet beyan verilmesinden vazgeçilebileceği hususu düzenlenmiştir.

Madde 7-Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın gümrüğe sunulmasına ilişkin 39 uncu maddede değişikliğe gidilmiştir. Mevcut düzenlemeden farklı olarak, özet beyanın verilmesinden sonra eşyanın gümrüğe sunulması söz konusudur.

Madde 8-57 nci maddede yapılan değişiklikle fikri ve sınai hakların korunmasına yönelik olarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum sağlanması amaçlanmış; söz konusu hakları ihlal eder mahiyetteki eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması kararının devamı için, ihtiyati tedbir kararı alınması şartı getirilmiş; koruma kapsamı dışında tutulan eşyaya yer verilmiştir.

Madde 9- Gümrük işlemlerinin % 99'u Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) sistemi üzerinden bilgisayar ortamında gerçekleştirilmektedir. Bilgisayar ortamında gerçekleştirilen bu işlemlere ilişkin beyanname ve beyanın doğruluğunun ispatına yönelik beyanname eki belgeler, daha sonra gümrük idaresine verilmekte, bu belgeler gümrük idaresince saklanmaktadır. 60 maddede yapılan değişiklikle bu kolaylaştırmada daha da ileri gidilmekte ve Avrupa Birliği uygulamasına paralel olarak, veri işleme tekniği kullanıldığında başka bir ifadeyle elektronik ortamda beyanname verildiğinde, normal olarak beyannameye eklenmesi gereken belgelerin, gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere saklanması kaydıyla beyannameye eklenmemesine imkan tanınmaktadır. Öte yandan, 4458 sayılı Kanunun 72 nci maddesi hükmü, sistematik açıdan uygun olduğu için 60 ıncı maddeye taşınmıştır.

Madde 10- Gümrük işlemlerinin tamamına yakınının artık bilgisayar ortamında yürütüldüğü dikkate alınarak 61 inci maddede tescil işlemi yeniden tanımlanmıştır.

Madde 11- 63 üncü maddede yapılan değişiklikle, fiilen gümrüğe sunulan ve beyannamenin işaret ettiği eşyadan başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla maddede öngörülen şartlar dahilinde beyannameye yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine imkan verilmiştir.

Madde 12- Kanunun sistematiki açısından uygun olacağı için, 4458 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm 72 nci maddeye taşınmıştır.

Madde 13- Madde ile, 4458 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi yeniden düzenlenerek;

- Birinci fıkrasında transit rejimi yeniden tanımlanmış,

- İki, üç ve beşinci fıkralarında yer alan ifade bozuklukları düzeltilmiş,

- 4 üncü fıkrasında ise Avrupa Birliği gümrük mevzuatına uygun olacak şekilde transit rejiminin sona ermesi ve bu rejimin ibrasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Madde 14- Ülkemiz transit taşımacılığı konu alan ve Avrupa ülkelerinin tamamını kapsayan "Ortak Transit" olarak adlandırılan bir taşıma sistemine dahil olma yönünde çalışmalarını sürdürmektedir. 85 inci maddede yapılan değişiklikle, tüm Avrupa ülkelerinde yapılacak nakliyatda tek bir transit belgesinin ve tek bir teminat sisteminin geçerli olması esasına dayalı bu sistemin hukuki alt yapısı Avrupa Birliği gümrük mevzuatına uyumlu olarak oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu maddeyle, transit rejiminde bireysel teminat ve kapsamlı teminat uygulamaları da düzenlenmiş bulunmaktadır.

Madde 15- Madde ile, 4458 sayılı Kanunun dahilde işleme rejiminin geri ödeme sisteminden yararlanılmasına ilişkin esasların yer aldığı 117 nci maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Madde 16- 141 inci maddeye ilave edilen hükümle, hariçte işleme rejimi kapsamında yeniden ithal edilen eşyaya ilişkin hükümlere istisna olarak anılan rejimi müteakip serbest dolaşıma giriş rejiminin uygulanacağı durumlar ve buna ilişkin özel şartların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda, söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde bu rejim kapsamında yapılan işleme maliyeti esas alınacaktır.

Madde 17-156 ncı maddede yapılan değişiklikle, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlanan serbest dolaşımdaki eşyadan, tarım ürünleri için, bu ürünlerin muhafaza koşulları, saklanabilme süreleri ile dış ticarete konu edilmelerinin gereğinin yerine getirilmesini teminen serbest bölgelerde kalabilecekleri sürelerin sınırlandırılabilmesine imkan tanınmıştır.

Ayrıca, Kanunda serbest bölgelerde yürütülebilecek faaliyetler hususunda hüküm bulunmaması da dikkate alınarak bu konu düzenlenmiş olup, madde hükmü çerçevesinde serbest bölgelerde sınai, ticari veya hizmet faaliyetleri yapılabileceği belirtilmiş ; eşyanın niteliği veya gümrük gözetiminin gereklilikleri dikkate alınarak faaliyetlere kısıtlama veya yasaklama getirilebilmesi hususunda Müsteşarlık yetkili kılınmıştır.

Yine, gümrük idarelerinin, Kanunla konulmuş olan hükümlere uyulmasına yönelik gerekli güvenceyi vermeyen kişilerin serbest bölgede faaliyette bulunmasını yasaklayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Madde 18- 160 ıncı maddede yapılan değişiklikle, serbest bölgeden çıkan eşyanın tabi olacağı hükümler yeniden düzenlenmiştir.

Madde 19- 4458 sayılı Kanunun “Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya” başlıklı Beşinci Kısımında yer alan 166 ncı maddeden önce gelmek üzere eklenen;

-165/A maddesi ile; Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verileceği,

-165/B maddesi ile; Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyannamenin eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verileceği;

-165/C maddesi ile; Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verileceği,

- 165/D maddesi ile; özet beyanın şekli ve içeriği, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanacağı, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenenlerin de kabul edilebileceği, kim tarafından verileceği hususları ile verilmesinden sonra düzeltme yapılabilme şartları;

düzenlenmiştir.

Madde 20- Madde ile, 4458 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı bentleri ve (12) numaralı bendin (b) alt bendi ile ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Birinci fıkranın (3) numaralı bendinde yapılan değişiklikle, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak ithal edilecek bazı eşya için, anılan kurumların faaliyet sahaları dikkate alınarak ve rekabet bozucu bir etki yaratmayacağı değerlendirilerek muafiyet öngörülmüştür.

Türkiye-AT Ortaklık Konseyi tarafından 6 Mart 1995 tarihinde kabul edilen Gümrük Birliğinin Uygulama Usullerini Belirleyen Kararın 26 ncı maddesi gereğince, bu maddenin 2 nci fıkrasının (b) bendinde “Gümrük vergisi muafiyetine ilişkin (EEC) 918/83 sayılı 28/3/1983 tarihli Konsey Yönetmeliği ile bunun uygulama hükümlerini belirleyen (EEC) 2287/83, 2288/83, 2289/83 ve 2290/83 sayılı 29/7/1983 tarihli Komisyon Yönetmelikleri” ile 274/2008 sayılı Konsey Tüzüğü şeklinde sıralanan mevzuatın da Türkiye tarafından benimsenmesi gerekmektedir. Bunun gerekçesi olarak Türkiye’nin Avrupa Birliği ile imzaladığı Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde, uygulama açısından trafik sapmalarının önlenmesi bakımından aynı muafiyet hükümlerinin benimsenmesi zorunluluğu ortaya konmaktadır.

Diğer taraftan; 22/11/2001 tarihli 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda 19 uncu maddesinde “kanuni ikametgah” ibaresinin yerini “yerleşim yeri” ibaresinin aldığı hususu madde düzenlenirken göz önünde bulundurulmuştur.

AB mevzuatına genel hatları ile uyumlu olan Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4), (5), (6) ve (7) numaralı bentleri, yukarıda belirtilen gerekçelerle yeniden düzenlenmiş; (4) numaralı bent ile muafiyet için belirlenen alt limit 100 EURO’dan 150 EURO’ya yükseltilmiş; (5) numaralı bentte geçen “kullanılmış” ibaresi metinden çıkarılmış, (a) alt bendinde sadece “kara nakil vasıtaları”na tanınan muafiyet AB muafiyet hükümlerine paralel olarak tüm nakil vasıtalarına tanınmıştır. (g) alt bendinde yapılan düzenlemeyle, AB mevzuatının muafiyet hükümlerine paralel olarak; yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri ev eşyasına gümrük vergilerinden muafiyet tanınmıştır. Ayrıca (h) alt bendinde yapılan düzenlemeyle de, yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşyasına muafiyet hakkı tanınmıştır. (6) numaralı bendin (a) alt bendinde yer alan 300 EURO muafiyet tutarı da AB mevzuatı muafiyet hükümleri esas alınarak 430 EURO’ya çıkarılmıştır. Birinci fıkranın (7) numaralı bendinde yapılan değişiklik; sadece gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna konusuna ve kapsamına yer verilmiş; bu kapsama girecek eşyanın geliş süreleri dahil tanımlanması, cins nev’i ve miktarının belirlenmesi ve gerçek bir kişiden diğerine gönderilen veya yolcu beraberinde gelen eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulama yetkisi 167 nci maddenin ikinci fıkrası ile Bakanlar Kuruluna bırakılmış ve yeni eklenen (f) alt bendi ile söz konusu muafiyet ve istisnalara araştırma geliştirme faaliyetleri kapsamında getirilen eşya da dahil edilmiştir.

Ayrıca, birinci fıkranın (12) numaralı bendinin (b) alt bendinde, yer alan doğal afet ibaresi yerine, diğer kriz hallerinin muafiyet kapsamında değerlendirilebilmesi amacıyla, 96/8716 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliğinde yer alan kriz hali kavramının kullanılması öngörülmüştür.

Madde 21- 177 nci maddede yapılan değişikliklerle yazım hataları giderilmiş ve transit eşyasının tasfiyesine ilişkin mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunundan alınarak 4458 sayılı Kanunda (g) bendi olarak düzenlenen hüküm kaldırılmış ve maddeye çeşitli mevzuat ile Gümrük Kanununa göre tasfiyesi öngörülen eşya için bir bent eklenmiştir.

Madde 22-178 inci maddede yapılan değişikliklerle özel yolla tasfiye de tasfiye yöntemlerine ilave edilmiş; tasfiye edilecek eşyanın insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığına zarar vermesini engellemek amacıyla tasfiye idaresinin gerekli önlemleri alma yükümlülüğüne vurgu yapılmıştır.

Madde 23- 179 uncu maddede yapılan değişiklikle, halen sadece ihale yoluyla tasfiye edilecek eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulabilmesi yönündeki düzenleme diğer gümrük rejimleri ve yeniden ihracat için genelleştirilmiş ve perakende satış yoluyla tasfiye edilecek eşya da buna eklenmiştir. Bu düzenlemeyle, gümrük gözetimindeki eşyanın tasfiyelik hale gelse dahi öncelikle sahibi tarafından tasarrufunun teşvik edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Kanunun 240 ıncı maddesinde yer alan tutarın ceza olarak algılanmasının önüne geçmek maksadıyla bu maddeye taşınması uygun bulunmuştur.

Madde 24- 180 inci maddede yapılan değişiklikle satış yoluyla tasfiye edilen eşyanın satış bedelinin dağıtımına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Madde 25- 181 inci maddede yapılan değişiklikle ithalatta gümrük yükümlülüğünün başlaması düzenlenmiş; dolaylı temsilde temsilcinin yükümlülüğüne açıklık getirilmiştir.

Madde 26- 184 üncü maddedeki yazım hatası giderilmiştir.

Madde 27- Madde ile, 4458 sayılı Kanunun 192 nci maddesinden önce gelmek üzere 191/A maddesi eklenmiştir. Düzenlemeye göre, 16, 77, 135, 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulamasından ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetten yararlanması mümkün olan eşya için; 182 ila 185, 189 veya 190 ıncı maddelere göre gümrük yükümlülüğünün doğduğu hallerde, ilgili kişinin hileli bir davranışı ve ihmalinin bulunmaması ve tercihli tarife ve muafiyet uygulanması için gerekli olan diğer koşulların yerine getirildiğinin ispat edilmesi şartıyla, tercihli tarife ve muafiyet uygulaması devam edecektir.

Madde 28- 194 üncü maddeye yapılan ilave ve değişikliklerle, dahilde işleme rejimi kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli girdilere uygulanacak ithalat vergilerine (telafi edici vergi) ilişkin ödeme süresi, eksik ödemede uygulanacak müeyyide, fazla ve eksik ödenen ithalat vergilerinin mahsubuna ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 29- Madde ile, 4458 sayılı Kanunun 198 inci maddesi değiştirilmiştir. Maddenin birinci fıkrasında, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğinden itibaren onbeş gün içinde ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu süre, teminat ve faiz alınmak suretiyle ve sürenin bitmesinden önce ilgili gümrük müdürlüğüne yapılacak yazılı başvuru üzerine onbeşinci günden itibaren otuz gün daha uzatılabilecektir.

Beyannamenin tescilinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde verginin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması 69 uncu madde gereğince eşyanın teslim şartı olduğundan onbeş günlük ödeme süresi bu gibi durumlarda geçerli olmayacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında, tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz başvurusunda bulunulmasının ödeme süresini keseceği, ödeme süresinin idarenin ya da yargı kararının yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlayacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre, yükümlünün idari veya yargısal itiraz hakkını kullanması halinde ödeme süresi kesilecek ve ilgili gümrük idaresi tarafından gerek ilk defa yapılan tebligat, gerekse itiraz üzerine yapılan tebligat ya da yargı kararı üzerine yapılacak tebligatın her birinde yükümlüye onbeş günlük ödeme süresi verilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, yükümlünün tebliğ edilen vergileri, ödeme süresinin bitimini beklemeksizin kısmen veya tamamen ödeyebileceği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile AB mevzuatında yer alan ‘iyi niyetli yükümlü’ kavramı mevzuatımıza kazandırılmış ve tercihli tarife uygulamasında iyi niyetli yükümlünün korunmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Madde 30- Değişiklik ile Kanunun 207 nci maddesinde farklı anlamalara ve uygulamalara yol açabilen ifadeler düzeltilmiş ve maddeye eklenen ikinci fıkra ile indirimli teminat uygulamasından yararlanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen faizin teminat verilmeyen kısmın tümüne ve nakit verilen kısım dışında kalan kısma uygulanması amaçlanmıştır.

Madde 31- 221 inci maddede yapılan değişiklikle, fazla çalışma ücretlerinde dış ticaret erbabı üzerindeki yükünü azaltacak şekilde iyileştirmeler yapılabilmesi maksadıyla bunlardan Hazineye aktarılan % 50 pay kaldırılmış; bu ücretlerin çalışanların hakları ve ülkenin rekabet gücü bir arada değerlendirilerek Bakanlar Kurulunca belirlenmesi benimsenmiştir.

Müşteşarlık personeli olmayan ve fazla mesai ödenmesi uygulamasından yararlanan personelin fiilen fazla çalışmaya katılmaması nedeniyle anılan personel maddeden çıkarılmıştır.

Kadrolu personel ile aynı şartlarda çalışan sözleşmeli personel de maddeye eklenerek anılan personelin fazla mesai ücretlerinden aynı şekilde yararlandırılması suretiyle personel arası adaletin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 32- 223 üncü maddede yapılan değişiklik ile başmüdür ve başmüdür yardımcıları ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gerekenler hariç Müsteşarlık taşra teşkilatında çalışan tüm personelin resmi kıyafet giymesi zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 33- 225 inci maddede yapılan değişiklikle, ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın ve özel kullanıma mahsus taşıt araçlarının gümrük işlemlerinin gerçek kişilerce doğrudan temsil yoluyla yürütülebilmesi; posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da giden bir kısım eşyanın gümrük işlemleri için posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilmesi imkanı getirilerek bu işlemlerin kolayca yürütülebilmesi ve maliyetlerinin azaltılması amaçlanmıştır. Diğer taraftan, özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personelinin gümrük müşavir yardımcılığı için öngörülen temel koşulları karşılamaları öngörülmüştür. Yine, doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel vücut ve akıl hastalığı bulunmaması, bu durumun 65 yaştan itibaren her üç yılda bir tevsik edilmesi benimsenmiştir.

Madde 34- 232 nci maddede yapılan düzenleme ile, gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezalarının bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilmesi ve aynı zamanda ödenmesi esası benimsenerek, bunların etkili biçimde takibi ve bilhassa para cezalarının zamanaşımına uğraması ihtimalinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 35- 233 üncü maddede yapılan değişiklikle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunundan sonra uygulaması kalmayan “muhterem ikramiyesi” ödemesi yapılabilmesinin önü açılmıştır.

Madde 36- 234 üncü maddede yapılan değişiklikle, belirli gümrük rejimlerine ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda tespit edilen aykırılıklarla ilgili olarak cezalar tespit edilmiştir. Burada rejimlerin özellikleri göz önünde bulundurularak ayrıma gidilmiştir. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyetli geçici ithalat rejimi söz konusu olduğunda, bunlar için öngörülen cezaların, serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimiyle alakalı aykırılıkların tespitinde öngörülenlere nazaran yarısı kadar olması benimsenmiştir. Belirtilen aykırılıklar, gümrük idaresince tespit edilmelerinden önce beyan sahibince bildirilmeleri durumunda söz konusu cezalar yarı nis-

petinde uygulanacaktır. Buraya kadar belirtilen cezalar, 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamayacaktır. Keza, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmayıp bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmüne göre işlem yapılacaktır.

194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilmesi benimsenmiştir. Bu miktarların, yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmeyecek, 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilecektir.

Madde 37- 238 inci maddede yapılan değişiklikle, 241 inci maddenin ilgili fıkraya ve bentlerinde belirtilen durumlar haricinde, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde uygulanacak cezalar belirlenmiştir.

Madde 38- 241 inci maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 4 üncü maddesinin imkanı verdiği şekilde, bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmesi kaydıyla 60 (altmış) YTL usulsüzlük cezası uygulanması benimsenmiştir. Bu düzenlemeyle fıkranın mevcut halinden kaynaklanan gümrük idarelerinde yeknesak olmayan uygulamaların bertaraf edilmesi amaçlanmıştır. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 30.000.000.-TL (30.-YTL) olan tutarın her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında yapılan artışlarla 2008 yılı itibarıyla ulaştığı 198.-YTL tutarının yakınmalara yol açması, diğer idari para cezalarıyla kıyaslandığında da görece yüksekliği dikkate alınarak altmış YTL olarak yeniden belirlenmesi benimsenmiştir.

241 inci maddenin diğer fıkralarında birinci fıkrada belirtilen tutarın katları olarak ceza alınmasını öngören fiillerin bazılarında değişikliğe gidilmiş, bunlara yeni fiiller ilave edilmiştir.

Madde 39- 242 nci maddede yapılan değişiklikle, yükümlülerin kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde itiraz edebilmeleri hükmü getirilmiştir. Uygulamada beklenen sonucu vermeyen tebliğ edilen gümrük vergileri için düzeltme talebinde bulunma müessesesinden vazgeçilmiştir.

Madde 40- Kanunun muhtelif maddelerine ilave edilen fıkraya, bent ve ibarelere bu maddede yer verilmiştir.

Bunlar arasında, 14 üncü maddesine eklenen fıkraya ile, bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı başvuruların posta ile taahhütlü olarak gönderilebileceği, bu takdirde başvurunun postaya verildiği tarihin gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçeceği; 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna eklenen cümleler ile, eşyanın bu madde kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılacağı, maddede sözü edilen isim ve simgelerin kaldırılması veya eşyanın gerçek menşinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebileceği; 74 üncü maddesine eklenen fıkraya ile, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dolaşıma girişine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu; 81 inci maddesine eklenen fıkraya ile, şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen eşyanın, aynı rejime tabi tutulmuş sayılacağı; 648/2005 sayılı AB Tüzüğüne uyum yükümlülüğümüz çerçevesinde 159 uncu maddeye

eklenen fıkra ile, bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Gümrük Bölgesinin dışına çıkan eşya için özet beyan verileceği; bu özet beyanın takibi açısından Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen (d) bendi ile doğrudan bir serbest bölgeye gelen eşyanın gümrüğe sunulması yani gümrük idaresine bildirimının zorunlu olduğu; 197 nci maddesine eklenen fıkra ile, anılan madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergilerinin, 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşeceği, dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale geleceği; 210 uncu maddesinin sonuna eklenen fıkra ile, gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümlerin Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanacağı hususları düzenlenmiştir.

Madde 41- Kanunun muhtelif maddelerinde değiştirilen fıkra ve ibarelere bu maddede yer verilmiştir.

Bunlardan, 80 inci maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, ekonomik etkili gümrük rejimlerinin kullanımı gümrük idaresinin iznine tabi kılınmış; dâhilde işleme ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirleneceği hükmüne yer verilmiş; 193 üncü maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tespit edilen tecil faizi oranında faiz uygulanacağı; 237 nci maddenin özet beyan eksiklik ve fazlalıklarının takibine ilişkin olarak dökme gelen eşyadaki % 3'ü aşmayan eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmayacağına ilişkin mer'i hükmünün bir hak olarak değerlendirilip kötüye kullanılabildiği hususu göz önünde bulundurularak eşya cinsi itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek % 3'ü aşmayacak oranlardaki dökme eşya için takibat yapılmaması hükmü getirilmiştir.

Madde 42- Kanunun yürürlükten kaldırılan maddelerine, muhtelif maddelerinde yer alıp yürürlükten kaldırılan fıkra, bent ve ibarelerine bu maddede yer verilmiştir.

Madde 43- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "1/1/2009" ibaresinin "1/1/2012" olarak değiştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Aynı Kanunun, tekerrüre esas alınacak idari para cezaları hakkındaki kayıtların Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde tutulmasını öngören 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası, bu cezaların Cumhuriyet Savcıları tarafından verildiği ve bunlara ilişkin verilerin UYAP'a (Ulusal Yargı Ağı Projesi) kaydedildiği hususu dikkate alınarak yürürlükten kaldırılmıştır. Yine aynı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "suçunun" ibaresinin, fıkra da geçen "toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin" sadece kaçakçılık suçunun değil Kanunda kabahat olarak belirlenmiş fiillerin de konusunu oluşturması nedeniyle "fiilinin" şeklinde değiştirilmesi gereği hasıl olmuştur.

Madde 44- Başlamış işlemlere yeni düzenlemelerin hangi durumda uygulanacağı hususuna bu maddede yer verilmiştir.

Madde 45- Yürürlük maddesidir.

Madde 46- Yürütme maddesidir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

9/7/2008

Esas No.: 1/602

Karar No.: 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Bakanlar Kurulu tarafından 02/06/2008 tarihinde Başkanlığınıza sunulan (1/602) esas numaralı “Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Başkanlığınızca, 13/06/2008 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz, 03/07/2008 tarihli 21. toplantısında, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) temsilcilerinin de katılımıyla anılan Kanun Tasarısını inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile Topluluk Gümrük Kodunu tesis eden 12 Ekim 1992 tarihli ve 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü ile Topluluk gümrük kodunda değişiklikler yapan 2700/2000 sayılı Konsey Tüzüğü ve 648/2005 sayılı AB Konseyi ve Parlamentosu Tüzüğü’ne uyum amaçlanmaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Hükümet temsilcisi tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

- Topluluk Gümrük Kodunda zaman içinde meydana gelen değişiklikler nedeniyle Gümrük Kanunu’nun AB gümrük müktesebatı ile uyumsuz hale gelmiş olan maddelerindeki uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

- AB ile tam üyelik müzakere sürecinin de başlaması sonucu, gümrük mevzuatımızı AB gümrük müktesebatına uyumlu hale getirebilmek için 59. Hükümet döneminde iki adet tasarı hazırlanmış, bunlardan biri TBMM’ye sunulmuş, diğeri ise Başbakanlığa sevk edilmiş olmakla birlikte seçim kararının alınması nedeniyle bu tasarılar kanunlaştırılamamıştır. Bu Tasarı esas itibariyle anılan iki tasarının birleştirilmiş halini teşkil etmektedir.

- Tasarı ile Gümrük Kanunu’nda gümrük işlem prosedürlerinin basitleştirilmesi ve veri işleme teknikleri kullanılarak belli belgeler eklenmeksizin gümrük beyanının verilmesinin sağlanması gibi birtakım temel ve önemli değişiklikler yapılmaktadır.

- Tasarı 45 maddeden oluşmakta ve bu maddelerden 16 adedi münhasıran AB müktesebatına uyum için hazırlanmış olup 6 madde ile de hem AB müktesebatına uyum hem de uygulamada oluşan birtakım eksikliklerin giderilmesi hedeflenmektedir.

Komisyon üyeleri tarafından esas itibariyle Tasarı ile ilgili olarak olumlu görüşler ifade edilerek aşağıdaki hususlar da dile getirilmiştir:

- Tasarı ile yapılan düzenlemelere bakıldığında çok ayrıntılı düzenlemelere gidildiği görülmektedir. Kanunlarda bu kadar ayrıntılı düzenlemelere yer verilmeksizin ikincil düzenlemelere gidilmesi konusu değerlendirilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 324)

- Mevzuatın uyumlaştırılması tek başına yeterli olmayıp Kanun hükümlerini uygulayacak kurumların idari kapasiteleri de önem arz etmektedir. Gümrük Müsteşarlığının Kanun ile ilgili iyi bir iletişim mekanizması kurarak ilgilileri bilinçlendirmesi gerekmektedir. Diğer yandan bunun sağlanmasında eleman eğitimi ve yeni eleman takviyesi de önemlidir.

- Tasarı ile Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve kuvvet komutanlıkları gibi güvenlikle ilgili kurumların yanı sıra Gümrük Müsteşarlığına da münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak ithal edilecek bazı eşyalar için muafiyet tanınması hususunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

- Tasarı ile yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri ev eşyası için gümrük vergilerinden muafiyet öngörülmektedir. Bu durumun herkes için mi yoksa belli bazı meslek grupları için mi öngörüldüğü açık değildir.

Hükümet temsilcisi tarafından cevaben aşağıdaki hususlar ifade edilmiştir:

- Muafiyet tanınan kurumlar esas itibariyle güvenlik ve kaçakçılıkla mücadele ile ilgili kurumlar olmakla birlikte Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde adli kolluk görevi ifa eden bir birim de bulunmaktadır. Diğer yandan muafiyet, sadece verilen hizmetin kapsamı ile sınırlı olarak tanınmaktadır.

- Fiilen yurt dışında yerleşmiş olan Türk vatandaşları, gümrük vergisinden muaf olarak ev eşyalarını Türkiye’ye getirebilmektedir. Tasarıda yabancı uyruklu kişilerin de eşyalarını Türkiye’ye getirebilmeleri hususunda düzenleme yapılmakta olup söz konusu düzenleme AB müktesebatına uyumu gözetmektedir. Bu konunun ayrıntılarına ilişkin düzenlemenin Bakanlar Kurulu tarafından yapılması öngörülmektedir.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerin ardından, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. TBMM İçtüzüğü’nün 23. ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanununun 3. maddesi uyarınca, Komisyonumuz Tasarının sadece kendisini ilgilendiren maddeleri olan 1., 2., 4., 6., 8., 9., 13., 14., 15., 19., 20., 29., 40., 41. ve 43. maddelerinin görüşülmesini kabul etmiştir.

Tasarının 1. maddesi üzerindeki görüşmelerde; Hükümet yetkilisi tarafından birtakım tanımların, ifade edilmek isteneni tam olarak yansıtmadığı noktasından hareketle ve AB müktesebatına uyum sağlanması hususu da gözetilerek, tanımların yeniden düzenlendiği ifade edilmiştir. ABGS yetkilisi tarafından ise maddenin ilgili AB müktesebatına paralel düzenlemeler getirdiği belirtilmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilisi tarafından; Tasarının 1. maddesi ile değiştirilen Gümrük Kanunu’nun 3. maddesinin (6) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “serbest dolaşımda bulunan eşya” tanımının “uluslar arası anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere” ifadesini içermediği; AB müktesebatındaki ilgili tanımla örtüşmediği ve bu düzenlemenin Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından uluslar arası anlaşmalar çerçevesinde çıkarılmış birtakım tebliğ ve yönetmelikleri de uygulanamaz kılacağı ifade edilmiştir.

Komisyon üyeleri tarafından bu çerçevede yapılan müzakerelerin ardından bu husus esas komisyonun değerlendirmesine sunularak 1. madde aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2., 4., 6., 8., 9., 13., 14., 15., 19., 20., 29., 40., 41. ve 43. maddeleri de aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Yaşar Yakış</i>	<i>Lütfi Elvan</i>	Osman Çakır
Düzce	Karaman	Samsun
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Afif Demirkıran</i>	Burhan Kayatürk	<i>Cevdet Yılmaz</i>
Siirt	Ankara	Bingöl
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Kavaz</i>	Mehmet Sait Dilek	<i>Mehmet Beyazıt Denizolgun</i>
Erzurum	Isparta	İstanbul
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Taha Aksoy</i>	<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>İsmail Hakkı Biçer</i>
İzmir	Kastamonu	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Cüneyt Yüksel</i>	Çağla Aktemur Özyavuz	
Mardin	Şanlıurfa	
	(İmzada bulunamadı)	

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

29/01/2009

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/602

Karar No.: 44

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulu tarafından 2/6/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan ve Başkanlıkça 13/6/2008 tarihinde tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (1/602) esas numaralı "Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" üzerindeki görüşmelere, Komisyonumuzun 16/10/2008 tarihinde yaptığı 2 nci Birleşiminde; Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hayati YAZICI ile Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği, Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği, İstanbul Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği ve Mersin Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla başlanmıştır.

Bilindiği gibi; Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında, 12 Eylül 1963 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşmasına dayanarak kurulan ortaklığın nihai amacı, Türkiye'nin Avrupa Topluluğuna tam üye olmasıdır. Bu anlaşmada tam üyelik süreci; hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve nihai dönem olmak üzere üç aşamalı olarak belirlenmiştir. Anlaşma ile, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğinin sağlanması için taraflar arasında bir gümrük birliğinin kurulması temel aşama olarak belirlenmiştir. Buna göre, önce, sanayi ürünlerini konu alan bir gümrük birliği kurulacak, daha sonra Ankara Anlaşmasında öngörülen diğer ilkeler uygulamaya konulacaktır.

Bu çerçevede, Avrupa Birliği-Türkiye Ortaklık Konseyinin 6 Mart 1995 tarihli toplantısında kabul edilen 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının bir sonucu olarak Türkiye ile Avrupa Birliği arasında gümrük birliği tesis edilmiştir. Söz konusu kararla, taraflar arasında, sanayi ürünlerinin ithalatından ve ihracatından alınan her tür gümrük vergisi ve eş etkili vergiler ile miktar kısıtlamaları kaldırılmakta; gümrük birliğinin iyi işlemesi için tarafların alacağı tedbirler ve bu tedbirlerin uygulanış modelleri düzenlenmektedir.

Bu çerçevede hazırlanan 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 5/2/2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 4458 sayılı Gümrük Kanunu; Türkiye ile AB arasında tesis edilen gümrük birliğini de içerecek şekilde; gümrük formalitelerinin asgariye indirilmesi, iş ve işlemlerde zaman kayıpları ile gereksiz harcamaların azaltılarak dış ticaret işlem maliyetlerinin düşürülmesini amaçlamaktadır. Kanun özellikle ihracata dayalı sanayi için girdi niteliğindeki malların ekonomiye zamanında kazandırılması açısından çağdaş nitelikli hükümler ihtiva etmektedir.

Ancak, Topluluk Gümrük Kodunun bazı maddelerinde zaman içerisinde değişiklikler yapılması nedeniyle 4458 sayılı Kanun güncelliğini kaybetmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği mevzuatına uyum yükümlülüğü kapsamında 4458 sayılı Kanunun, Topluluk Gümrük Kodunda 2700/2000 sayılı Kon-

sey Tüzüğü ile yapılan değişikliklere paralel olarak bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddelerine de ilaveler yapılması gereği hâsıl olmuştur. Diğer yandan yürürlükte olan Topluluk Gümrük Kodunu tesis eden 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğünde, 13 Nisan 2005 tarihli ve 648/2005 sayılı AB Konseyi ve Parlamentosu Tüzüğü ile birtakım değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklerin 4458 sayılı Kanuna yansıtılması amacıyla yeni bir Kanun Tasarısı hazırlanması gereği ortaya çıkmıştır.

Tasarı ile genel olarak, 4458 sayılı Kanunda geçen bazı deyimlerin tanımlarında, transit rejiminde, ekonomik etkili gümrük rejimlerinde, gümrük yükümlülüğünün doğması ve başlaması, gümrük vergisi ve para cezalarının tebliği, itiraz süreleri ile gümrük vergilerinin kesinleşme tarihleri ve para cezaları konularında değişiklik yapılmıştır. Diğer taraftan, ülke ekonomisinin temel unsuru olan ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla, ihracat girdi maliyetlerinin azaltılması, gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve hızlandırılması; böylece, ihracatçıların rekabet koşullarının iyileştirilmesi ve bunlara Avrupa Birliği normlarında rekabet edebilme şansı verilmesi hedeflenmektedir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- AB mevzuatına paralel olarak, gümrükle ilgili bürokratik işlemlerin asgari düzeye indirilmesi amacıyla, veri işleme tekniğinin kullanılması (elektronik ortamda beyanname verilmesi) söz konusu olduğunda, gümrük idaresi tarafından talebi söz konusu olabilecek bir takım belgelerin eklenmemesine imkân tanınmasına,

- 1/1/2010 tarihi itibarıyla AB mevzuatına uygun olarak ekonomik etkili gümrük rejimlerinin kullanım izni konusunda gümrük idarelerinin yetkili kılınması nedeniyle, özellikle dâhilde işleme rejimi konusunda halihazırda Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve İhracat Birliklerince yürütülen izin, uygulama ve taahhüt hesabı kapatılması işlemleri konusunda gümrük idarelerinin alt yapı ve personel ihtiyacının karşılanmasına,

- AB mevzuatına paralel olarak, şartlı muafiyet düzenlemelerine (örneğin dâhilde işleme rejimine) tabi tutulan eşyadan elde edilen ürünün de aynı rejim hükümlerine tabi tutulması yönünde düzenleme yapılmasına,

- AB ortak transit uygulamalarına paralel olarak; transit rejiminde bireysel ve kapsamlı teminat uygulamaları ile güvenilirlik standartlarına sahip olan kişilere bu teminattan vazgeçme izni verilmek suretiyle, maliyet azaltıcı basitleştirilmiş uygulamalar getirilmesine,

- Gümrük Müsteşarlığınca, antrepo açılması izninin geçici ya da sürekli olarak geri alınmasına ilişkin usul ve esaslar ile özel antrepo statüsü verilen Gümrüksüz Satış Mağazaları ile ilgili hususların yönetmelikle belirlenmesine,

- Gümrük antrepolarının atıl kullanımının önüne geçilmesi amacıyla gümrük antreposu rejimine tabi olmamakla birlikte, antrepoya konulan serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanacak hükümlere açıklık getirilmesine,

- AB mevzuatına paralel olarak, dâhilde işleme rejiminde geri ödeme sisteminin kullanılamayacağı haller ile hariçte işleme rejiminde standart değişim sistemine izin verilmesine ilişkin koşulların açıklığa kavuşturulmasına,

- Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Kuvvet Komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak kendileri tarafından ya da diğer kişi ve kurumlarca ithal edilecek eşyanın gümrük vergisinden muaf tutulmasına,

- Gümrük vergisine ilişkin muafiyet ve istisnaların AB mevzuatında yapılan değişikliklere paralel olarak gözden geçirilmek suretiyle yeniden düzenlenmesi ve yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri ev eşyasının gümrük vergisinden muaf tutulmasına,

- Sadece doğal afetlerden zarar görenler için değil “kriz hali” olarak tanımlanacak diğer hallerde de, yurt dışından gönderilecek yardım malzemelerinin gümrük vergilerinden muafiyetinin sağlanmasına,

- Gerçek bir kişiden diğerine gönderilen veya yolcu beraberinde gelen ve kanunda öngörülen muafiyet ve istisna tutarını aşan eşyaya, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek tek ve maktu bir tarifenin uygulanması suretiyle yolcu işlemlerinin hızlandırılması ve kolaylaştırılmasına,

- AB mevzuatında yapılan değişikliğe paralel olarak; eşyanın mahiyeti ve nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulaması veya ithalat/ihracat vergilerinden muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda, yükümlünün hileli bir davranışı ve ihmali bulunmaması ve gerekli şartları yerine getirdiğini ispat etmesi halinde, bu tercihli tarife ve muafiyetin uygulanmasına imkân tanınmasına,

- Teminat alınmasının ihtiyari kılındığı durumlarda, gümrük idarelerine, şüphe duyulan hallerde teminat istenebilmesi yetkisi verilebilmesine,

- Kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödenen ya da tahakkuk ettirilmemesi gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergilerinin yanı sıra, para cezalarının da geri verilebilmesine imkân getirilmesi suretiyle yükümlü haklarını koruyucu düzenleme yapılmasına,

- Gümrük vergilerinin kesinleşmesine ilişkin hususlara açıklık getirilmesi suretiyle uygulamada yaşanan ihtilafların ortadan kaldırılmasına,

- Para cezalarının da gümrük vergileri ile birlikte karara bağlanıp tebliğ edilebilmesi; para cezalarının zaman aşımı süresinin, gümrük vergileri için yapılan değişikliğe paralel olarak 5 yıla çıkarılması; gümrük vergileri ile para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi ve tebliğ edilen gümrük vergileri ile para cezalarına ilişkin kararlara idari itiraz süresinin ödeme süresine paralel biçimde 15 güne çıkarılması suretiyle ödeme ve itiraz süreleri arasındaki farklılığın giderilmesine,

- Ekonomik etkili gümrük rejimlerinden şartlı muafiyete konu dâhilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerinde; beyan ile muayene, denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda, eşyanın cins, tür, nitelik, menşe ve kullanım şekli ile kıymet ve miktarında farklılık bulunduğu hallerde, bu farka tekabül eden vergi farkının tahsil edilmeyip ilgili rejim hükümlerine göre teminata bağlanmasına,

- Ticaret politikası önlemlerinin etkili biçimde uygulanabilmesini teminen, gerektiğinde gümrük idaresine menşe sertifikası talep edebilmesi imkânının getirilmesine,

- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında, 1/1/2009 tarihine kadar kurulması amaçlanan kaçak eşya depolarının 1/1/2012’ye kadar kurulabilmesine imkan sağlanmasına; aynı Kanunun, tekerrüre esas alınacak idari para cezaları hakkındaki kayıtların Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde tutulmasını öngören 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının, bu cezaların Cumhuriyet Savcıları tarafından verildiği ve bunlara ilişkin verilerin Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP)’ne kaydedildiği hususu dikkate alınarak yürürlükten kaldırılmasına, yönelik düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlanmadan önce, Hükümet adına yapılan açıklamaları müteakiben verilen önergeler doğrultusunda, Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen öncelikle bir Alt Komisyonunda ele alınmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon; 21/10/2008, 22/10/2008 ve 24/12/2008 tarihlerinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği, Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği, İstanbul Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği ve Mersin Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar sonucunda, Komisyonunda yapılan değerlendirmeler de dikkate alınarak çalışmalarını tamamlamış ve raporunu Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyon çalışmaları sonucunda Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi; aynen,
- Çerçeve 2 nci maddesi; 4458 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ve Avrupa Birliği mevzuatında yer alan “yetkilendirilmiş yükümlü” statüsüne ilişkin 5/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “ve gerektiğinde taşımaya ilişkin” ibarelerinin uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesini teminen çıkarılması suretiyle,
- Çerçeve 3 üncü maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin; gümrük vergileri hakkında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesine ilişkin olarak ilgili Bakana verilen yetkinin, müsteşarlığın önerisi doğrultusunda kullanılabilmesi; uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesini teminen “eşyanın ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin” ibaresinin çıkarılması suretiyle birinci fıkranın (a) bendinin değiştirilmesi; uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve hangi hallerin kriz hali olduğu hususuna açıklık getirilmesini teminen kriz halinin tabi afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi hallerden ibaret olduğunu ortaya koyacak şekilde birinci fıkranın (b) bendinin değiştirilmesi,
- Çerçeve 4 üncü maddesi; 4458 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 10/A maddesinin 4 numaralı fıkrasının; gümrük idareleri dışındaki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontrollerin, sadece 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümlerinin değil, tüm 19 uncu madde hükümlerinin de saklı kalması kaydıyla, gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün olduğu ölçüde aynı yer ve zamanda yapılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 5 inci maddesi; çerçeve 6 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 6 ncı maddesi; çerçeve 7 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 7 nci maddesi; çerçeve 9 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 8 inci maddesi; çerçeve 10 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 9 uncu maddesi; çerçeve 11 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 10 uncu maddesi; çerçeve 12 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 11 inci maddesi; çerçeve 13 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 12 nci maddesi; çerçeve 14 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 13 üncü maddesi; çerçeve 17 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 14 üncü maddesi; çerçeve 18 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 15 inci maddesi; çerçeve 23 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 16 ncı maddesi; çerçeve 24 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 17 nci maddesi; 12/11/2008 tarihli ve 5810 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda yapılan değişiklikler nedeniyle; 4458 sayılı Kanunun 156 ncı maddesinde yapılması öngörülen değişikliğin metinden çıkarılması ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 18 inci maddesi; çerçeve 28 inci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 19 uncu maddesi; çerçeve 30 uncu madde olarak aynen,
 - Çerçeve 20 nci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (12) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “kriz hali” ibaresinin, çerçeve 3 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 31 inci madde olarak,
 - Çerçeve 21 inci maddesi; çerçeve 32 nci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 22 nci maddesi; çerçeve 33 üncü madde olarak aynen,
 - Çerçeve 23 üncü maddesi; çerçeve 34 üncü madde olarak aynen,
 - Çerçeve 24 üncü maddesi; çerçeve 35 inci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 25 inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin; gümrük işlemlerinde dolaylı temsilci olarak görev yapan gümrük müşavirlerinin sorumluluğunu sınırlandıran hükmün “bildiği veya mesleki ve mutata olarak bilmesi gerektiği” şeklinde düzenlenmesini teminen ikinci fıkrasının değiştirilmesi suretiyle çerçeve 36 ncı madde olarak,
 - Çerçeve 26 ncı maddesi; çerçeve 37 nci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 27 nci maddesi; çerçeve 38 inci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 28 inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 194 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının; gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerine konu olan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihinden sonra ödenmesi durumunda, ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme zammının uygulanmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 40 inci madde olarak,
 - Çerçeve 29 uncu maddesi; çerçeve 42 nci madde olarak aynen,
 - Çerçeve 30 uncu maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 207 nci maddesinin; çerçeve 28 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 43 üncü madde olarak,
 - Çerçeve 31 inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 221 inci maddesinin; Müsteşarlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan personele ödenen fazla çalışma ücretinden, aynı esas ve usullere göre kara sınır kapılarında görevli mülki idare amirleri ile gümrük idarelerinin hizmetini yürüten muhasebe birimi personelinden Maliye Bakanlığı ile Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirleneceklerin de yararlandırılması ve bu madde kapsamında yapılan ödemelerin 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesine göre ödenen fark tazminatı hesabında dikkate alınmasını teminen dördüncü fıkranın değiştirilmesi; yapılan değişikliklere paralel olarak madde çerçevesinin düzenlenmesi suretiyle çerçeve 45 inci madde olarak,

- Çerçeve 32 nci maddesi; çerçeve 46 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 33 üncü maddesi; değiştirilmesi öngörülen 4458 sayılı Kanunun 225 inci maddesinin; doğrudan veya dolaylı temsilcilerin 4458 sayılı Kanun kapsamında öngörülen faaliyetlerini yapabilmelerine engel hastalığının bulunmaması ve tereddüt edilmesi halinde, Müsteşarlık tarafından tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından sağlık raporu talep edilebilmesini teminen ikinci fıkrasına eklenmesi öngörülen paragrafın değiştirilmesi suretiyle çerçeve 47 nci madde olarak,
- 4458 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması bağlamında, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan suç ve kabahatlere ilişkin hükümlerin saklı kalması, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda suç veya kasten işlenen kabahat olarak tanımlanan fiillerin, ancak taksirle işlenmeleri halinde 4458 sayılı Kanun hükümlerine göre idari para cezası verilebilmesi amacıyla 4458 sayılı Kanunun 231 inci maddesinin değiştirilmesini öngören hükmün çerçeve 49 uncu madde olarak metne eklenmesi suretiyle,
- Çerçeve 34 üncü maddesi; çerçeve 50 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 35 inci maddesi; çerçeve 51 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 36 ncı maddesi; 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen “bir katı” tutarındaki cezanın “yarısı tutarında” şeklinde; üçüncü fıkrafta öngörülen “yarısı nispetinde” şeklindeki cezanın “yüzde onbeş” şeklinde değiştirilmesi suretiyle çerçeve 52 ncı madde olarak,
- Çerçeve 37 nci maddesi; çerçeve 54 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 38 inci maddesi; çerçeve 55 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 39 uncu maddesi; çerçeve 56 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 40 ncı maddesinin;
 - (1), (2) ve (3) numaralı bentleri; aynen,
 - (4) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 5 inci madde olarak,
 - (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) ve (12) numaralı bentleri; (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) ve (11) numaralı bentler olarak aynen,
 - (13), (14) ve (15) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 15, çerçeve 16 ve çerçeve 21 inci maddeler olarak aynen,
 - (16), (17), (18), (19), (20), (21), (22) ve (23) numaralı bentleri; (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18) ve (19) numaralı bentler olarak aynen,
 - (24) ve (25) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 25 ve çerçeve 26 ncı maddeler olarak aynen,
 - (26) ve (27) numaralı bentleri; (20) ve (21) numaralı bentler olarak aynen,
 - (28) ve (29) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 27 ve çerçeve 29 uncu maddeler olarak aynen,
 - (30) ve (31) numaralı bentleri; (22) ve (23) numaralı bentler olarak aynen,
 - (32) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 41 inci madde olarak aynen,

- (33) numaralı bendi; (24) numaralı bent olarak aynen,
- (34) ve (35) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 44 ve çerçeve 48 inci maddeler olarak aynen,
- (36) numaralı bendi; (25) numaralı bent olarak aynen,
- (37) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda yeni ihdas edilen çerçeve 53 üncü maddeye son fıkra olarak eklenmesi suretiyle aynen,
- (38) numaralı bendi; (26) numaralı bent olarak aynen kabul edilmek suretiyle, çerçeve 57 nci madde olarak,
- Çerçeve 41 inci maddesinin;
- (1), (2), (3), (4) (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) ve (13) numaralı bentleri; aynen,
- (14) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 8 inci madde olarak aynen,
- (15) ve (16) numaralı bentleri; (14) ve (15) numaralı bentler olarak aynen,
- (17) numaralı bendi; “Müsteşarlık merkez denetim elemanları” ibaresine açıklık getirilmesi amacıyla “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler” şeklinde değiştirilmesi suretiyle (16) numaralı bent olarak,
- (18), (19), (20), (21) ve (22) numaralı bentleri; (17), (18), (19), (20) ve (21) numaralı bentler olarak aynen,
- (23) numaralı bendi; dahilde işleme ve hariçte işleme rejimine ilişkin mevcut hükümlerin uygulanmasına devam edilmesini teminen madde metninden çıkarılması suretiyle,
- (24) ve (25) numaralı bentleri; (22) ve (23) numaralı bentler olarak aynen,
- (26) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 19 uncu madde olarak aynen,
- (27) numaralı bendi; (24) numaralı bent olarak aynen,
- (28) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 20 nci madde olarak aynen,
- (29), (30), (31) ve (32) numaralı bentleri; (25), (26), (27) ve (28) numaralı bentler olarak aynen,
- (33) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 22 nci madde olarak aynen,
- (34), (35), (36), (37), (38), (39), (40), (41), (42) ve (43) numaralı bentleri; (29), (30), (31), (32), (33), (34), (35), (36), (37) ve (38) numaralı bentler olarak aynen,
- (44) numaralı bendi; beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanabilmesini teminen “tecil faizi” ibaresinin “gecikme zammı” şeklinde değiştirilmesi suretiyle çerçeve 39 uncu madde olarak,
- (45), (46), (47), (48) ve (49) numaralı bentleri; (39), (40), (41), (42) ve (43) numaralı bentler olarak aynen,

- (50) numaralı bendi; gümrük idaresine yapılan beyanlarda, dökme gelen eşyada yüzde üçü aşmayacak şekilde; doğalgaz ürünleri için ise yüzde altı olarak uygulanmak üzere, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için 4458 sayılı Kanunun 237 nci maddesinde öngörülen cezai takibatın yapılmamasını teminen bir hükmün metne ilave edilmesi ve yeni ihdas edilen çerçeve 53 üncü maddeye birinci fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- (51), (52) ve (53) numaralı bentleri; (44), (45) ve (46) numaralı bentler olarak aynen kabul edilmek suretiyle,

çerçeve 58 inci madde olarak,

• Çerçeve 42 nci maddesi; çerçeve 59 uncu madde olarak aynen,

• Çerçeve 43 üncü maddesi; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılması amaçlanan değişikliğe ilişkin hükmün, söz konusu Kanunda da yer alan mevcut hükümlerin, serbest bölgelerin işleyişi ile ilgili ayrıntılı düzenlemeler içermesi nedeniyle madde metninden çıkarılması; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda değiştirilmesi veya yürürlükten kaldırılması öngörülen 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname için ayrı çerçeve maddeler düzenlenmesi suretiyle çerçeve 60 ve çerçeve 61 inci maddeler olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

• Çerçeve 44 üncü maddesi; uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesini teminen redaksiyona tabi tutulması ve Tasarının geçici 1 inci maddesi olarak düzenlenmesi suretiyle,

• Yürürlüğe ilişkin 45 inci maddesi; metinde yapılan değişikliklere paralel olarak değiştirilmesi suretiyle 62 nci madde olarak,

• Yürütmeye ilişkin 46 ncı maddesi; 63 üncü madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Bu defa, Komisyonumuzun 15/01/2009 ve 21/01/2009 tarihlerinde yaptığı 23 ve 24 üncü Birleşimlerinde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hayati YAZICI ile Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği, Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği, İstanbul Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği ve Mersin Gümrük Müşavir Yardımcıları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla görüşmelere devam edilmiştir.

Komisyonumuzda, Tasarının geneli üzerinde Alt Komisyon metni de dikkate alınarak yapılan görüşmelerde;

- 2008 yılında ortaya çıkan ve birçok ülkeyi olumsuz etkileyen küresel mali krizin Türkiye’de dış ticaretle uğraşan kesimi de etkisi altına aldığı; mali krizin etkilerinin azaltılması amacıyla, Hükümet tarafından ihracat faaliyetinde bulunanları koruyacak şekilde gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- Tasarıda yer alan düzenlemelerin esas amacının AB gümrük mevzuatı ile uyumun sağlanması olduğu, bu nedenle, Tasarıda yer alan düzenlemelerin bir çoğunun gümrük işlemleri ile ilgili teknik hususları içerdiği; Alt Komisyon çalışmalarında Tasarı kapsamında yer alan bir çok hükümde mutabakat sağlanmış olunmakla birlikte bazı hususların Komisyonunda daha detaylı bir şekilde değerlendirilmesinin yararlı olacağı,

- Topluluk Gümrük Kodunda, 4458 sayılı Kanunun kabulünden sonra çok kapsamlı değişikliklerin yapıldığı, gümrük mevzuatının güncel gelişmeler karşısında gereken esnekliği sağlayamamasının uluslararası ticarete zarar verdiği, bu durum göz önünde bulundurulduğunda, 4458 sayılı Kanunun Topluluk Gümrük Kodunda yapılan değişiklikler çerçevesinde yeniden düzenlenmesinin büyük önem arz ettiği,

- Gümrük Müsteşarlığı'nda görev yapan personele ödenen fazla çalışma ücretine ilişkin usul ve esaslar ile bu ücretin kapsamının personelin iş yükü de göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden düzenlenmesi gerektiği,

- Alt Komisyon çalışmaları sırasında tartışılan gümrük müşavir yardımcılarının sorunlarının giderilmesinin mağduriyetlerin önlenmesi yönünde büyük önem arz ettiği, gümrük müşavir yardımcılarının yıllardır müşavirlik hizmetlerini yürüttüğü, ancak, 4458 sayılı Kanun ile getirilen hükümler doğrultusunda müşavirlik şirketlerinin yapısının değiştirildiği, bu nedenle, 4458 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketlerin ortağı olan gümrük müşavir yardımcılarının da ortaklıklarının devamına yönelik geçici bir düzenlemenin yapılması gerektiği,

- Tasarı ile, kurye faaliyetinde bulunan şirketlere, gümrük müşaviri istihdam etmeden müşavirlik yapabilme imkanının getirildiği, böyle bir düzenlemeden gümrük müşavirliği mesleğinin olumsuz etkileneceği, kurye şirketlerinin bir çoğunun yabancı şirket olduğu düşünüldüğünde, gümrük müşavirlerinin ortak olduğu yerli şirketlerin korunması yönünde gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Gümrük Kanunu ile ilgili olarak uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanına yetki verilmesinin idare hukukunun genel ilkelerine uygun olmayacağı, ayrıca, vergi muaflığı, istisnaları ile indirimlerine ilişkin oranları belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verildiği göz önüne alındığında, konunun bu açıdan da yeniden değerlendirilmesi gerektiği,

- Tasarıda öngörülen düzenlemelerin genel olarak ithalatı kolaylaştırmaya yönelik olduğu, ancak, ihracatın ülke ekonomisine katkısı dikkate alındığında, Hükümetin ihracatı da kolaylaştırıcı tedbirler almasının küresel mali krizden daha az etkilenecek çıkılmasını sağlayabileceği,

- Gümrük Müsteşarlığı tarafından tarh edilen gümrük vergileri ile ilgili olarak çok fazla davanın açıldığı, yargı yoluna başvuruların azaltılması amacıyla diğer vergiler için öngörülen uzlaşma mekanizmasının gümrük vergileri için de öngörülmesinin hem mükellefleri hem de Müsteşarlığı rahatlatacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- 6 Mart 1995 tarihli ve 1/95 sayılı AB-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı ile Türkiye ve Avrupa Birliği arasında "Gümrük Birliği"nin tesis edildiği; bu çerçevede, Topluluk Gümrük Kodunu oluşturan mevzuat ile ülkemiz mevzuatının uyumlaştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5/2/2000 tarihinde yürürlüğe girdiği,

- Avrupa Birliği normlarına uygun olarak hazırlanan 4458 sayılı Gümrük Kanununun; gümrük işlemlerinin asgariye indirilmesi, zaman kaybı ve gereksiz harcamaların önüne geçilerek dış ticaret işlem maliyetlerinin düşürülmesi, özellikle ihracata dayalı sanayi için girdi niteliğindeki malların ekonomiye zamanında kazandırılması açısından çok önemli hükümler ihtiva ettiği,

- Gümrük Kanununun temelini teşkil eden Topluluk Gümrük Kodunun bazı maddelerinin zaman içerisinde değişmesi nedeniyle, Avrupa Birliği mevzuatına uyum yükümlülükleri kapsamında, Topluluk Gümrük Kodunda 2700/2000 sayılı Konsey Tüzüğü ile yapılan değişikliklere paralel olarak Gümrük Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerine ise yeni hükümlerin ilave edilmesi gereğinin hasıl olduğu,

- Kanun Tasarısıyla temel olarak; transit rejiminde, ekonomik etkili gümrük rejimlerinde, gümrük yükümlülüğünün doğması ve başlaması, gümrük vergisi ve para cezalarının tebliği, itiraz süreçleri ile gümrük vergilerinin kesinleşmesi ve para cezaları konularında değişikliklerin yapılmasının amaçlandığı,

- Gümrük müşavir yardımcıları ile ilgili olarak ortaya çıkan sorunun geçici bir düzenleme yapılarak giderilmesi yerine, en az bir gümrük müşaviri ile bir ya da birden fazla gümrük müşavir yardımcısının müşavirlik şirketi kurabilmesine imkan tanınmasına yönelik bir yasal düzenleme yapılarak sürekli ve kesin bir çözüme kavuşturulmasının daha uygun olacağı,

- Gümrük Teşkilatında görevli olan personele ödenen fazla çalışma ücreti ile ilgili olarak, iş yükü fazla olan personele daha fazla ödeme yapılmasına yönelik düzenlemelerin Müsteşarlıkça hazırlanacak düzenleyici işlemlerle belirleneceği,

- Tasarıda yer alan düzenlemeler ile AB ile ilişkiler arasında paralel bir ilgi kurmanın doğru olmadığı, Tasarının, Türkiye'nin Gümrük Birliğine yönelik uygulamada karşılaşılan sıkıntılarının giderilmesi amacıyla hazırlandığı,

- Gümrük Kanununun uygulanmasına yönelik olarak Bakana verilen yetkinin, gümrük vergisine ilişkin muafiyet ve istisnaların belirlenmesi ile ilgili olmadığı, gümrük hizmetlerinde etkinliğin ve esnekliğin sağlanması amacıyla uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesine yönelik bir yetki olduğu,

- Kurye şirketleri tarafından verilecek müşavirlik hizmetlerinin üst sınırının, Bakanlar Kurulunca belirlenecek mallar ile sınırlı olduğu; bunun yanı sıra, yurtdışına gönderilen ya da yurtdışından alınan numunelerin de bu kapsama alınmasıyla birlikte, numune temin eden ya da gönderen özel sektöre ait firmaların müşavirlik hizmeti olarak herhangi bir bedel ödemek zorunda kalmayacağı,

- Tasarının amacının AB'nin gümrük müktesebatına uyumunun sağlanması ile birlikte dış ticaret erbabının iş ve işlemlerini kolaylaştırmaya yönelik uygulamalarının yasal zemininin oluşturulması olduğu, bu çerçevede, Tasarının ihracata ilişkin işlemlerin kolaylaştırılmasını da amaçladığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde Alt Komisyon metni de esas alınarak yapılan görüşmeleri müteakiben, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, maddeler üzerindeki görüşmelerin Alt Komisyon metni üzerinden yapılmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

• Çerçeve 1 inci ve çerçeve 2 nci maddeleri; aynen,

• Çerçeve 3 üncü maddesi; kriz halini oluşturacak kimyasal ve teknolojik olayların neler olabileceği hususuna açıklık kazandırılması amacıyla 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “büyük yangınlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “radyasyon ve hava kirliliği gibi” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 , 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri; aynen,
- Çerçeve 11 inci maddesi; çerçeve 12 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 12 nci maddesi; çerçeve 13 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 13 üncü maddesi; çerçeve 14 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 14 üncü maddesi; çerçeve 15 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 15 inci maddesi; çerçeve 16 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 16 ncı maddesi; çerçeve 17 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 17 nci maddesi; çerçeve 18 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 18 inci maddesi; çerçeve 19 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 19 uncu maddesi; çerçeve 20 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 20 nci maddesi; çerçeve 21 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 21 inci maddesi; çerçeve 22 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 22 nci maddesi; çerçeve 25 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 23 üncü maddesi; çerçeve 26 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 24 üncü maddesi; çerçeve 28 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 25 inci maddesi; çerçeve 29 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 26 ncı maddesi; çerçeve 30 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 27 nci maddesi; çerçeve 33 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 28 inci maddesi; çerçeve 34 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 29 uncu maddesi; çerçeve 35 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 30 uncu maddesi; çerçeve 36 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 31 inci maddesi; kriz halini oluşturacak kimyasal ve teknolojik olayların neler olabileceği hususuna açıklık kazandırılması amacıyla 4458 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin (12) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “büyük yangınlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “rad-yasyon ve hava kirliliği gibi” ibaresinin eklenmesi suretiyle çerçeve 37 nci maddesi olarak,
- Çerçeve 32 nci maddesi; çerçeve 38 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 33 üncü maddesi; çerçeve 39 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 34 üncü maddesi; çerçeve 40 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 35 inci maddesi; çerçeve 41 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 36 ncı maddesi ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin 2 numaralı bendi; uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 42 nci madde olarak,
- Çerçeve 37 nci maddesi; çerçeve 43 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 38 inci maddesi; çerçeve 44 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 39 uncu maddesi; çerçeve 45 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 40 ncı maddesi; çerçeve 46 ncı madde olarak aynen,

- Çerçeve 41 inci maddesi; çerçeve 47 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 42 nci maddesi; çerçeve 48 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 43 üncü maddesi ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 207 nci maddesinin 1 numaralı bendinin (b) alt bendi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 50 nci madde olarak,
- Çerçeve 44 üncü maddesi; çerçeve 51 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 45 inci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 52 nci madde olarak,
- Çerçeve 46 ncı maddesi; çerçeve 53 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 47 nci maddesi; çerçeve 54 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 48 inci maddesi; çerçeve 55 inci madde olarak aynen,
- Gümrük müşavirliği hizmetlerinin bir özel hukuk tüzel kişiliği oluşturularak yürütülmesi halinde;
- Özel hukuk tüzel kişiliğinin kurulması aşamasında, ortaklar arasında en az bir gümrük müşavirinin yanı sıra bir ya da birden fazla gümrük müşavir yardımcısının da bulunabilmesine imkan sağlanmasına,
- Gümrük müşavir ve gümrük müşavir yardımcılarının sadece bir şirkete ortak olabileceklerine,
- Gümrük müşavirlerinin, gümrüklerde vergi kaybına neden olan durumu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde, kişisel cezai sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla işlemi yapan kişi ile birlikte tüzel kişiliğin de müteselsilen vergi ve para cezalarından sorumlu tutulmalarına,
- yönelik 4458 sayılı Kanunun 229 uncu maddesinde değişiklik öngören bir hükmün metne yeni çerçeve 56 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,
- Çerçeve 49 uncu maddesi; çerçeve 57 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 50 nci maddesi; çerçeve 58 inci madde olarak aynen,
- Çerçeve 51 inci maddesi; çerçeve 59 uncu madde olarak aynen,
- Çerçeve 52 nci maddesi; çerçeve 60 ncı madde olarak aynen,
- Çerçeve 53 üncü maddesi; anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 61 inci madde olarak,
- Çerçeve 54 üncü maddesi; çerçeve 62 nci madde olarak aynen,
- Çerçeve 55 inci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 63 üncü madde olarak,
- Çerçeve 56 ncı maddesi; çerçeve 64 üncü madde olarak aynen,
- Çerçeve 57 nci maddesinin;
- (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) numaralı bentleri; aynen,
- (10) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 11 inci madde olarak aynen,
- (11), (12) ve (13) numaralı bentleri; (10), (11) ve (12) numaralı bentler olarak aynen,
- (14) ve (15) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 23 ve çerçeve 24 üncü maddeler olarak aynen,
- (16) ve (17) numaralı bentleri; (13) ve (14) numaralı bentler olarak aynen,

- (18) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 27 nci madde olarak aynen,
- (19) numaralı bendi; (15) numaralı bent olarak aynen,
- (20) ve (21) numaralı bentleri; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 31 ve çerçeve 32 nci maddeler olarak aynen,
- (22), (23), (24) ve (25) numaralı bentleri; (16), (17), (18) ve (19) numaralı bentler olarak aynen,
- (26) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 65 inci madde olarak aynen,
- kabul edilmek suretiyle çerçeve 66 ncı madde olarak,
- Çerçeve 58 inci maddesinin;
 - (1), (2) , (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18), (19), (20), (21), (22), (23), (24), (25), (26), (27), (28), (29) ve (30) numaralı bentleri; aynen kabul edilmek suretiyle,
 - (31) numaralı bendi; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile verilen yetki kapsamındaki işlemlerin Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülmesi nedeniyle metinden çıkarılması suretiyle,
 - (32), (33), (34), (35), (36), (37), (38) ve (39) numaralı bentleri; (31), (32), (33), (34), (35), (36), (37) ve (38) numaralı bentler olarak aynen,
 - (40) numaralı bendi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda çerçeve 49 uncu madde olarak aynen,
 - (41) numaralı bendi; Alt Komisyon metninin çerçeve 49 uncu maddesi ile 4458 sayılı Kanunun 231 inci maddesinin yeniden düzenlenmesi nedeni ile metinden çıkarılması suretiyle,
 - (42), (43), (44), (45) ve (46) numaralı bentleri; (39), (40), (41), (42) ve (43) numaralı bentler olarak aynen kabul edilmek suretiyle,
 - çerçeve 67 nci madde olarak,
 - Çerçeve 59 uncu maddesine; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda, yürürlükten kaldırılan hükümleri ihtiva eden çerçeve 60 inci maddenin (1) numaralı bendinin maddeye (C) bendi olarak; çerçeve 61 inci maddenin ise maddeye (B) bendi olarak ilave edilmesi suretiyle çerçeve 68 inci madde olarak,
 - Çerçeve 60 inci maddesi ile değiştirilen 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun; 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan hükümler uyarınca, özel kanunlarında yazılı olmayan hallerde kabahate teşebbüsün cezalandırılmayacak olması, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan kabahat fiillerinin bir çoğunun teşebbüs aşamasında tespit edilebilen fiiller olması ve bu fiillerin de cezasız kalmasının önlenmesini temin eden bir ibarenin 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onsekizinci fıkrasında ibare değişikliği şeklinde maddeye yeni (1) numaralı fıkra olarak eklenmesi ve madde metninin yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 71 inci madde olarak,
 - Döner sermaye işletmelerince tasfiye suretiyle elden çıkarılacak eşyanın, yönetmelikte belirlenen hükümlere uygun olarak ilgili idarelerden belgeleri ile teslim alınması ve bu suretle teslim alınan eşyanın satışından doğan hasılatın döner sermaye işletmesine gelir olarak kaydedilmesini teminen, 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesini öngören bir hükmün metne yeni çerçeve 69 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

• Kaçak petrolün yakalanması durumunda, el konulan petrolün teknik düzenlemelere uygun olmaması halinde, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen esas ve usuller çerçevesinde ilgili il özel idareleri tarafından tasfiye edilmesini teminen 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun Ek 3 üncü maddesinin yedinci fıkrasının değiştirilmesi; onüçüncü fıkrasında yer alan “4926” kanun numarasının Kanunun tamamen yeniden düzenlenmesi nedeniyle “5607” şeklinde değiştirilmesi ve ondördüncü fıkrasındaki Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü ibaresinin maddeden çıkarılmasını temin eden bir hükmün metne yeni çerçeve 70 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

• Geçici 1 inci maddesi; düzenlemenin vergi mevzuatının uygulanmasında çeşitli sorunlara neden olabileceği gerekçesiyle metinden çıkarılması suretiyle,

• Yürütmeye ilişkin 62 nci maddesi; 72 nci madde olarak aynen,

• Yürürlüğe ilişkin 63 üncü maddesi; 73 üncü madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Kütahya
		(Bu raporun sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>	<i>Halil Aydoğan</i>
Isparta	Adana	Afyonkarahisar
(Bu raporun sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Sadık Badak</i>	<i>Mehmet Günal</i>	<i>İsmail Özgün</i>
Antalya	Antalya	Balıkesir
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Cahit Bağcı</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>
Balıkesir	Çorum	Denizli
		(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Necdet Budak</i>	<i>Alaattin Büyükkaya</i>
Denizli	Edirne	İstanbul
		(Bu raporun sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Baratalı</i>	<i>İbrahim Hasgür</i>	<i>Harun Öztürk</i>
İzmir	İzmir	İzmir
(Ayrıışık oyum ektedir)		(Karşı oy yazısı eklidir)

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 324)

Üye <i>Tuğrul Yemişçi</i> İzmir (Bu raporun sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Özbayrak</i> Kırıkkale	Üye <i>Muzaffer Baştopçu</i> Kocaeli
Üye <i>Mustafa Kabakcı</i> Konya	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> Malatya (Ayrışık oy yazısı ilişiktir)
Üye <i>Ömer Faruk Öz</i> Malatya	Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ali Er</i> Mersin
Üye <i>Gürol Ergin</i> Muğla (Ayrışık oy ektedir)	Üye <i>Münir Kutluata</i> Sakarya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Kadir Tıngıroğlu</i> Sinop
Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> Sivas	Üye <i>Hasip Kaplan</i> Şırnak (Ayrışık oy, muhalifim)	Üye <i>Faik Öztrak</i> Tekirdağ (Ayrışık oy yazım ektedir)
Üye <i>Osman Demir</i> Tokat	Üye <i>M. Akif Hamzaçebi</i> Trabzon (Ayrışık oy yazısı ektedir)	Üye <i>Kerem Altun</i> Van
	Üye <i>Abdülkadir Akgül</i> Yozgat	

AYRIŞIK OY

Türkiye Cumhuriyeti, 12 Eylül 1963 tarihli Ankara Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik niyetini ortaya koymuş, bu yolda 19- 23 Kasım 1970 tarihlerinde Katma Protokol ve ikinci mali protokolü Brüksel' de imzalamış, 14 Nisan 1987 tarihinde Topluluğa tam üyelik için başvuruda bulunmuş ve takiben 6 Mart 1995 tarihli Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi kararıyla 1 Ocak 1996'dan geçerli olmak üzere Türkiye ile Avrupa Topluluğu (AT) arasında Gümrük Birliği tesis edilmiştir.

Tam üyelik olmadan gerçekleştirilen gümrük birliği, doğal olarak Türk tarafının AT mevzuatına uyum sağlama yükümlülüğü konusunda özel bir takvimi de beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede 27.10.1999 tarihinde kabul edilen 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 248 madde halinde AT mevzuatına uyum amacıyla düzenlenen yeni rejim ve uygulamalar 2000 yılı itibariyle hayata geçirilmiştir.

2000 yılından günümüze değin AT tarafında Gümrük Kanununun değiştirilmesi yönünde çeşitli çalışma ve düzenlemeler yapılmış, bunlara uyum anlamında Türk Gümrük İdaresinin yapması gereken hususlar yıllık ilerleme raporlarında belirtilmiştir.

Söz konusu uyum çalışmaları sadece bir hukuki yükümlülüğün yerine getirilmesi açısından değil, aynı zamanda AB ile ticaret yapan ticaret erbabı girişimcilerimizin rekabet gücünü yüksek tutmak bakımından da son derece önemlidir. Ancak Hükümetin çıkarılması gereken gümrük uyumlaştırma yasalarına gereken ağırlık ve önemi verdiğini söylemek mümkün değildir. Nitekim Tasarı'ya esas AT Gümrük Kanunu değişikliklerinin 2000 yılından başlayarak çeşitli tarihler ihtiva ettiği dikkate alındığında gecikmenin boyutu anlaşılabilmektedir.

Tasarı AB'ye uyum yanında, uygulamada ortaya çıkan sorunların çözümü, ya da idarece ihtiyaç duyulan bazı yetkilerin alınması gibi amaçlarla hazırlanmıştır.

Tasarıyla ilgili tespit ve görüşlerimiz aşağıdadır:

Tasarının 1 inci maddesiyle Giriş, Çıkış, İthalat ve İhracat Gümrük İdarelerine yeni tanımlar getirilmiş ve bu idarelerin işlem yaparken **“risk analizine dayalı kontroller”** yapacakları hükme bağlanmıştır. Burada iki önemli eksikliğin altı çizilmelidir. İlki, Tasarının Birinci maddesiyle Kanuna eklenmesi önerilen **“risk”** ve **“risk yönetimi”** kavramları, Gümrük Müsteşarlığının bugünkü yapısı ve kapasitesi göz önüne alındığında fonksiyonsuz kalmaktadır. Müsteşarlık içerisinde oluşturulan Risk Değerlendirme Birimi, işlem yürüten taşra Gümrük birimlerinden yeterli veri alamamakta, taşrada çalışan deneyimli personelin risk analizi alanında gereğince insiyatif kullanmasını engellemektedir. Günlük hayattan ve ticari gerçeklerden kopuk biçimde uygulanan risk yönetimi, ihracatta %'10 u aşan fiziki kontrole sebep olarak ihracatçımızı bir nevi cezalandırmaktadır. AB ülkelerinde bu oran % 3 ün altındadır. İkinci bir husus ise, kanundaki tanımlarında Gümrük idarelerine kontrollerini risk analizlerine dayalı biçimde yapma mükellefiyeti verilmesidir. Yönetmelik veya yönerge düzeyindeki bir işin Kanun düzeyine taşınması gereksiz bir zorlama anlamına gelmektedir.

Ayrıca yine Tasarının 1 inci maddesiyle düzenlenen (13) no.lu bent ile Transit rejiminde Rejim Hak Sahibi kavramı “Asıl Sorumlu” haline getirilmekte ve transitle ilgili muhtelif maddelerde de bu yönde değişiklikler yapılmaktadır. AB ortak transit düzenlemelerine uyum amacıyla yapıldığı anlaşılan bu değişikliğin transit taşımacılarımızın Avrupa pazarlarında önünü açabileceğinden ciddi endişemiz bulunmaktadır. Çünkü 2003 yılında Gümrük Müsteşarlığınca çıkarılan Yönetmeliğe ve transit taşımacılarımızın ısrarlı taleplerine rağmen bu yöndeki iyileştirmeler pilot proje olarak bile hayata geçirilememiş, Türk taşımacıları AB taşımacılarıyla maliyet rekabeti içerisinde olamamıştır. Burada yapılması önerilen düzenleme, garanti ve AB gümrükleriyle idari yardım anlaşmaları olmadan bir anlam ifade etmeyecektir.

Tasarının 3 üncü maddesiyle, 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi değiştirilmekte, Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; eşyanın ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin **izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine** ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müsteşarlığın önerisi üzerine bağlı bulunulan Bakan yetkili kılınmaktadır. Ayrıca kriz halinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ve ilgili mevzuat gereğince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurt dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müsteşarlığın bağlı Bakan yetkili hale getirilmektedir.

Buradaki temel düşünceyi şöyle anlamaktayız. 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname’de Müsteşara tanınan görev ve yetkiler, rutin sayılabilecek bu konularda bile şu anda görüşülmekte olan Tasarıyla ilgili Devlet Bakanına tevdi edilmektedir. İktidara geldiği günden beri “yetki devri” iddiasında olan hükümetin bu girişimi oldukça çelişkili veya Müsteşarına güvensizlik ve dolayısıyla da Müsteşarlık Teşkilatının fonksiyonlarını etkisizleştirme olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca maddede belirtilen konularda sorunları ve tereddütleri giderme yetkisi ucu açık, sınırları olmayan İdare Hukuku ilkelerine aykırı bir yetkidir. Bunun dışında sorunların çözümü konusunda Müsteşarlığın inisiyatifi kaldırılmakta Bakan tek yetkili hale getirilmektedir. Bu yetkiyle Bakan örneğin Gümrük Kanununun istisna ve muafiyet hükümlerinde değişiklik anlamına gelebilecek uygulamalara gidebilecektir. Birçok iş ve konuyla irtibatlandırılmış bulunan Devlet Bakanlığı Makamının burada sayılan teknik konulardaki sorunlara nasıl eğileceği ve vatandaşın sorununun nasıl kısa sürede çözümleneceği sorusu dikkate değerdir.

Tasarının 6 ncı maddesiyle, 4458 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde mevcut ithalatta menşe şahadetnamesi ibrazı ile ilgili hükümler kaldırılmakta, bunun gerekçesi de “ ... menşe şahadetnamesi, tercihsiz menşede kullanılan bir menşe ispat belgesi olup herhangi bir vergi indirimi sağlamadığından gümrük tekniğine aykırı olan birinci fıkradaki ifadenin değiştirilmesi gerekmiştir ...” şeklinde ortaya konulmuştur. Oysaki 2007 yılında Dünya Ticaret Örgütüne gönderilen taviz listesiyle ülkemizin menşe şahadetnameleri kapsamında uygulamayı taahhüt ettiği oranlar güncellenmiştir. Bugün için uygulamada ithalat rejim kararındaki tavizli oranlardan daha düşük olan vergi oranlarının esas alınması, söz konusu taahhütleri ortadan kaldırmamaktadır. Dolayısıyla vergisel boyutu olan bir “menşe şahadetnamesinin ibrazı” zorunluluğunun kanundan çıkarılarak yönetmelik konusu yapılması vergi hukuku açısından uygun değerlendirilmemektedir.

Tasarının 13 üncü maddesiyle elektronik ortamda tescil işlemine getirilen tanım, “yerel alan ağı” veya “geniş alan ağı” gibi tanımlarla kanun tekniğine uygun olmayan bir formda hazırlanmıştır. Bu tür teknik detayların kanunda yer alması uygun değildir.

Tasarının 56 ncı maddesiyle 4458 sayılı Kanunun 229 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik gümrük müşavir yardımcılarının gümrük müşavirliği yapacak tüzel kişiliklere ortak olabilmelerini düzenlemektedir. Gümrük müşavir yardımcılarının gümrük müşavirliği yapan şirketlere ortak olabilmeleri imkânı 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun yürürlüğe girmesinin sonrasında 2005 yılında ortadan kalkmıştır. Yapılması gereken düzenleme bu hakkın ortadan kalktığı tarih

itibarıyla kazanılmış hakların korunmasıdır. Yapılan düzenleme kazanılmış hakların korunması amacının ötesine geçip daimi bir madde düzenlemesiyle gümrük müşavirliği mesleğine zarar verecek bir şekle dönüşmüştür. Yapılması gereken sadece kazanılmış hakların korunması olmalıydı.

Ayrıca anılan gümrük müşavir yardımcılara ilave sınav hakkı verilmemiş olmasını da eksiklik olarak görüyoruz. Maddede Türk Ticaret Kanununa göre kurulan şirketler yerine “özel hukuk tüzel kişiliği” kavramının kullanılmış olması da bir diğer eksikliktir.

Tasarının çerçeve 60 ıncı maddesiyle düzenlenen 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin beşinci fıkrası ile üçüncü ülke menşeli girdi kullanılarak imal edilen eşyanın AB ülkelerine ihracatında üçüncü ülke menşeli eşyadan alınması gereken “telafi edici vergi”nin geç ödenmesi veya hiç ödenmemesi durumunda faiz yükümlülüğü ile, bunun yanı sıra idare denetlemesi sonucu bulunan Telafi Edici Vergi farkları için, bu vergilerin dörtte biri oranında ilave para cezası da öngörülmektedir. Telafi edici verginin esas itibarıyla AB pazarına girişte AB mali çıkarlarını korumayı amaçladığı ve ihracatçıımıza ilave bir külfet getirdiğine, ayrıca AB Gümrük kodunda bu alanda zorlayıcı bir hüküm olmadığına göre, bu teklifin getirilme gerekçesini anlamak mümkün bulunmamaktadır.

Tasarının 61 inci maddesiyle boru hattı ile taşınan doğalgaz için de % 6’ya kadar fire oranının öngörülmesi doğru değildir. Yapılan açıklamalarda boru hatları ile taşınan doğalgazda firenin olmadığı ifade edilmiştir. Bu durumda bu yönde bir düzenlemenin hiçbir mantıklı gerekçesi bulunmamaktadır.

Tasarının 67 nci maddesiyle 4458 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yapılması önerilen değişikliğin “Gümrüklü antrepoya” olarak değiştirilmesi uygun olacaktır. Çünkü (a) fıkrasında önerilen antrepo gümrüklü antrepo değilse zaten kanun kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayacaktır. (b) fıkrasındaki “gümrük antreposunda” ibaresi ise sadece gümrükçe işletilen antrepoları çağrıştırdığından, iki bentte de genel olarak “gümrüklü antrepo” ibaresi uygun düşecektir.

Tasariya Komisyon görüşmeleri sırasında eklenen 70 inci madde ile teknik düzenlemelere uygun olmayan, diğer bir ifadeyle standart dışı kaçak petrolün TASİŞ (Tasfiye İşletmeleri Genel Müdürlüğü) yerine İl Özel İdarelerince tasfiye edilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır. TASİŞ 17.04.2007 tarihli ve 5622 sayılı Kanunla Maliye Bakanlığından alınarak Gümrük Müsteşarlığı’na bağlanmıştır. Bağlantı değişikliğinin gerekçesi o zaman TASİŞ’in etkin çalışmasının sağlanması olarak açıklanmıştı. Tasarıyla yapılan düzenleme bir anlamda TASİŞ’in etkin çalışmadığının kabulüdür. Öte yandan teknik düzenlemelere uygun olmayan petrolün bu konuda uzman olmayan il özel idareleri eliyle piyasaya sürülmesi sakıncalıdır.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

Bülent Baratalı

İzmir

Gürol Ergin

Muğla

Faik Öztrak

Tekirdağ

MUHALEFET ŞERHİ

Tasarının genel gerekçesinde 5/2/2000 tarihinde yürürlüğe giren 4458 sayılı Gümrük Kanununda formalitelerin azaltılması, zaman kayıpları ve gereksiz harcamaların önlenmesi, maliyetlerin azaltılması, ihracata dayalı sanayi için girdi niteliğindeki malların ekonomiye zamanında kazandırılması açısından çağdaş nitelikli hükümler ihtiva ettiği hususlar yer almaktadır.

Topluluk Gümrük Kodunun değişikliğe uğramasından dolayı, AB Mevzuatına yükümlülükten ve Gümrük Kodundaki değişikliklere paralel olarak bazı maddelerde değişiklik yapılması zarureti nedeniyle 12.05.2004 tarihinde Tasarı TBMM'ye gelmiştir. Daha sonra ortaya çıkan ihtiyaçlar ve Tasarının kanunlaşmaması nedeniyle yeni hazırlanan Tasarı Taslağı ile Tasarının birleştirilmesi sonucunda 4458 sayılı Kanunun düzenlemelerini ihtiva eden maddelerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan tereddütleri giderecek yeni bir Tasarı daha ortaya çıkmıştır. Bu tasarıda temel olarak, Kanunda geçen bazı deyimlerin tanımlarında, transit rejiminde, ekonomik etkili gümrük rejimlerinde, gümrük yükümlüğünün doğması ve başlaması, gümrük vergisi ve para cezalarının tebliği, itiraz süreleri ile gümrük vergilerinin kesinleşme tarihleri ve para cezaları konularında değişiklik yapıldığı Tasarı gerekçesinde yer almaktadır.

1/1/2010 tarihi itibarıyla Topluluk mevzuatına uygun olarak ekonomik etkili gümrük rejimlerinin kullanım izinleri konusunda gümrük idareleri yetkili kılınmaktadır. Bu hükmün ileri tarihe atılması ile özellikle DİR konusunda Dış Ticaret ve Gümrük Müsteşarlıkları ile İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince yürütülen işlemlerden izin, uygulama ve taahhüt hesaplarının kapatılması işlemleri hususunda gümrük idarelerinin personel ihtiyacı karşılanacağı ifade edilmektedir.

Bütün bunlara rağmen; aynı Tasarıda bir takım çelişkilerin olduğu alt komisyon ve komisyon çalışmaları sırasında Gümrük Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı çalışanları arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklardan anlaşılmıştır. Durumun bu hale gelmesinin temel nedeni ise aynı Kanun Tasarısı altında imzası bulunan bakanların temelde anlaşamadıklarıdır. Diğer bir konu ise ilgili kuruluşlar arasında büyük problemlerin olduğu alt komisyon çalışmaları sırasında ortaya çıkmıştır. Ancak, ilgili kuruluşların bağlı olduğu bakanların birlikte imzalamış oldukları tasarının hazırlanması sırasında müşterek bir çalışmanın yapılmadığı intibai ortaya çıkmıştır. Buradan da anlaşılmaktadır ki kurumlar arası rekabete ilave olarak bakanlar arasında da iş ve yetki paylaşımı açısından rekabetin ve anlaşmazlıkların olduğu görülmektedir.

AKP iktidarı artan yapısal ekonomik problemlere ilave olarak küresel krizin ülke ekonomisinde yarattığı tahribatın giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak yerine, AKP'nin uzun süredir unutmış olduğu AB tutkusunun ansızın tekrar ortaya çıkması sonucunda, AB'ye uyum açısından bu tür mevzuat değişikliklerini tekrar gündeme getirerek kamuoyunu yanlış yönlendirme gayretine düşmüştür. Yapılmak istenen mevzuat değişikliklerinin yarın AB'ye tam üye oluyormuşçasına topluma takdim edilmeye çalışılmasının yanlış olduğu belirtildiğinde ise bunların AB için değil ülke yararı açısından gerçekleştirildiği ifade edilmektedir. Ancak, daha önce 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda yapılan değişikliklerde geriye adım atılmış ve AB'ye tam üye oluncaya kadar bazı hususlarda ertelemeler gerçekleştirilmiştir. Nitekim bu Tasarı'da da gümrük Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı arasındaki temel anlaşmazlıklarda aynı konuda ortaya çıkmıştır.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'nin Sayın Başbakana hitaben basında yer alan açıklamalarında;

- Gümrük müşavirlerinin mesleklerini milyar dolarlık sermayelere sahip olan uluslar arası hızlı kargo şirketlerine kaptırmak üzere olduklarını,

- Yıllar önce yürürlükten kaldırılmış olan mevzuatın geri getirilerek birçok sanayici ihracatçı ve gümrük müşavirinin gümrüklerde iş yapamaz hale gelerek kaçakçı muamelesi görmesinin muhtemel hale geleceği,

- AB'ye üye ülkelerin bile uygulamaya başlamadığı hususların Taslak'da yer aldığı, serbest dolaşım hakkı elde edemeyen gümrük müşavirlerinin ciddi zararlarla karşı karşıya oldukları,

- 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 4458 sayılı Gümrük Kanunu içerisinde uygulanması yönündeki hukuki sakıncaların dikkate alınmadığını ifade etmiştir. Bütün bunlar Hükümetin bir uzlaşma sağlamadan Tasarıyı TBMM'ne getirdiğini ortaya koymaktadır.

Tasarının 3 üncü maddesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10'uncu maddesinin 1. Fıkrasının a bendine yapılan eklemede "Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan: izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan durumları inceleyip sonuçlandırmaya Müsteşarlığın önerisi ile bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir." denilmektedir. Bilindiği gibi burada sözü edilen ve gümrüklerden sorumlu bakana yetki verilmesi gereken hususlar esasen, gümrük mevzuatı yanında mali, hukuki, bakanlıkların teşkilat ve görevleri ve diğer bazı konuları içermektedir. Hal böyle olunca çeşitli bakanlıkların kurum ve kuruluşların yetkisinde olan ve ilgili kanunlarında kimlerin ne şekilde yetkili oldukları da düzenlenen hususlarda, gümrükten sorumlu olan bakana uygun olmayan toptan bir yetki devri yapılmakta olup bu durum kamu kurumları arasında bir yetki tedahülü anlamına gelebileceği gibi bu konularda yetkileri yasayla belirlenmiş kişilerin de yetkilerine müdahale anlamına gelebileceğinden söz konusu fıkranın ya çıkartılması ya da ilgili kurumların bu konudaki görüşleri üzerine bakanın yetkili olabileceği şeklinde düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Tasarının 20. maddesi ile 4458 sayılı kanunun 92. maddesinin ikinci fıkrasında yapılmak istenen değişiklikle idarenin taraf olduğu mahkeme kararı talebinden vazgeçilmektedir. Bu uygulama işlemlerin hızlandırılması düşüncesi ile objektif değerlendirme yapma imkânını ortadan kaldırmaktadır.

Tasarının 52. maddesi ile değiştirilmek istenen 4458 Sayılı Kanunun 221. maddesinde öngörülen fazla çalışma ücretinden sadece Kara Sınır Kapılarında çalışan mülki idare amirleri değil diğer Gümrük kapılarında çalışan mülki idare amirlerinin de yararlanması haksızlıkların giderilmesi açısından önemlidir.

Tasarının 67. maddesinin 42 nolu bendi ile değiştirilmek istenen 4458 Sayılı Kanunun ilgili maddelerinde yer alan "denetim" ibarelerinin "kontrol" olarak değiştirildiği görülmektedir. Eşyanın kontrolü ve işlemlerin denetiminin bu madde ile tamamen tek bir çatıda toplandığı gerek eşyanın gerekse işlemlerin kontrolünün amaçlandığı görülmüştür. Oysa "kontrol" tabiri "denetim" tabirinden daha yumuşak bir anlam ifade etmektedir. Dolayısıyla ilgili maddelerle ilgili denetim yetkisinin yumuşatılmak istediği görülmektedir. Bu nedenle, Tasarının 67. maddesinin 42 numaralı bendinin Tasarıdan çıkartılması uygun olacaktır.

Tasarının 71. maddesinin 3 nolu bendi ile değiştirilmek istenen 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun Geçici 3. maddesinin birinci fıkrasında yer alan 1/1/2009 ibaresi 1/1/2012 olarak değiştirilmesi öngörülmektedir. Daha önceden Kanunla belirlenmiş bir sürede ödenek temin edilemediği ve alt yapının kurulamadığının belirtilmesi mevcut AKP hükümetinin icraat yapmaktaki yetersizliğini ortaya koymaktadır.

Tasarının 54.maddesi ile 4458 sayılı Kanunun 225. Maddesine yapılan ilave ile uluslar arası hızlı kargo şirketlerine verilen yetkilerle gümrük müşavirlerinin yapacakları işlerin meslek mensupları dışındakilere verilecek olmasının bir takım problemler ortaya çıkarmasının kaçınılmaz olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda ifade ettiğimiz gerekçelerle Tasarıya muhalefet ediyoruz.

Münir Kutluata

Sakarya

Emin Haluk Ayhan

Denizli

Mustafa Kalaycı

Konya

Mehmet Günal

Antalya

Erkan Akçay

Manisa

KARŞI OY YAZISI

“Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın daha iyi değerlendirilebilmesi için, tasarı üzerindeki müzakerelerin hangi ortamda yürütülmekte olduğuna bakmak gerekmektedir.

Ortamdan kasıt, AB ile olan ilişkilerimizin geldiği ya da getirdiği noktadır.

Bu nokta, özü itibariyle, Helsinki’de 1999 yılında siyasi kriter olarak kabul edilmeyen Kıbrıs konusunun, Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesiminin tezleri doğrultusunda çözüme kavuşturulmadıkça, Türkiye’nin AB’ye asıl üyeliğinin engelleneceği noktasıdır. AB ile ilişkileri Kıbrıs konusunda bu çıkmaz noktaya getiren de AKP hükümetleri olmuştur.

Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesiminin dayattığı tezde; Türkiye’den, Kıbrıs’ta tek devlet tek millet çözümüne evet demesi istenmektedir. Biz biliyoruz ki Türkiye Cumhuriyetinin bu konuda benimsediği devlet politikası, iki ayrı milletin varlığının kabulüne dayalı çözüm yollarıdır. Umarız, hükümet zaman içinde bu devlet politikasını ortadan kaldırmayı denemez.

AB ile ilişkilerimizin bugüne kadar hiç olmadığı kadar bozuk olduğuna ilişkin değerlendirmelerin, sadece bize ait değerlendirmeler olmadığını ortaya koyması açısından, Federal Almanya Parlamentosu Milletvekili Prof. Dr. Hakkı Keskin’in 22.1.2009 tarihli Basın Açıklamasının buraya alınmasının yararlı olacağı düşünülmüştür:

“Türkler, Avrupa Birliği’nin çelişkili ve iki yüzlü politikasından artık bıktılar!

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere dört yıl aradan sonra 18 Ocak 2009 günü yeniden Brüksel’e gitti. 2005 yılından beri yürütülmekte olan Türkiye’nin AB üyeliğine ilişkin görüşmeler, üç gün süren ziyaretin odak noktasını oluşturdu. Başbakan tarafından kısa bir süre önce AB ilişkilerinden sorumlu Devlet Bakanı ve Başmüzakereci olarak atanan Egemen Bağış da, Erdoğan’a eşlik etti.

Üyelik müzakerelerinde toplam 35 başlıktan şimdiye dek yalnızca 10’ u açılabilmiş, bunlardan da bir tanesi sonuca bağlanmış durumdadır. Geri kalan başlıklardan sekizi ise, Türk liman ve havaalanları Avrupa Birliği’nin talepleri doğrultusunda Kıbrıs Cumhuriyeti’nin gemilerine ve uçaklarına açılmadığı gerekçesiyle şimdilik dondurulmuş durumdadır. Kıbrıs Cumhuriyeti şimdi de, Türkiye-AB müzakereleri çerçevesindeki enerji başlığının açılmasını önlemeye çalışmaktadır. Avrupa Birliği’nin, geçtiğimiz yıllarda adanın yeniden birleşmesini reddeden Güney Kıbrıs’ı üyeliğe kabul ederek izlediği son derece yanlış Kıbrıs politikası, bu duruma zemin hazırlamış bulunmaktadır. Avrupa Birliği, kendi hatalarını görüp doğrudan ekonomik ve ticari ilişkilerin oluşturulmasını da içeren adil ve yapıcı bir Kuzey Kıbrıs politikasıyla, adanın bu bölümünün izolasyonunu ortadan kaldırmak yerine, tek taraflı olarak Türkiye’yi suçlamayı sürdürmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 324)

Türkiye haklı olarak, Avrupa Birliği'ne üyeliği konusunda kendisine adil ve eşit davranılmasını talep ediyor ve tam üyelik yerine kendisine önerilen "imtiyazlı ortaklık" önerisini kesinlikle reddediyor. Bu bağlamda Avrupa Parlamentosu Başkanı Hans-Gert Pöttering'in tutumunu anlamak olası değil. Erdoğan Brüksel'deki görüşmelerini daha başlamadan ve kendisiyle de görüşmeden önce bir demeç veren Pöttering, Türkiye'nin tam üyeliğine karşı olduğunu belirtiyor ve yalnızca "imtiyazlı ortaklıktan" yana olduğunu söylüyor. Buna karşın Avrupa Birliği Komisyon Başkanı Barroso, açık olarak Türkiye'nin tam üyeliğinden yana tavır koyarak, Komisyon'un Ankara ile yürütülmekte olan üyelik müzakerelerini hiçbir sınırlandırma olmaksızın sürdüreceğinin altını çiziyor.

Barroso, Rusya ile Ukrayna arasında doğalgaz konusundaki güncel anlaşmazlığa da değinerek, Avrupa'nın enerji ihtiyacının karşılanması Türkiye'nin gelecekte üstleneceği önemli rolü vurguluyor. Komisyon Başkanı, Nabucco Boru Hattı projesinin yakın zamanda gerçekleşmesiyle, Hazar Havzası'ndaki yataklardan elde edilecek doğalgazın Türkiye'yi boydan boya kat ettikten sonra Balkanlar üzerinden Avusturya'ya dek ulaştırılacağını ve böylece Avrupa'nın Rusya'dan ithal edilen enerjiye bağımlılığının azalacağını vurguluyor.

*Türkiye'deki insanlar, Avrupa Birliği'nin ve üye ülkelerin önde gelen yetkililerinin bu çelişkili ve ikiye bölünmüş politikasından artık bıktılar. Bir taraftan Türkiye'de reformların son zamanlarda hızının azalmasını -haklı olarak- eleştirmek, öte yandan ise yalnızca bir "imtiyazlı ortaklık" olanağından söz etmek, kendi içerisinde başlı başına bir çelişkidir. Buna ek olarak, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Fransa yeni müzakere başlıklarının açılmasını engellemektedirler. **Türkiye'den bir yandan sürekli olarak yükümlülüklerini yerine getirmesini talep edenler**, öte yandan üyelik sürecinin hızlı bir şekilde ilerlemesinin önüne aşılması zor engelleri kendileri çıkartmaktadırlar.*

Avrupa Birliği temsilcileri, Türkiye'deki AB reformlarının başarılı bir şekilde yaşama geçirilmesini samimi olarak arzu ediyorlarsa, Türkiye'ye haksız koşullar öne sürmeden, tüm müzakere başlıklarının sırayla açılmasını da içeren inanılır bir tam üyelik perspektifi sunmalıdırlar.

Sayın milletvekilinin yukarıdaki değerlendirmeleri de, AB'nin bilinen tutumu karşısında elimiz kolumuz bağlı, bekle-gör politikası izlemek yerine daha aktif politikalar geliştirmemiz gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bilindiği üzere, bizim dışımızda AB'ye üye olmak için başvuran hiçbir ülke gümrük birliğine tam üyelikten önce geçmemiştir.

İyiki geçmişiz, sanayimizin rekabet edebilme gücünü geliştirdik diyenler çıkabilir.

Ekonomimizin ve ihracatımızın giderek dışa bağımlı hale gelmesi, AB'ye karşı dış ticaret açığımızın artarak sürmesi ve toplam dış ticaret içinde AB ile olan ticaretimizin payının her geçen yıl azalması ve gümrük vergisi kayıpları nedeniyle biz aynı düşüncede değiliz.

Ancak bu düşüncemiz doğrultusunda, tam üyelikten önce gümrük birliğine geçişin kararını verenleri suçlamak yerine, bugün AB ve Türkiye ilişkilerinin geldiği noktada, tıkanıklıkları aşmak için gümrük birliği ve gümrük mevzuatı dahil olmak üzere, bekle gör politikası izlemek yerine daha aktif ne tür politikalar geliştirebiliriz, bunun arayışı içinde olmamız gerektiği düşüncesindeyiz.

Görüşülmekte olan tasarı ile karar mekanizmalarında yer almadığımız AB gümrük mevzuatında yapılan değişikliklere uyum sağlamak üzere bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Öncelikle TBMM'nin, AB tarafından yapılan ve dinamik bir yapı arz eden bu değişiklikleri gecikmeden izleyebilmesi konusunda sıkıntılar her zaman yaşanacaktır. Nitekim 2000 yılından bu yana uyum konusunda ilk büyük değişiklik 8 yıllık gecikmeyle gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Bu nedenle, gümrük mevzuatı ile ilgili yeni AB normlarına uyum konusunda, ulusal çıkarlarımıza uygun olanlar yasalaştırıp yürürlüğe konulmalı, diğerlerinin yürürlüğü kesin üyelik tarihine bırakılmalıdır.

Tasarının uygun görülmeyen düzenlemelere ilişkin değerlendirmelerimize ise aşağıda maddeler halinde yer verilmiştir:

1. ÇERÇEVE 1 inci MADDE ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesine eklenen 24 numaralı bendin (a) alt bendinin başına, Türk Patent Enstitüsü’nün görüşü doğrultusunda Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Sözleşmesine (TRIPS) uyum sağlamak üzere *“Sınai mülkiyet haklarını da kapsayacak şekilde”* ibaresi eklenmesi uygun olurdu.

2. ÇERÇEVE 3 üncü MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile, bakana verilen yetkinin kullanılmasında yeni mevzuat yaratılmasına izin verilmemesi ve bu konudaki eleştirilerin karşılanması amacıyla anılan bendin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi uygun olacaktır.

*“1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle **mevzuat çerçevesinde** gidermeye Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir.”*

3. ÇERÇEVE 4 üncü MADDE ile 4458 sayılı Kanuna eklenen Madde 10/A’nın beşinci fıkrasında, *“5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımı ile serbest dolaşım da bulunmayan eşyanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.”* şeklinde bir hüküm getirilmiştir.

Bu hükmün uygulanmasının rekabet koşullarımızı olumsuz etkileyecek bir sonuç doğurmaması için, bilgi paylaşımında, ilgili Türk firmalarının yazılı muvafakatının alınması ya da bu konuda ülkemizin çıkarlarının sürekli korunması amacıyla ilgili kamu ve/veya özel kuruluşların, meslek kuruluşlarının, sanayi ve ticaret odalarının olumlu görüşlerinin alınması kaydının konulması uygun olurdu.

4. ÇERÇEVE 10 uncu MADDE ile 4458 sayılı Kanunun yeniden düzenlenen 57 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) alt bendinin son cümlesinin, Türk Patent Enstitüsü’nün de talebi doğrultusunda, yukarıda sözü edilen uluslararası sözleşmeye uyum sağlamak üzere *“Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 inci maddede belirtilen kişilerle **makul bir sürede** bildirilir.”* şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır.

İkinci fıkranın sonuna da yine aynı sözleşmeye uyum sağlamak üzere *“Fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal eder mahiyette açık emareler bulunmasına rağmen kasten işlem yapmayan gümrük idaresi ve yetkililerinin sorumlulukları saklıdır.”* şeklinde bir cümle eklenmesi gerekli görülmektedir.

5. ÇERÇEVE 18 inci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 84 üncü maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesine yeni getirilen **“Müsteşarlıkça belirlenecek”** ibaresi, bu makama yasama organı yerine geçerek norm ihdas etme yetkisi vermektedir. İdareye sınırları belirlenmeyen böyle bir yetki verilmesi uygun görülmemektedir.

6. ÇERÇEVE 20 inci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 92 inci maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef ve kaybının **kanıtlanması halinde** gümrük vergilerinin aranmayacağı hükme bağlanmaktadır. Mevcut düzenlemede, *“**kanıtlanması halinde**”* ibaresi yerine, kanıt için *“**idarenin taraf olduğu mahkeme kararı**”* aranıyordu. Yeni getirilmek istenen hüküm subjektif değerlendirmelere açık olduğundan, bu maddenin tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

7. ÇERÇEVE 21 inci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin birinci fıkrası; mevcut düzenlemeye göre, gümrük idaresince işletilen antrepo statüsünde mağaza bulunmayan yerlerde özel antrepo statüsünde mağaza açılmasına izin verilirken, bu koşulu kaldırmakta ve izin verilmesinin esaslarının tespitini yönetmeliğe bırakmaktadır. İzin verilirken, ilan ve ihale yapılıp yapılmayacağı gibi kriterlerin de yönetmelikte belirleneceğine ilişkin bir açıklık bulunmamaktadır. Sayın bakan bu konuda komisyonda sorduğumuz soruya verdiği cevapta, ihale yapılıp yapılmayacağına ilişkin bir açıklık getirilmeden, yönetmelik çalışmalarında bu konuların değerlendirileceğini söylemiş ve ihale kriterinin kanuna konulmasından kaçınmıştır. Bu nedenle, antrepo açılmasına izin verilirken ihale yapılıp yapılmayacağının açıklığa kavuşturulmadığı bu değişikliğe iştirak edilmemiştir.

8. ÇERÇEVE 52 inci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 221 inci maddesi; gümrükte normal mesai saatleri dışında yapılan çalışmalar karşılığında gümrük işlemi yaptıran yükümlülerden tahsil edilen fazla çalışma ücretlerinin % 50'sinin tahsil edilir edilmez bütçeye gelir kaydedilmesi uygulamasına son vermekte, maddede öngörülen ödemeler yapıldıktan sonra bir para kalırsa bütçeye gelir yazılacağını hükme bağlamaktadır. Bu durum, ya fazla çalışma ödemelerinin artırılacağı ya iş sahiplerinden tahsil edilecek fazla çalışma ücretlerinin azaltılacağı ya da her ikisinin birlikte yapılacağı anlamına gelmektedir.

Maddeye göre, $36.500 \times 0,053505 = 1.952,9$ TL tavanı geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenecektir.

Ancak Gümrük Kanununun 222 nci maddesinde öngörülen ek ödemenin mahsup edilecek olması nedeniyle en çok ödenebilecek fazla çalışma ücreti $1.952,9 - (1500 + 8000) \times 0,053505 \times \% 200 = 1.016,6$ TL)= 936.3 TL olacaktır.

Bu ödeme, fazla çalışmaya bağlanarak savunulabilir. Ancak merkezi yönetimde fazla çalışma yapan kamu personeline saati **1 Lira 10 Kuruştan** bir ayda en çok $(1,10 \times 90 \text{ saat}) = 99$ TL fazla çalışma ücreti ödenebildiği dikkate alınırsa, kamudaki fazla çalışma ücreti konusundaki bu farklılık, eşitlik ve adalet açısından savunulamaz.

Bu nedenle, kamunun diğer kesimlerinde de yaptırılan fazla çalışmanın angarya olmaktan çıkarılması için, çalışma koşulları da dikkate alınarak bu konuda daha adil bir yapı ortaya konulmalıdır.

Bu madde ile iki şey yapılmaktadır. **Birincisi**, yaptırılan fazla çalışma dikkate alınarak kapsama giren personelin emsali personelden daha fazla ödeme yapılmasına imkân sağlanmaktadır. **İkincisi**, iş sahiplerinden tahsil edilen fazla çalışma ücretleri önce bütçeye gelir yazılıp oradan fazla çalışma adı altında ödenmesi gerekirken, bütçeye gelir yazılmadan bütçe dışından ödenmesi hazine birliği ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Doğrusu, gümrükte tahsil edilen fazla çalışma ücretlerinin tamamının bütçeye gelir yazılması ve tespit edilecek makul fazla çalışma ücretlerinin de yine bütçeden ödenmesidir. Bu yapıldığında, merkezi yönetimde görevli personele bütçeden yapılan fazla çalışma ücretlerinin ne kadar adaletsiz olduğu ortaya çıkacak ve bu adaletsizliği gidermek üzere tedbirler geliştirilebilecektir.

9. ÇERÇEVE 54 üncü MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı Kanunun 225 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna eklenen ikinci cümlesinin “*Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve değeri Bakanlar Kurulunca belirlenecek ticari mahiyette olmayan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımına tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir.*” şeklinde,

ikinci fıkrasının sonuna eklenen paragrafın da “*Doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel vücut ve akıl hastalığı bulunmaması gerekir. 67 yaş ve takip eden her 3 yılda bir bu durumun belgelendirilmesi zorunludur.*” şeklinde,

değiştirilmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kargo şirketleri halen gümrükleme işlemi yaparken; alıcının bir gümrük müşavirine vekalet vermesini istemekte ve gümrük çekme evrakı ücreti ile gümrükleme hizmet bedeli talep etmektedirler. Üstelik kargo şirketinin gümrükleme işlemi, gümrük müşavirlerince talep edilen ücretin üstüne kâr payı ilave edecekleri için daha da yüksek olacaktır.

Önerilen değişiklik, gümrük müşavirinin yapması gereken görevlerin, bu konuda eğitim almayan kargo şirketlerinin eline geçmesi sonucunu doğuracaktır. Bir taraftan sınavsız müşavirlik yetkisi verilmesine karşı çıkarken, diğer taraftan bu işlemleri sınavsız yapacak sermaye sahibi grupların oluşmasına izin verilmesi bir çelişkidir. Bu durum, zamanla gümrükleme işlemlerinin tümüyle bu grupların eline geçmesi sonucunu doğurabilecektir.

Ayrıca, bu düzenleme vatandaşlardan gümrükleme işlemleriyle ilgili olarak talep edilen ücretleri de ortadan kaldırmayacaktır.

Önerimiz, bu değişiklik önerisinin ya tümüyle geri çekilmesi ya da bakanlar kuruluna verilen yetki çerçevesinde ticari mahiyet taşımayan kargo kolileri ve vatandaşların yakınmasına yol açan numune niteliğindeki gönderileri kapsayacak şekilde sınırlandırılması uygun olacaktır.

10. ÇERÇEVE 57 nci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı kanunun 231 inci maddesinin görüşmeleri sırasında, gümrük müşavirlerine kabahatler kanununun iştirak hükümlerine dayanılarak verilen idari para cezalarının yargıda kaldırıldığı, yasal düzenleme yapılmadığı için idarenin yargı masrafları ile vekalet ücretleri ödemeye devam ettiği ifade edilmiş, ancak bu konuda bir düzenleme yapılması yoluna gidilmemiştir.

Söz konusu yargı kararları, kabahatler kanununa göre itirazların adli yargı yerinde görülmesine karşın, gümrük mevzuatına göre itirazların idari yargı yerinde görülmüş olmasına ve gümrük kanununda gümrük müşavirleri için açık şekilde bir idari para cezası öngörülmemesine dayanmaktadır.

3568 sayılı kanunun 12 nci maddesine göre, yeminli mali müşavirler görevleri sırasında yaptıkları tasdikî doğru olmaması halinde, tasdikî kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmaktadırlar.

Gümrük müşavirleri de yeminli mali müşavirlerin yaptığı göreve benzer bir kamu görevini yerine getirmektedirler. Gerçekten de kamu görevi yaparak gümrük mevzuatının doğru uygulanmasına, vergi kaybı ortaya çıkmamasına, en önemlisi yürütme tarafından alınan kararlar çerçevesinde ekonomimizin rekabet gücünün korunmasına katkıda bulunmaktadır.

Gümrük müşavirleri için de gümrük mevzuatında ziyaa uğratılan gümrük vergileri için müteselsil sorumluluk getirilmiştir.

Dolayısıyla, görevler ve sorumluluklar arasındaki bu paralellik karşısında, kabahatler kanununun ek 1 inci maddesine gümrük vergisi kanununun da eklenmesinin hakkaniyetin gereği olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca bu yönde bir düzenleme idarenin boşuna yargı ve vekalet ücreti ödemesinin de önüne geçecektir.

11. ÇERÇEVE 59 uncu MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı kanunun 233 üncü maddesi, muhbirlere verilen ikramiye tutarını % 30'dan % 15'e indirmekte, kamu görevlilerine ödenmekte olan muhbir ikramiyesini ise kaldırmaktadır. Kamu görevlilerine ödenmekte olan ikramiyenin kaldırılması, birçok sakıncanın ortadan kaldırılması açısından uygun görülmekle birlikte, muhbirlere ödenen ikramiyedeki yarı yarıya düşüş yerine üçte bir oranında bir düşüşün daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

12. ÇERÇEVE 60 ıncı MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki “*yarısı tutarında*” ibaresinin hükümet tasarısında yer aldığı şekilde “*bir katı*” düzeyine, üçüncü fıkrasındaki “*yüzde onbeş*” ibaresinin de yine hükümet tasarısındaki “*yarı nispetinde*” düzeyine çıkarılması uygun olacaktır.

13. ÇERÇEVE 61 inci MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı kanunun 237 nci maddesinin dördüncü fıkrasına eklenen “*Doğalgaz ürünleri için bu oran yüzde altıyı aşmayacak şekilde uygulanır*” hükmü, bu orana kadar eksiklik ve noksanlıklar için vergi kaybına neden olan işlemlere uygulanacak cezaların tatbik edilmeyeceği anlamına gelmektedir. Doğalgazda bu tür bir eksiklik veya fazlanın hem oran olarak yüksek olması hem de fiili bir kayıp olup olmadığına bakılmaksızın otomatik fire uygulamasına müsait bulunması nedeniyle doğalgazla ilgili bu düzenlemeye iştirak edilmemiştir.

14. ÇERÇEVE 63 üncü MADDE ile değiştirilen 4458 sayılı kanunun 241 inci maddesi, 1.1.2009 tarihinden itibaren **221 TL** olarak uygulanması gereken usulsüzlük cezası miktarını **60 TL’ye** düşürmektedir. Dolayısıyla işlenen fiilin ağırlığına göre bu tutarın katları şeklinde uygulanan cezalar da düşmüş olacaktır. Yaptırım tutarındaki dörtte bire varan indirim, gümrük işlemleri ile ilgili olarak maddede yazılı fiillerin işlenmesine göz yummak anlamına gelecektir.

Aynı madde ile, **eskiden** dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitiminde rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmemesi usulsüzlük cezasını gerektirirken, **yeni düzenlemede**, yasal sürenin bitimini izleyen bir ay içinde bitirilmemesi usulsüzlük cezasını gerektirmektedir. Bu durum, kişilere otomatik olarak bir ay ek süre verilmesi anlamına gelmektedir. Aynı şekilde anılan maddenin 4 üncü fıkrasına ilave edilen (g) ve (h) bentlerinde de sayılan durumlar için ilave süreler verilmiş olmaktadır.

Maddede yapılan bir diğer değişiklikle de, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun hükümleri saklı kalmak üzere ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde % 10’dan fazla farklılık çıkması usulsüzlük fiili sayılacaktır. Cezai işlem yapılmasını engelleyen % 10 oranı yüksek bir orandır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle ve belirtilen maddelerle ilgili olarak çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Saygıyla sunulur.

Harun Öztürk
İzmir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**GÜMRÜK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin (2), (6), (8), (9), (10), (13) ve (20) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“2. a) “Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını;

b) “Giriş gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği ve risk analizine dayalı giriş kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksizin sevk işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresini;

c) “İthalat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

d) “İhracat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

e) “Çıkış gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce sunulmasının gerekli olduğu ve çıkış işlemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutulduğu gümrük idaresini;”

“6. a) “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı;

b) “Serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyimi, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşyayı;”

“8. a) “Gümrük vergileri” deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) “Gümrük yükümlülüğü” deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu;

9. “İthalat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. “İhracat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;”

“13. “Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;”

“20. a) “Rejim hak sahibi” deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişilere ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişiyi;

b) “Asıl sorumlu” deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;”

“24. “Risk” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin olarak,

a) Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmış önlemlerin doğru bir şekilde uygulanmasını engelleyen,

b) Ülkenin mali çıkarlarını tehlikeye düşüren,

c) Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenliği ve kamu sağlığına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit oluşturan,

bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;

25. “Risk Yönetimi” deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve değerlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin işleyiş ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;”

MADDE 2- 4458 sayılı Kanunun “Birinci Kısım İkinci Bölüm Birinci Ayırım” şeklindeki başlığı “Temsil Hakkı ve Yetkilendirilmiş Yükümlü” olarak değiştirilmiş ve 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 5/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 5/A- 1. Müsteşarlık, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerleşik kişilere ikinci fıkrada yer alan şartları taşımaları halinde yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanır. Yetkilendirilmiş yükümlüler, kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanır.

2. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün tanınması için gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,

b) Gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari ve gerektiğinde taşımaya ilişkin kayıtları düzenli bir şekilde tutma yeterliliğine sahip bulunmak,

c) Müsteşarlıkça gerek görülen hallerde, mali yeterliliğe sahip olduğunu kanıtlamak,

d) Uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunmak.

3. İkinci fıkrada belirtilen şartlar ile aşağıdaki hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

- a) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi,
- b) Basitleştirmelerden faydalanma izninin verilmesi,
- c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verileceğinin belirlenmesi,
- d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,
- e) İlgili kurum ve kuruluşlardan gerektiğinde görüş alınması ve bilgi talebinde bulunulması,
- f) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali.”

MADDE 3- 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- 1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; eşyanın ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir.

b) Kriz halinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ile ilgili mevzuat gereğince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurt dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Müsteşarlık, gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

2. Gümrük mevzuatının öngördüğü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi koşullar altında basitleştirileceğine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 10/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 10/A- 1. Gümrük idareleri, mevzuatın belirlediği şartlar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gerekli görülen gümrük kontrollerini yerine getirir. Uluslararası bir anlaşmanın öngörmesi halinde, mevzuatın doğru bir şekilde uygulanmasına yönelik gümrük kontrolleri başka bir ülkede de yürütülebilir.

2. Ani ve rastgele yapılanlar dışındaki gümrük kontrolleri; risklerin tespiti ve risk derecesinin ölçülmesi ile ulusal ve gerekli görüldüğü takdirde uluslararası düzeyde riskleri değerlendirerek gerekli önlemleri oluşturmak amacıyla bilgisayarlı veri işleme tekniklerini kullanan risk analizi esas alınarak yapılır.

3. Müsteşarlık, risk yönetimi çerçevesini oluşturur ve risk kriterleri ile öncelikli kontrol alanlarını belirler. Bu amaçla, risk kriterlerinin tespitine yönelik olarak gümrük işlemleri, gümrük kabahatleri ve kaçakçılık fiillerine ilişkin verileri toplamaya, saklamaya ve işlemeye yetkilidir. Verilerin toplanması, saklanması ve işlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Gümrük idareleri dışındaki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontroller, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün olduğu ölçüde aynı yer ve zamanda yapılır.

5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımı ile serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.

6. 12 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gizli bilgilerin diğer ülkelerin gümrük idarelerine ve güvenlik güçleri gibi diğer kurumlarına iletilmesine sadece uluslararası bir anlaşma çerçevesinde izin verilebilir.”

MADDE 5- 4458 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- 1. Menşe şahadetnamesi aranacak haller ile menşe şahadetnamelerinin şekli ve içereceği bilgilere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Menşe şahadetnamesinin ibrazına rağmen ciddi bir şüphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.”

MADDE 6- 4458 sayılı Kanunun Üçüncü Kısım İkinci Bölümüne 36 ncı maddeden önce gelmek üzere aşağıdaki 35/A, 35/B ve 35/C maddeleri eklenmiştir.

“MADDE 35/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giriş gümrük idaresine verilir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

3. Özet beyan, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce verilir.

4. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 35/B- 1. Özet beyanın şekli ve içeriği; öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya eşyanın gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkra da belirtilen kişilerin yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla özet beyan;

- a) Dördüncü fıkra da belirtilen kişiler adına hareket eden kişi,
 - b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
 - c) Dördüncü fıkra ile (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kişilerin temsilcisi,
- tarafından, yönetmelik ile belirlenen şartlar uyarınca verilebilir.

6. Dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) Eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden,
- sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

MADDE 35/C- 1. Giriş gümrük idaresi, 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre belirlenecek süre sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen eşya için özet beyan verilmesinden vazgeçebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve 61 inci madde uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsüne sahiptir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgileri derhal iletebildiği veya elektronik ortamda erişimini sağladığı hallerde, gümrük beyannamesinin giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

2. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.”

MADDE 7- 4458 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39- Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya, getiren kişi ya da duruma göre eşyanın gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur. Gümrüğe sunan kişi, eşyayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirir.”

MADDE 8- 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57- 1. a) Fikri ve sınaî haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilir. Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 nci maddede belirtilen kişilere bildirilir.

b) Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı durumda ve söz konusu eşyanın fikri ve sınaî mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuruda bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından eşya üç işgünü süresince re’sen alıkonulabilir veya eşyanın gümrük işlemleri durdurulabilir.

2. Fikri ve sınai hakların ihlal edildiği gerekçesi ile gümrük idaresine yapılan başvurunun kabulü, söz konusu eşyanın gümrük idaresince gereğince muayene edilmeden bırakıldığı veya eşyanın alıkonulması için herhangi bir önlem alınmadığı gerekçesi ile hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Fikri ve sınai hakları ihlal eden eşya ile mücadele kapsamında, gümrük idaresince başvuru üzerine veya re'sen hareket edilmesi nedeniyle ilgili kişilerin zarara uğramasından gümrük idaresi ve yetkilileri sorumlu tutulamazlar.

3. Gümrük idaresince alınan durdurma veya alıkoyma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren çabuk bozulabilir eşya için üç iş günü, diğer eşya için on iş günü içinde hak sahibince ihtiyati tedbir kararı getirilmemesi halinde, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır. Haklı bir mazeretin bulunması halinde, hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince on iş gününe kadar ek süre verilebilir.

4. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilir.

5. Yolcuların kendi kullarımlarına mahsus kişisel eşya ile ticari mahiyette olmayan ve gümrük vergisi muafiyeti sınırları içinde kalan hediyeelik eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz. Aynı şekilde, fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın; hak sahibinin rızası dışında bir gümrük işlemine tabi tutulması veya hak sahibinin onayladığından farklı şartlarda üretilmesi veya başka şartlarda bir marka taşıması halinde, söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

6. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın mahkemece fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinin tespitine gerek olmaksızın kolaylaştırılmış imha kapsamında gümrük kontrolü altında imhasına gümrük idaresi tarafından izin verilebilir. Kolaylaştırılmış imhaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

7. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın hak sahibinin belirlediği tutarda teminatla iadesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 9- 4458 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2. a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında gümrük idaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir.”

“5. Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek eşyanın gümrük işlemleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhına ait eşya hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinden gönderilecek yazılar.

b) Diplomatik muaflık ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek eşya için karşılıklı olmak şartıyla misyon şeflerinden veya muaflık hakkı tanınmış heyet başkanlarınca gönderilen yazılar ile şekli, kapsayacağı bilgiler ve göreceği işlemler Dışişleri Bakanlığı ve Müsteşarlıkça müştereken tespit olunan, kurye çantalarına ait kurye mektupları.”

MADDE 10- 4458 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “gümrük idareleri tarafından” ibaresi ile üçüncü fıkrasında yer alan “gümrük idaresince” ve “olan” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

“1. 60 ıncı maddede belirtilen şartlara uygun beyannameler, ait oldukları eşyanın gümrüğe sunulmuş olması halinde tescil edilir. Tescil işlemi, beyana ilişkin bilgilerin yerel alan ağı veya geniş alan ağı üzerinden gümrük bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder.”

MADDE 11- 4458 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63- Başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine beyannamede yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın teslim edilmesinden,
- sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.”

MADDE 12- 4458 sayılı Kanunun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 72- 59 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ıla 71 inci madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 4458 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 84- 1. Transit rejimi;

- a) İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş,
 - b) İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış,
- eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- a) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,
 - b) Yabancı bir ülkeden Türkiye’ye,
 - c) Türkiye’den yabancı bir ülkeye,
 - d) Bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine,
- taşınmasına izin verir.

3. Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

- a) Transit rejimi beyanı kapsamında,
- b) TIR karnesi kapsamında,
- c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,
- d) Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,
- e) Posta kolileri dâhil olmak üzere posta yoluyla,

f) Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında,

yapılır.

4. a) Transit rejimine tabi tutulan eşya ve gerekli belgeler, rejimi düzenleyen hükümlere uygun olarak varış gümrük idaresine sunulduğunda, transit rejimi sona erer.

b) Hareket gümrük idaresindeki bilgi ve belgeler ile varış gümrük idaresindeki bilgi ve belgelerin karşılaştırılması sonucunda, transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığının belirlenmesi halinde rejim ibra edilir.

5. Transit rejiminin uygulanmasında ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi eşyanın taşınmasına ilişkin olarak Müsteşarlıkça belirlenecek özel hükümler saklıdır. Müsteşarlık, transit eşyanın cinsine, niteliğine ve taşımanın özelliğine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu Bölümdeki madde hükümlerine bağlı kalmaksızın transit rejimine ilişkin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.”

MADDE 14- 4458 sayılı Kanunun 85 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 85- 1. Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

a) Havayoluyla,

b) Boru hattıyla,

c) Demiryoluyla,

d) Denizyoluyla,

yapılan taşımalar için, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

2. Teminat:

a) Tek bir transit işlemi için bireysel teminat,

b) Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit işlemi için kapsamlı teminat, şekillerinde olabilir.

3. İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen izin sadece;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan,

b) Transit rejimini düzenli olarak kullanan veya gümrük idaresince bu rejime ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebileceği belirlenen,

c) Gümrük veya vergi mevzuatını yönetmelikte belirlenen surette ihlal etmemiş olan, kişilere verilir.

4. Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. İndirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni için ayrıca;

a) Belirli bir sürede transit rejiminin doğru kullanımı,

b) Gümrük idareleri ile işbirliği,

c) Anılan kişilerin taahhütlerini yerine getirebilecek mali güce sahip olduklarını kanıtlaması, gerekir. Bu fıkra kapsamında verilen izin ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Dördüncü fıkra göre verilen teminattan vazgeçme izni, Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde uygulanmaz.

6. Müsteşarlık;

a) Özel durumlarda istisnai önlem olarak dördüncü fıkra hükümleri doğrultusundaki indirilmiş tutarda kapsamlı teminat uygulamasını,

b) Büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşya için kapsamlı teminat uygulamasını, geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.”

MADDE 15- 4458 sayılı Kanunun 117 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 117- 1. Geri ödeme sisteminden her eşya yararlanabilir. Ancak, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında;

a) İthalat miktar kısıtlamasına tabi olan,

b) Kota kapsamında tarife önlemleri uygulanan,

c) Tarım politikası çerçevesinde ithalat veya ihracat lisansı veya sertifikası ibrazını gerektiren,

d) İşlem görmüş ürün için ihracat iadesi veya vergisi mevcut,

eşya için geri ödeme sistemi uygulanmaz.

2. Birinci fıkra da yer alan hükümlere ek olarak, işlem görmüş ürünlerin ihracat beyannamesinin tescili sırasında söz konusu ürünler için tarım politikası çerçevesinde ithal veya ihraç lisansının veya sertifikasının ibrazı gerekiyorsa ya da bu ürünler için ihracat geri ödemesi veya vergisi konulmuş ise, geri ödeme sisteminde ithalat vergileri iade edilmez.”

MADDE 16- 4458 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkra altıncı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“5. Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak hariçte işleme rejimini müteakip eşyaya serbest dolaşıma giriş rejiminin uygulanacağı durumlar ve buna ilişkin özel şartlar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde hariçte işleme rejimi kapsamında yapılan işleme maliyeti esas alınır.”

MADDE 17- 4458 sayılı Kanunun 156 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 156- 1. Eşyanın serbest bölgelerde kalabileceği süre sınırsızdır. Ancak, 152 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren tarım ürünleri için yönetmelikle süre sınırı konulabilir.

2. a) Bu Kanun hükümleri çerçevesinde, serbest bölgelerde sınai, ticari veya hizmet faaliyetleri yapılabilir. Bu tür faaliyetler, gümrük idarelerine önceden bildirilir.

b) Müsteşarlık, ilgili eşyanın niteliğini veya gümrük gözetiminin gerekliliklerini dikkate alarak (a) bendinde belirtilen faaliyetlere, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle yasaklama veya kısıtlamalar getirebilir.

c) Gümrük idareleri, bu Kanunla konulmuş olan hükümlere uyulmasına yönelik gerekli güvenceyi vermeyen kişilerin serbest bölgede faaliyette bulunmasını yasaklar.”

MADDE 18- 4458 sayılı Kanunun 160 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 160- 1. Mevzuat aksini öngörmediği hallerde, bir serbest bölgeden çıkan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilebilir.

2. Bir serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilen eşya; serbest dolaşımda bulunması halinde 46 ila 50 nci madde hükümleri, serbest dolaşımda bulunmaması halinde ise 50 nci madde hükümleri dışında Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir.

3. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini bir serbest bölgeden terk etmesi halinde Beşinci Kısım hükümlerine ilave olarak, ihracat, hariçte işleme, yeniden ihracat, şartlı muafiyet düzenlemeleri veya transite ilişkin hükümlere uyulması zorunludur.”

MADDE 19- 4458 sayılı Kanunun “Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya” başlıklı Beşinci Kısımında yer alan 166 ncı maddesinden önce gelmek üzere aşağıdaki 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri eklenmiştir.

“MADDE 165/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 165/B- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

MADDE 165/C- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

MADDE 165/D- 1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,

b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi,
tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrafta belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,
sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.”

MADDE 20- 4458 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) ila (7) numaralı bentleri ve (12) numaralı bendinin (b) alt bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi,

4. Değeri 150 EURO' yu geçmeyen eşya,

5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;

a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,

c) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,

g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,

h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;

a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediye eşya,

b) Şeref nişanları veya ödülleri,

c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Bakanlar Kurulunca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,

b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,”

“b) Kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,”

“Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sıfıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 21- 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 177- 1. Bu Kanunun;

a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya,

b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya,

c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eşya,

d) 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya,

e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya,

f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya,

g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan eşya,

h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, antrepolarda veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya,

ı) 164 üncü maddesine göre gümrüğe terk edilen eşya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrüğe terk edilmiş sayılan eşya,

j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,

l) 237 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre el konulan eşya,

m) Diğer mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya 178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.”

MADDE 22- 4458 sayılı Kanunun 178 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ikinci fıkra olarak eklenmiş ve mevcut ikinci fıkradaki “tüzükle” ibaresi “yönetmelikle” olarak değiştirilmiştir.

“f) Özel yolla,”

“Tasfiye idaresi; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alarak insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.”

MADDE 23- 4458 sayılı Kanunun 179 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 179- 1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

İthali yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle tasfiyesi yapılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar gümrük idaresine başvurularak gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin % 1’i oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır.

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasında belirtilen eşya için, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.”

MADDE 24- 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 180- 1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden;

- a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar,
- b) İthalat vergileri,
- c) Satış için yapılmış masraflar,
- d) Para cezaları,

e) 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesi uyarınca ayrılacak işletme geliri,

ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır.

Satış bedeli alacakların tamamını karşılamazsa alacaklar oranına göre paylaşırma yapılır.

Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para Hazineye irat kaydedilir.

2. 177 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve satış suretiyle tasfiye edilen eşya ve taşıtların satış bedelleri, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen taşıtlar için taşıtın muhafazası ve satışı için gerekli olan bütün giderler düşüldükten sonra, aynı Kanunun 16 ncı maddesindeki eşya ve taşıtlarda ise tamamı sahipleri adına emanet hesabına alınır. Bu tutarlar, eşya ile ilgili dava sonucunda iade kararı verilmesi halinde sahibine ödenir. Müsadere kararı verilmesi halinde ise birinci fıkra hükümlerine göre yapılan dağıtımdan sonra artan bedel Hazineye gelir kaydedilir.

3. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d), (h), (ı), (j), (l) ve (m) bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinin birinci fıkra hükümlerine göre dağıtımından sonra artan para, doğrudan Hazineye irat kaydedilir.”

MADDE 25- 4458 sayılı Kanunun 181 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 181- 1. İthalatta gümrük yükümlülüğü;

- a) İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi,
- b) İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali, için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlar.

2. İthalatta gümrük yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. 188 inci, 190 ncı ve 194 üncü maddeler uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü için de bu hüküm uygulanır.

3. Birinci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur.”

MADDE 26- 4458 sayılı Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. 183 üncü maddede belirtilen haller dışında;

a) İthalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin koşullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolanmanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlış uygulanması sonucunu yarattığının tespit edilmesi,

durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğar.”

MADDE 27- 4458 sayılı Kanunun 191 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 191/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 191/A- 16 ncı, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak eşyanın mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti;

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

şartıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190 ıncı maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.”

MADDE 28- 4458 sayılı Kanunun 194 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, geri ödeme sisteminden yararlanan eşya için bu fıkra uyarınca gümrük yükümlülüğü doğmaz ve bu durumda ödenmiş ithalat vergileri geri verilmez.”

“3. Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin ithalat vergileri, ihracata ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır. Ancak, izin kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir.

4. Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen tecil faizi oranında faiz uygulanır.

5. Dâhilde işleme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ilişkin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında başka bir ihracat beyannamesine ilişkin eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup işlemi yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Mahsup işlemi sonrasında birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin tamamının ödenmiş olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 29- 4458 sayılı Kanunun 198 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 198- 1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması şartıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı eşyanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı mercii kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksizin ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; eşyanın tercihli tarifesi için karşı ülke idareleri ile idari işbirliği çerçevesinde oluşturulduğu durumlarda, dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığı tespit edildiğinde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebildiği takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin eşyanın tercihli tarife için tayin edilen şartları yerine getirmediğini bildiği veya bilmesi gerektiği durumlar hariç olmak üzere, doğru olmadığı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlış verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından doğru olarak uygulandığına dair şüphe bulunduğu yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmış olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.”

MADDE 30- 4458 sayılı Kanunun 207 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 207- 1. Nakdî teminat dışında, bu Kanuna göre;

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü,

b) Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğü doğması halinde, şartlı muafiyete ilişkin beyannamenin tescili,

tarihinden itibaren başlamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tespit edilen tecil faizi oranında faiz tahsil edilir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesi kapsamında eşya için indirimli teminattan faydalanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen faiz, teminatın nakit verilen kısmı dışında kalan kısım ile teminat verilmeyen kısmın tümü için uygulanır.”

MADDE 31- 4458 sayılı Kanunun 221 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başmüdür, müdür veya vekilleri” ibaresi “Gümrük idare amirleri” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“İlgililerden tahsil edilecek fazla çalışma ücretlerinin miktarı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Fazla çalışma ücreti olarak yatırılan tutarlar, personelin fazla çalışma süresi, görev yapmış olduğu yer, görevinin önem ve güçlüğü, sınıfı, kadro unvanı gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde Müsteşarlık merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında fiilen çalışan memurlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalışan sözleşmeli personele ödenmek üzere Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılır. Söz konusu ödemeler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak aylık miktarı 36.500 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir. Ödenen fazla çalışma ücretinin net tutarı, 222 nci maddeye göre yapılması öngörülen ek ödemenin net tutarından mahsup edilir. Yapılan dağıtımdan sonra yılsonu itibarıyla hesapta kalan tutar, takip eden Ocak ayı sonuna kadar bütçeye gelir kaydedilir.”

MADDE 32- 4458 sayılı Kanunun 223 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 223- Müsteşarlık merkez teşkilatında çalışan personel, başmüdür ve başmüdür yardımcıları ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gerekenler hariç olmak üzere, Müsteşarlığın diğer tüm kadro ve unvanlarda görev yapan personeli resmi kıyafet giymek zorundadır. Resmi kıyafetlerin ve bunlara takılacak kokart, isim plaketleri ve diğer işaretlerin şekli ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gereken personel yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 33- 4458 sayılı Kanunun 225 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler, ikinci fıkrasının birinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Gerçek kişinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi, geçerli vekaletnameye istinaden ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın ve özel kullanıma mahsus taşıt araçlarının gümrük işlemleri ile ilgili olarak mümkündür. Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve değeri Bakanlar Kurulunca belirlenecek eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir.”

“Özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personeli için 227 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır.”

“Doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel vücut ve akıl hastalığı bulunmaması gerekir. 65 yaş ve takip eden her 3 yılda bir bu durumun belgelendirilmesi zorunludur.”

MADDE 34- 4458 sayılı Kanunun 232 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 232- 1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.”

MADDE 35- 4458 sayılı Kanunun 233 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 233- 1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasına hizmet veren muhbirlere Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.”

MADDE 36- 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 234- 1. Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesi oluşturulan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5’i aştığı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31 inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde, bu noksanlığa ait gümrük vergisinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla %5’i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait gümrük vergisinden başka vergi farkının bir katı para cezası alınır.

2. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyetli geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda aynı fıkrada öngörülen cezaların yarısı kadar para cezası alınır.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yarı nispetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkrada belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.”

MADDE 37- 4458 sayılı Kanunun 238 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 238- 1. 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde eşyanın gümrük vergileri tutarının iki katı, tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlar için gümrük vergileri tutarının dörtte biri oranında para cezası alınır. Bu cezanın ödeme süresi içinde eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde eşyanın gümrük vergileri tutarında para cezası tahsil edilir.

2. Birinci fıkraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

3. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 38- 4458 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (h), (j) ve (l) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkra aşağıdaki bent eklenmiş; dördüncü fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkra aşağıdaki bentler eklenmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; altıncı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörölmüş olması kaydıyla altmış YTL usulsüzlük cezası uygulanır.”

“h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,”

“j) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde %10’den fazla farklılık çıkması,”

“l) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

m) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığıının kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması.”

“c) 45 inci maddenin birinci fıkra hükümlerine aykırı olarak taşıtlardan eşya boşaltılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,”

“g) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) 11 inci madde hükmüne göre kendilerinden yazılı olarak bilgi ve belge istenilmesine rağmen bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi.”

“5. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde birinci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saate kadar aşması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.”

“d) 13 üncü maddede belirtilen belgelerin beş yıl süreyle saklanmaması.”

MADDE 39- 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 242- 1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.

3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlıs makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır ve idarece yetkili makama ulaştırılır.

4. İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.”

MADDE 40- 4458 sayılı Kanunun;

1) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “başkasının adına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve hesabına” ibaresi,

2) 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasının sonuna “Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı menşe bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.” paragrafı,

3) 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük idareleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve diğer yetkili kurumlar” ibaresi,

4) 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra,

“3. Bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı başvurular posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde başvurunun postaya verildiği tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer.”

5) 19 uncu maddesinde yer alan “eylemin o ülkede” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu amaçla donatılmış işletmelerde” ibaresi,

6) 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ihraç edilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı” ibaresi,

7) 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin başına “1994” ibaresi,

8) 28 inci maddesinin (b) bendinde yer alan “ithal eşyası için” ibaresinden sonra gelmek üzere “ithalattan sonra” ibaresi,

9) 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Müsteşarlık 2 nci fıkarda” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında” ibaresi,

10) 48 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “geçici depolanan eşya için” ibaresinden sonra gelmek üzere “183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre” ibaresi,

11) 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler,

“Eşyanın bu fıkra kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılır. Söz konusu isim ve simgelerin kaldırılması veya eşyanın gerçek menşeinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.”

12) 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “elleçleme” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin” ibaresi,

13) 74 üncü maddesine aşağıdaki fıkra,

“Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dolaşıma girişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

14) 81 inci maddesine aşağıdaki fıkra,

“3. Şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen eşya, aynı rejime tabi tutulmuş sayılır.”

15) 100 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar,

“Birinci fıkrada belirtilen durumlarda eşya, gümrük antrepo rejimine tabi değildir.

Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen eşyanın 99 uncu maddede belirtilen şekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir.”

16) 107 nci maddesinin başına “Tarım politikası kapsamı eşya dâhil,” ibaresi,

17) 109 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Eşdeğer eşya kullanımına” ibaresinden sonra gelmek üzere “kolaylaştırma,” ibaresi,

18) 110 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna “(c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.” cümlesi,

19) 111 inci maddesinin ikinci fıkrasına ilk cümleden sonra gelmek üzere “İzin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak ek süre verilebilir.” cümlesi,

20) 119 uncu maddesinin (d) bendinin başına “111 inci maddenin üçüncü fıkrası,” ibaresi,

21) 123 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “durumların listesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile bu rejim konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışında gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulabileceği istisnai durumlar ve özel şartlar” ibaresi,

22) 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna “(d) bendinde belirtilen ekonomik şartların yerine getirildiği ya da yerine getirilmiş addedildiği haller yönetmelikle belirlenir.” cümlesi,

23) 125 inci maddesinde yer alan “süreler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, rejimin ibrası” ibaresi,

24) 145 inci maddesine aşağıdaki fıkra,

“3. Standart değişim sisteminin uygulanmasına yukarıda belirtilen şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin ibrazı halinde izin verilir.”

25) 153 üncü maddesine aşağıdaki fıkra,

“4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.”

26) 155 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent,

“d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen,”

27) 158 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki paragraf,

“Ancak,

a) Serbest bölgelerdeki tesislerin yapımında kullanılan,

b) Serbest bölgelerde bulunan tesislerde makina-teçhizat, demirbaş kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılan,

c) Serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunanlara gemi inşasında kullanılmak üzere teslimi yapılan,

eşya, bu durumun tevsiki kaydıyla, bu hükmün dışındadır.”

28) 159 uncu maddesine aşağıdaki fıkra,

“3. Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Gümrük Bölgesinin dışına çıkan eşya için 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddelerine göre özet beyan verilir.”

29) 161 inci maddesine aşağıdaki fıkralar,

“3. Normal olarak ihracata bağlı imkânlardan yararlanan tarım politikası kapsamında yer alan serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgeye konulması halinde, ilgili mevzuatta öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

4. Üçüncü fıkroda belirtilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine geri getirilmesi veya 156 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde, üçüncü fıkroda belirtilen bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde gümrük idaresi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli tedbirleri alır.”

30) 168 inci maddesinde yer alan “Türkiye Gümrük Bölgesinden” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya Türkiye’nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından” ibaresi,

31) 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasının birinci paragrafında yer alan “taşıtlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz taşıtlarına” ibaresi,

32) 197 nci maddesine aşağıdaki fıkra,

“5. Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir.”,

33) 202 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük vergilerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve diğer amme alacaklarının” ibaresi ile “bu teminat” ibaresinden sonra gelmek üzere “söz konusu vergiler tutarının % 20 fazlasıyla” ibaresi,

34) 210 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra,

“Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler bu Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.”

35) 226 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar,

“3. Stajyerler, gümrük idarelerinde iş takibi yapamaz.

4. Gümrük müşavir yardımcılarının ve stajyerlerin fiil ve hareketlerinden doğacak mali sorumluluk, yanında çalıştıkları gümrük müşavirine aittir.”

36) 236 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “halinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “184 üncü veya 189 uncu madde hükümleri uyarınca” ibaresi,

37) 237 nci maddesine dördüncü fıkradan sonra gelmek ve mevcut beşinci fıkra teselsül ettirilmek üzere aşağıdaki fıkra,

“5. Eşya miktarının gümrük idaresince tespit edilmediği ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldığı durumlarda, tespit edilen miktar farklılıkları özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektirir bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.”

38) Geçici 6 ncı maddesine aşağıdaki bent,

“10. Gümrük Müşavir Derneklerince, gümrük müşavirlerinin yapacakları iş ve işlemler karşılığı alacakları asgari ücretleri gösteren ve takvim yılı bazında belirlenen Asgari Ücret Tarifesi, Müsteşarlıkça uygun görülerek onaylanmak suretiyle uygulamaya konulur.”

eklenmiştir.

MADDE 41- 4458 sayılı Kanunun;

1) 3 üncü maddesinin (4) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “kanuni ikametgâhı” ibaresi “yerleşim yeri”, (11) numaralı bendinde yer alan “yükümlülüklerini” ibaresi “yükümlülüğünü”,

2) 4 üncü maddesinde yer alan “yükümlüdürler” ibaresi “sorumludurlar”,

3) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “hallerde” ibaresi “hallerin bir arada bulunması durumunda”, ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kararda öngörülen” ibaresi “Karara esas teşkil eden”,

4) 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “fıkrasında” ibaresi “bendinde”,

5) 15 inci maddesinin; birinci fıkrasında yer alan “doğduğu” ibaresi “başladığı”, üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini” ibaresi “tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini”, altıncı fıkrasının (a) bendinde yer alan “bir alt pozisyonunun” ibaresi “alt açılımlarının” ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “pozisyonunun” ibaresi “açılımlarının”,

6) 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “söz konusu” ibaresi “herhangi bir”,

7) 22 nci maddesinde yer alan “Bu Kanunun 15 inci maddesinde” ibaresi “15 inci maddede”,

8) 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) alt bendinin birinci tiresinde yer alan “kanunları, tüzükleri” ibaresi “mevzuatı”, üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “satıcı veya satıcı yararına” ibaresi “satıcıya veya satıcı yararına”,

9) 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “edilmek üzere satılmış” ibaresi “edilen”,

10) 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv) alt bendinde yer alan “ithal ülkesi” ibaresi “Türkiye”; aynı fıkranın (e) bendi “e) 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye’deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri.”,

11) 30 uncu maddesinde yer alan “doğduğu” ibaresi “başladığı”,

12) 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde ve 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “gidişlerinden en az üç saat önce sahip veya acentası” ibareleri “gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası”,

13) Üçüncü Kısım İkinci Bölüm başlığı “Özet Beyan ve Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi”,

14) 37 nci maddesinin dördüncü fıkrası,

“4. Yukarıdaki fıkralar ile 35/A ila 35/C ve 38 ila 50 nci madde hükümleri, Türkiye Gümrük Bölgesinin dışında durmaksızın, Gümrük Bölgesinin iki noktası arasında düzenli bir hava veya deniz seferiyle doğrudan yapılan taşımacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden eşyaya uygulanmaz.”

15) Üçüncü Kısım Dördüncü Bölüm başlığı “Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması”,

16) 54 üncü maddesinde yer alan “7.1.1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun” ibaresi “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu”,

17) 65 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, gümrük kontrolörleri” ibaresi ile geçici 6 ncı maddesinin dokuzuncu bendinde yer alan “gümrük müfettişleri, müfettiş yardımcıları, kontrolörler” ibaresi “Müsteşarlık merkez denetim elemanları”; 230 uncu maddesinde yer alan “gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör,” ibaresi “Müsteşarlık merkez denetim elemanlarına ve”,

18) 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yükümlülüğü” ibaresi “gümrük yükümlülüğü”,

19) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “serbest dolaşıma giriş rejimine” ibaresi “gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine”,

20) 76 ncı maddesinde yer alan “konşimento” ibaresi “taşıma belgesi”,

21) 77 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Özel amaca yönelik” ibaresi “Nihai”,

22) 79 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Rejim” ibaresi “Şartlı muafiyet düzenlemesi” ve aynı fıkarda yer alan “Düzenlemelerinin” ibaresi “rejimlerinin”,

23) 80 inci maddesinin birinci fıkrası,

“1. Ekonomik etkili gümrük rejimlerinin kullanımı gümrük idaresinin iznine tabidir. Dâhilde işleme ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

24) 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Transit rejimi hak sahibi olan kişiler;” ibaresi “Asıl sorumlu;”, birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “varış yeri gümrük idaresine” ibareleri “varış gümrük idaresine”; ikinci fıkrasında yer alan “1 inci fıkarda belirtilen kişilerin” ibaresi “Asıl sorumlunun birinci fıkarda belirtilen”,

25) 88 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “varış veya çıkış gümrük idaresine” ibaresi “varış gümrük idaresine”; ikinci fıkrasında yer alan “Gümrük vergileri teminata bağlanmak suretiyle bu rejim kapsamında” ibaresi “Transit rejimi kapsamında”; “rejim hak sahibi” ibaresi “asıl sorumlu”,

26) 92 ncı maddesinin ikinci fıkrası,

“2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.”

27) 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “ihraç eşyasının” ibaresi “serbest dolaşımda bulunan eşyanın”,

28) 95 inci maddesinin birinci fıkrası,

“1. Gümrük antrepoları ile gümrük kapılarında eşya satışı yapmak üzere, özel antrepo statüsünde mağaza ve bunların depolarının açılması ve işletilmesine izin vermeye Müsteşarlık yetkilidir. İznin verilmesine, bu iznin geçici veya sürekli geri alınmasına, faaliyet, belge ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esaslar ile eşya alabilecek kişiler ve bu kişilere satılabilecek eşyanın cins ve miktarı yönetmelikle belirlenir.”

29) 97 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “doğrudan” ibaresi “münhasıran”,

30) 100 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “gümrük antrepo tesislerine” ibaresi “antrepoya”, (b) bendinde yer alan “gümrük antrepo tesislerinde” ibaresi “gümrük antreposunda”,

31) 107 nci maddesinde yer alan “ihraç eşyasının” ibaresi “serbest dolaşımda bulunan eşyanın”,

32) 115 inci maddesinde “a)”, “b)”, “c)”, “d)” ve “e)” olarak yer alan fıkra işaretleri sırasıyla “1.”, “2.”, “3.”, “4.” ve “5.” ve aynı maddenin mevcut (d) fıkrasında yer alan “özel amaca yönelik nihai” ibaresi “amaca yönelik özel”,

33) 116 ncı maddesinin birinci fıkrası,

“1. Gerekli iznin alınması şartıyla, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere veya ayniyetinin tespit edilebilir olması şartıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir.”

34) 119 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “115 inci maddenin (a) bendinin ikinci alt bendi ile (c) bendi” ibaresi “115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası”, 121 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “115 inci maddenin (b) fıkrası” ibaresi “115 inci maddenin ikinci fıkrası”, aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan “115 inci maddenin (a) bendinin birinci alt bendi” ibaresi “115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi”,

35) 153 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetimine” ibaresi “gözetimine” ve ikinci fıkrasında yer alan “muayenesine tabi tutulur” ibaresi “idaresi tarafından kontrol edilir”,

36) 154 üncü maddesinde yer alan “bu niteliklere uygun yerlere konulur” ibaresi “gümrük idarelerince bu niteliklere uygun olduğu belirlenen yerlere konulur”,

37) 158 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “160 ncı” ibaresi “157 nci”,

38) 159 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “belgeler” ibaresi “kayıtlar”,

39) 165 inci maddesinin birinci cümlesinde yer alan “yeniden ihracat veya imha,” ibaresi “eşyanın imhası”,

40) 168 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “nihai” ibaresi “özel amaçlı”, ikinci fıkrasında yer alan “(b) fıkrasına” ibaresi “(b) bendine”,

41) 171 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “(a) fıkrasında” ibaresi “(a) bendinde”,

42) 183 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ve 190 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “doğar” ibareleri “başlar”,

43) 184 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde ve 187 nci maddesinde yer alan “özel amaçlı” ibareleri “nihai”,

44) 193 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “doğduğu” ibareleri “başladığı”, ikinci fıkrasında yer alan “doğduğunu” ibaresi “başladığını”, “doğduğunun” ibaresi “başladığının”; aynı maddenin üçüncü fıkrası,

“3. Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tespit edilen tecil faizi oranında faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir.”

45) 197 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “suçun zamanaşımının daha uzun bulunması halinde” ibaresi “zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla”,

46) 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci paragrafı,

“202 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, diğer hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarı esas alınarak belirlenir.”

47) 217 nci maddesinde yer alan “on gün” ibaresi “onbeş gün”,

48) Onuncu Kısım Birinci Bölüm başlığı “İşletmelerin Yükümlülükleri”,

49) 231 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hükme” ibaresi “karara”,

50) 237 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “42 ila 45 inci madde” ibareleri “35/A ila 35/C madde”, dördüncü fıkrasında yer alan “eşyadaki % 3’ü aşmayan” ibaresi “eşyada % 3’ü aşmayacak şekilde eşya cinsi itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek oranlardaki”,

51) 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “42 nci maddeye” ibaresi “35/A maddesine”,

52) 4 üncü ve 166 ncı maddelerinde yer alan “denetimlere” ibareleri “kontrollere”; 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası, 106 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve 151 inci maddesinde yer alan “denetimi” ibareleri “kontrolü”; 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “denetime” ibaresi “kontrolle”; 37 nci maddesinin üçüncü fıkrası, 38 inci maddesinin dördüncü fıkrası ve 54 üncü maddesinde yer alan “denetimine” ibareleri “kontrolüne”; 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “denetimindeki” ibaresi “gözetimindeki”; 151 inci maddesinde yer alan “denetiminden” ibaresi “kontrolünden”; 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetimine” ibaresi “kontrolüne”, üçüncü fıkrasında yer alan “denetlemesine” ibaresi “kontrolüne”, dördüncü fıkrasında yer alan “denetlemelerinin” ibaresi “kontrolünün”; 218 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetim” ibaresi “kontrol” ve 219 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “denetimleri” ibaresi “kontrolleri”,

53) Çeşitli maddelerinde yer alan “gümrük başmüdürlüğü” ibareleri “gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü”, “gümrük başmüdürlüğüne” ibareleri “gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne”,

olarak değiştirilmiştir.

MADDE 42- 4458 sayılı Kanunun;

1) 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “245 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere” ibaresi,

2) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafı,

3) 42 ila 44 üncü maddeleri ile 45 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafı,

4) 59 uncu maddenin ikinci fıkrası,

5) 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “özel” ibaresi,

6) 100 üncü maddesinde yer alan “Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmamakla birlikte,” ibaresi,

7) 121 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “yeniden” ibaresi,

8) 152 nci maddesinin (a) bendinde yer alan “ve kambiyo mevzuatının” ibaresi,

9) 186 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan;

“Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, eşyanın telef olması veya kaybı, idarenin taraf olduğu mahkeme kararı ile kanıtlanır.

Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

Kanıtlanır.” cümleleri,

10) 188 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

11) 190 ncı maddesinin üçüncü fıkrası,

12) 191 inci maddesinde yer alan “sıkı bir şekilde” ibaresi,

13) 236 ncı maddesinin üçüncü fıkrası,

14) 240 ncı maddesi,

15) 244 üncü maddesi,

16) 245 inci maddesi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 43- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “Serbest bölgelerin etrafı güvenli bir şekilde çevrilir ve bu bölgelerin giriş ve çıkış noktaları Gümrük Müsteşarlığınca belirlenir.” cümlesi eklenmiş; 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “suçunun” ibaresi “fiilinin” ve geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2009” ibaresi “1/1/2012” olarak değiştirilmiş; 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 44- 4458 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tebliğ edilmiş vergi, faiz ve cezalara ilişkin işlemler, tebliğ tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre sonuçlandırılır.”

MADDE 45- Bu Kanunun;

- a) 41 inci maddesinin (23) numaralı bendi 1/1/2010 tarihinde,
b) Diğer maddeleri yayımı tarihinden üç ay sonra,
yürürlüğe girer.

MADDE 46- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı V.

M. Aydın

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Milli Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
GÜMRÜK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin (2), (6), (8), (9), (10), (13) ve (20) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“2. a) “Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını;

b) “Giriş gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği ve risk analizine dayalı giriş kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksizin sevk işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresini;

c) “İthalat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

d) “İhracat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

e) “Çıkış gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce sunulmasının gerekli olduğu ve çıkış işlemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutulduğu gümrük idaresini;”

“6. a) “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmeyen veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı;

b) “Serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyimi, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşyayı;”

“8. a) “Gümrük vergileri” deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) “Gümrük yükümlülüğü” deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu;

9. “İthalat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. “İhracat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;”

“13. “Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için

gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;"

"20. a) "Rejim hak sahibi" deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişilere ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişiyi;

b) "Asıl sorumlu" deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;"

"24. "Risk" deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dolaşımında bulunmayan eşyaya ilişkin olarak,

a)Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmış önlemlerin doğru bir şekilde uygulanmasını engelleyen,

b)Ülkenin mali çıkarlarını tehlikeye düşüren,

c)Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenliği ve kamu sağlığına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit oluşturan,

bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;

25. "Risk Yönetimi" deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve değerlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin işleyiş ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;"

MADDE 2- 4458 sayılı Kanunun Birinci Kısımın İkinci Bölümünün Birinci Ayırımının başlığı "Temsil Hakkı ve Yetkilendirilmiş Yükümlü" olarak değiştirilmiş ve 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 5/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 5/A- 1. Müsteşarlık, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerleşik kişilere ikinci fıkrada yer alan şartları taşımaları halinde yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanır. Yetkilendirilmiş yükümlüler, kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanır.

2. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün tanınması için gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,

b) Gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari kayıtları düzenli bir şekilde tutma yeterliliğine sahip bulunmak,

c) Müsteşarlıkça gerek görülen hallerde, mali yeterliliğe sahip olduğunu kanıtlamak,

d) Uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunmak.

3. İkinci fıkrada belirtilen şartlar ile aşağıdaki hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

a) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi,

b) Basitleştirmelerden faydalanma izninin verilmesi,

c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verileceğinin belirlenmesi,

d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,

e) İlgili kurum ve kuruluşlardan gerektiğinde görüş alınması ve bilgi talebinde bulunulması,

f) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali."

MADDE 3- 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- 1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müsteşarlığın önerisi ile bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir.

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ile ilgili mevzuat gereğince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurt dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Müsteşarlık, gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

2. Gümrük mevzuatının öngördüğü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi koşullar altında basitleştirileceğine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- 4458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 10/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 10/A- 1. Gümrük idareleri, mevzuatın belirlediği şartlar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gerekli görülen gümrük kontrollerini yerine getirir. Uluslararası bir anlaşmanın öngörmesi halinde, mevzuatın doğru bir şekilde uygulanmasına yönelik gümrük kontrolleri başka bir ülkede de yürütülebilir.

2. Ani ve rastgele yapılanlar dışındaki gümrük kontrolleri; risklerin tespiti ve risk derecesinin ölçülmesi ile ulusal ve gerekli görüldüğü takdirde uluslararası düzeyde riskleri değerlendirerek gerekli önlemleri oluşturmak amacıyla bilgisayarlı veri işleme tekniklerini kullanan risk analizi esas alınarak yapılır.

3. Müsteşarlık, risk yönetimi çerçevesini oluşturur ve risk kriterleri ile öncelikli kontrol alanlarını belirler. Bu amaçla, risk kriterlerinin tespitine yönelik olarak gümrük işlemleri, gümrük kabahatleri ve kaçakçılık fiillerine ilişkin verileri toplamaya, saklamaya ve işlemeye yetkilidir. Verilerin toplanması, saklanması ve işlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Gümrük idareleri dışındaki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontroller, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün olduğu ölçüde aynı yer ve zamanda yapılır.

5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımı ile serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.

6. 12 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gizli bilgilerin diğer ülkelerin gümrük idarelerine ve güvenlik güçleri gibi diğer kurumlarına iletilmesine sadece uluslararası bir anlaşma çerçevesinde izin verilebilir.”

MADDE 5- 4458 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3. Bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı başvurular posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde başvurunun postaya verildiği tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer.”

MADDE 6- 4458 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- 1. Menşe şahadetnamesi aranacak haller ile menşe şahadetnamelerinin şekli ve içereceği bilgilere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Menşe şahadetnamesinin ibrazına rağmen ciddi bir şüphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.”

MADDE 7- 4458 sayılı Kanunun Üçüncü Kısım İkinci Bölümüne 36 ncı maddeden önce gelmek üzere aşağıdaki 35/A, 35/B ve 35/C maddeleri eklenmiştir.

“MADDE 35/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giriş gümrük idaresine verilir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

3. Özet beyan, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce verilir.

4. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 35/B- 1. Özet beyanın şekli ve içeriği; öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya eşyanın gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrafta belirtilen kişilerin yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla özet beyan;

- a) Dördüncü fıkrafta belirtilen kişiler adına hareket eden kişi,
 - b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
 - c) Dördüncü fıkra ile (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kişilerin temsilcisi,
- tarafından, yönetmelik ile belirlenen şartlar uyarınca verilebilir.

6. Dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) Eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden,
- sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

MADDE 35/C- 1. Giriş gümrük idaresi, 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre belirlenecek süre sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen eşya için özet beyan verilmesinden vazgeçebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve 61 inci madde uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsüne sahiptir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgileri derhal iletebildiği veya elektronik ortamda erişimini sağladığı hallerde, gümrük beyannamesinin giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

2. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.”

MADDE 8- 4458 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Yukarıdaki fıkralar ile 35/A ile 35/C ve 38 ile 50 nci madde hükümleri, Türkiye Gümrük Bölgesinin dışında durmaksızın, Gümrük Bölgesinin iki noktası arasında düzenli bir hava veya deniz seferiyle doğrudan yapılan taşımacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden eşyaya uygulanmaz.”

MADDE 9- 4458 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39- Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya, getiren kişi ya da duruma göre eşyanın gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur. Gümrüğe sunan kişi, eşyayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirir.”

MADDE 10- 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57- 1. a) Fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilir. Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 nci maddede belirtilen kişilere bildirilir.

b) Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı durumda ve söz konusu eşyanın fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuruda bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından eşya üç işgünü süresince re’sen alıkonulabilir veya eşyanın gümrük işlemleri durdurulabilir.

2. Fikri ve sınai hakların ihlal edildiği gerekçesi ile gümrük idaresine yapılan başvurunun kabulü, söz konusu eşyanın gümrük idaresince gereğince muayene edilmeden bırakıldığı veya eşyanın alıkonulması için herhangi bir önlem alınmadığı gerekçesi ile hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Fikri ve sınai hakları ihlal eden eşya ile mücadele kapsamında, gümrük idaresince başvuru üzerine veya re’sen hareket edilmesi nedeniyle ilgili kişilerin zarara uğramasından gümrük idaresi ve yetkilileri sorumlu tutulamazlar.

3. Gümrük idaresince alınan durdurma veya alıkoyma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren çabuk bozulabilir eşya için üç iş günü, diğer eşya için on iş günü içinde hak sahibince ihtiyati tedbir kararı getirilmemesi halinde, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır. Haklı bir mazeretin bulunması halinde, hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince on iş gününe kadar ek süre verilebilir.

4. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilir.

5. Yolcuların kendi kullarımlarına mahsus kişisel eşya ile ticari mahiyette olmayan ve gümrük vergisi muafiyeti sınırları içinde kalan hediyeelik eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz. Aynı şekilde, fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın; hak sahibinin rızası dışında bir gümrük işlemine tabi tutulması veya hak sahibinin onayladığından farklı şartlarda üretilmesi veya başka şartlarda bir marka taşıması halinde, söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

6. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın mahkemece fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinin tespitine gerek olmaksızın kolaylaştırılmış imha kapsamında gümrük kontrolü altında imhasına gümrük idaresi tarafından izin verilebilir. Kolaylaştırılmış imhaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

7. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın hak sahibinin belirlediği tutarda teminatla iadesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 11- 4458 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Eşyanın bu fıkra kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılır. Söz konusu isim ve simgelerin kaldırılması veya eşyanın gerçek menşeinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.”

MADDE 12- 4458 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2. a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında gümrük idaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir.”

“5. Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek eşyanın gümrük işlemleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhına ait eşya hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinden gönderilecek yazılar.

b) Diplomatik muaflık ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek eşya için karşılıklı olmak şartıyla misyon şeflerinden veya muaflık hakkı tanınmış heyet başkanlarınca gönderilen yazılar ile şekli, kapsayacağı bilgiler ve göreceği işlemler Dışişleri Bakanlığı ve Müsteşarlıkça müştereken tespit olunan kurye çantalarına ait kurye mektupları.”

MADDE 13- 4458 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “gümrük idareleri tarafından” ibaresi ile üçüncü fıkrasında yer alan “gümrük idaresince” ve “olan” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

“1. 60 ıncı maddede belirtilen şartlara uygun beyannameler, ait oldukları eşyanın gümrüğe sunulmuş olması halinde tescil edilir. Tescil işlemi, beyana ilişkin bilgilerin yerel alan ağı veya geniş alan ağı üzerinden gümrük bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder.”

MADDE 14- 4458 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63- Başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine beyannameye yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın teslim edilmesinden,
- sonra beyannameye düzeltme yapılmasına izin verilmez.”

MADDE 15- 4458 sayılı Kanunun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 72- 59 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ıla 71 inci madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 16- 4458 sayılı Kanunun 74 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dolaşıma girişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 17- 4458 sayılı Kanunun 81 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3. Şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen eşya, aynı rejime tabi tutulmuş sayılır.”

MADDE 18- 4458 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 84- 1. Transit rejimi;

- a) İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş,
 - b) İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış,
- eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- a) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,
 - b) Yabancı bir ülkeden Türkiye’ye,
 - c) Türkiye’den yabancı bir ülkeye,
 - d) Bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine,
- taşınmasına izin verir.

3. Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

- a) Transit rejimi beyanı kapsamında,
 - b) TIR karnesi kapsamında,
 - c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,
 - d) Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,
 - e) Posta kolileri dâhil olmak üzere posta yoluyla,
 - f) Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında,
- yapılır.

4. a) Transit rejimine tabi tutulan eşya ve gerekli belgeler, rejimi düzenleyen hükümlere uygun olarak varış gümrük idaresine sunulduğunda, transit rejimi sona erer.

b) Hareket gümrük idaresindeki bilgi ve belgeler ile varış gümrük idaresindeki bilgi ve belgelerin karşılaştırılması sonucunda, transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığının belirlenmesi halinde rejim ibra edilir.

5. Transit rejiminin uygulanmasında ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi eşyanın taşınmasına ilişkin olarak Müsteşarlıkça belirlenecek özel hükümler saklıdır. Müsteşarlık, transit eşyanın cinsine, niteliğine ve taşımanın özelliğine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu Bölümdeki madde hükümlerine bağlı kalmaksızın transit rejimine ilişkin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.”

MADDE 19- 4458 sayılı Kanunun 85 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 85- 1. Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- a) Havayoluyla,
- b) Boru hattıyla,
- c) Demiryoluyla,
- d) Denizyoluyla,

yapılan taşımalar için, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

2. Teminat:

- a) Tek bir transit işlemi için bireysel teminat,
- b) Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit işlemi için kapsamlı

teminat,

şekillerinde olabilir.

3. İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen izin sadece;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan,
- b) Transit rejimini düzenli olarak kullanan veya gümrük idaresince bu rejime ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebileceği belirlenen,
- c) Gümrük veya vergi mevzuatını yönetmelikte belirlenen surette ihlal etmemiş olan, kişilere verilir.

4. Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. İndirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni için ayrıca;

- a) Belirli bir sürede transit rejiminin doğru kullanımı,
- b) Gümrük idareleri ile işbirliği,
- c) Anılan kişilerin taahhütlerini yerine getirebilecek mali güce sahip olduklarını kanıtlaması, gerekir. Bu fıkra kapsamında verilen izin ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Dördüncü fıkraya göre verilen teminattan vazgeçme izni, Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde uygulanmaz.

6. Müsteşarlık;

- a) Özel durumlarda istisnai önlem olarak dördüncü fıkra hükümleri doğrultusundaki indirilmiş tutarda kapsamlı teminat uygulamasını,
- b) Büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşya için kapsamlı teminat uygulamasını, geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.”

MADDE 20- 4458 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.”

MADDE 21- 4458 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Gümrük antrepoları ile gümrük kapılarında eşya satışı yapmak üzere özel antrepo statüsünde mağaza ve bunların depolarının açılması ve işletilmesine izin vermeye Müsteşarlık yetkilidir. İzin verilmesine, bu iznin geçici veya sürekli geri alınmasına, faaliyet, belge ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esaslar ile eşya alabilecek kişiler ve bu kişilere satılabilecek eşyanın cins ve miktarı yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 22- 4458 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birinci fıkroda belirtilen durumlarda eşya, gümrük antrepo rejimine tabi değildir.

Gümrük idareleri, birinci fıkroda belirtilen eşyanın 99 uncu maddede belirtilen şekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir.”

MADDE 23- 4458 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 24- 4458 sayılı Kanunun 111 inci maddesinin ikinci fıkrasına ilk cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İzin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak ek süre verilebilir.”

MADDE 25- 4458 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Gerekli iznin alınması şartıyla, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere veya ayniyetinin tespit edilebilir olması şartıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir.”

MADDE 26- 4458 sayılı Kanunun 117 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 117- 1. Geri ödeme sisteminden her eşya yararlanabilir. Ancak, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında;

- a) İthalat miktar kısıtlamasına tabi olan,
- b) Kota kapsamında tarife önlemleri uygulanan,
- c) Tarım politikası çerçevesinde ithalat veya ihracat lisansı veya sertifikası ibrazını gerektiren,
- d) İşlem görmüş ürün için ihracat iadesi veya vergisi mevcut, eşya için geri ödeme sistemi uygulanmaz.

2. Birinci fıkroda yer alan hükümlere ek olarak, işlem görmüş ürünlerin ihracat beyannamesinin tescili sırasında söz konusu ürünler için tarım politikası çerçevesinde ithal veya ihraç lisansının veya sertifikasının ibrazı gerekiyorsa ya da bu ürünler için ihracat geri ödemesi veya vergisi konulmuş ise, geri ödeme sisteminde ithalat vergileri iade edilmez.”

MADDE 27- 4458 sayılı Kanunun 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(d) bendinde belirtilen ekonomik şartların yerine getirildiği ya da yerine getirilmiş addedildiği haller yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 28- 4458 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkra altıncı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“5. Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak hariçte işleme rejimini müteakip eşyaya serbest dolaşıma giriş rejiminin uygulanacağı durumlar ve buna ilişkin özel şartlar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde hariçte işleme rejimi kapsamında yapılan işleme maliyeti esas alınır.”

MADDE 29- 4458 sayılı Kanunun 145 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3. Standart değişim sisteminin uygulanmasına yukarıda belirtilen şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin ibrazı halinde izin verilir.”

MADDE 30- 4458 sayılı Kanunun 153 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.”

MADDE 31- 4458 sayılı Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen,”

MADDE 32- 4458 sayılı Kanunun 158 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Ancak,

a) Serbest bölgelerdeki tesislerin yapımında kullanılan,

b) Serbest bölgelerde bulunan tesislerde makina-teçhizat, demirbaş kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılan,

c) Serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunanlara gemi inşasında kullanılmak üzere teslimi yapılan,

eşya, bu durumun tevsiki kaydıyla, bu hükmün dışındadır.”

MADDE 33- 4458 sayılı Kanunun 159 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3. Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Gümrük Bölgesinin dışına çıkan eşya için 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddelerine göre özet beyan verilir.”

MADDE 34- 4458 sayılı Kanunun 160 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 160- 1. Mevzuatın aksini öngörmediği hallerde, bir serbest bölgeden çıkan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilebilir.

2. Bir serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilen eşya; serbest dolaşımda bulunması halinde 46 ila 50 nci madde hükümleri, serbest dolaşımda bulunmaması halinde ise 50 nci madde hükümleri dışında Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir.

3. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini bir serbest bölgeden terk etmesi halinde Beşinci Kısım hükümlerine ilave olarak, ihracat, hariçte işleme, yeniden ihracat, şartlı muafiyet düzenlemeleri veya transite ilişkin hükümlere uyulması zorunludur.”

MADDE 35- 4458 sayılı Kanunun 161 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“3. Normal olarak ihracata bağlı imkânlardan yararlanan tarım politikası kapsamında yer alan serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgeye konulması halinde, ilgili mevzuatta öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

4. Üçüncü fıkrada belirtilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine geri getirilmesi veya 156 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde, üçüncü fıkrada belirtilen bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde gümrük idaresi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli tedbirleri alır.”

MADDE 36- 4458 sayılı Kanunun “Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya” başlıklı Beşinci Kısımında yer alan 166 ncı maddesinden önce gelmek üzere aşağıdaki 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri eklenmiştir.

“MADDE 165/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 165/B- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

MADDE 165/C- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

MADDE 165/D- 1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

- a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,
- b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
- c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
- b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
- c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden, sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.”

MADDE 37- 4458 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) ila (7) numaralı bentleri ve (12) numaralı bendinin (b) alt bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3.Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi,

4. Değeri 150 EURO’ yu geçmeyen eşya,

5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;

- a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,
 - b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,
 - c) Yerleşim yeri Türkiye’de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye’ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,
 - d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,
 - e) Türkiye’ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,
 - f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,
 - g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,
 - h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,
6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;
- a) Değeri 430 EURO’yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,
 - b) Şeref nişanları veya ödülleri,
 - c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Bakanlar Kurulunca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,
- d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,”

“b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,”

“Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sıfıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 38- 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 177- 1. Bu Kanunun;

- a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya,
- b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya,
- c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eşya,
- d) 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya,
- e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya,
- f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya,
- g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan eşya,
- h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, antrepolarda veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya,
- ı) 164 üncü maddesine göre gümrüğe terk edilen eşya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrüğe terk edilmiş sayılan eşya,
- j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,
- k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,
- l) 237 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre el konulan eşya,
- m) Diğer mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya 178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.”

MADDE 39- 4458 sayılı Kanunun 178 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ikinci fıkra olarak eklenmiş ve mevcut ikinci fıkradaki “tüzükle” ibaresi “yönetmelikle” olarak değiştirilmiştir.

“f) Özel yolla,”

“Tasfiye idaresi; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alarak insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.”

MADDE 40- 4458 sayılı Kanunun 179 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 179- 1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

İthal yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle tasfiyesi yapılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar gümrük idaresine başvurularak gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin %1’i oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır.

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasında belirtilen eşya için, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.”

MADDE 41- 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 180- 1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden;

a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar,

b) İthalat vergileri,

c) Satış için yapılmış masraflar,

d) Para cezaları,

e) 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesi uyarınca ayrılacak işletme geliri, ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır.

Satış bedeli alacakların tamamını karşılamazsa alacaklar oranına göre paylaşırma yapılır.

Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para Hazineye irat kaydedilir.

2. 177 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve satış suretiyle tasfiye edilen eşya ve taşıtların satış bedelleri, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen taşıtlar için taşıtın muhafazası ve satışı için gerekli olan bütün giderler düşüldükten sonra, aynı Kanunun 16 ncı maddesindeki eşya ve taşıtlarda ise tamamı sahipleri adına emanet hesabına alınır.

Bu tutarlar, eşya ile ilgili dava sonucunda iade kararı verilmesi halinde sahibine ödenir. Müsadere kararı verilmesi halinde ise birinci fıkra hükümlerine göre yapılan dağıtımdan sonra artan bedel Hazineye gelir kaydedilir.

3. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d), (h), (ı), (j), (l) ve (m) bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinin birinci fıkra hükümlerine göre dağıtımından sonra artan para, doğrudan Hazineye irat kaydedilir.”

MADDE 42- 4458 sayılı Kanunun 181 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 181- 1. İthalatta gümrük yükümlülüğü;

a) İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi,

b) İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali, için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlar.

2. İthalatta gümrük yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. 188 inci, 190 ıncı ve 194 üncü maddeler uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü için de bu hüküm uygulanır.

3. Birinci fıkra da belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur.”

MADDE 43- 4458 sayılı Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. 183 üncü maddede belirtilen haller dışında;

a) İthalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin koşullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolanmanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlış uygulanması sonucunu yarattığının tespit edilmesi,

durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğar.”

MADDE 44- 4458 sayılı Kanunun 191 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 191/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 191/A- 16 ncı, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak eşyanın mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti;

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

şartıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190 ıncı maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.”

MADDE 45- 4458 sayılı Kanunun 193 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “doğduğu” ibareleri “başladığı”, ikinci fıkrasında yer alan “doğduğunu” ibaresi “başladığını”, “doğduğunun” ibaresi “başladığının” şeklinde ve aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir.”

MADDE 46- 4458 sayılı Kanunun 194 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, geri ödeme sisteminden yararlanan eşya için bu fıkra uyarınca gümrük yükümlülüğü doğmaz ve bu durumda ödenmiş ithalat vergileri geri verilmez.”

“3. Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin ithalat vergileri, ihracata ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır. Ancak, izin kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir.

4. Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme zammı uygulanır.

5. Dâhilde işleme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ilişkin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında başka bir ihracat beyannamesine ilişkin eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup işlemi yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Mahsup işlemi sonrasında birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin tamamının ödenmiş olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 47- 4458 sayılı Kanunun 197 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“5. Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir.”

MADDE 48- 4458 sayılı Kanunun 198 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 198- 1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması şartıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı eşyanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı mercii kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksizin ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; eşyanın tercihli tarifesinin karşı ülke idareleri ile idari işbirliği çerçevesinde oluşturulduğu durumlarda, dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığı tespit edildiğinde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebildiği takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin eşyanın tercihli tarife için tayin edilen şartları yerine getirmediğini bildiği veya bilmesi gerektiği durumlar hariç olmak üzere, doğru olmadığı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlış verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından doğru olarak uygulandığına dair şüphe bulunduğu yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmış olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.”

MADDE 49- 4458 sayılı Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“202 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, diğer hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarı esas alınarak belirlenir.”

MADDE 50- 4458 sayılı Kanunun 207 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 207- 1. Nakdî teminat dışında, bu Kanuna göre;

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü,

b) Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğü doğması halinde, şartlı muafiyete ilişkin beyannamenin tescili, tarihinden başlamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı tahsil edilir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesi kapsamında eşya için indirimli teminattan faydalanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen gecikme zammı, teminatın nakit verilen kısmı dışında kalan kısım ile teminat verilmeyen kısmın tümü için uygulanır.”

MADDE 51- 4458 sayılı Kanunun 210 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler bu Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.”

MADDE 52- 4458 sayılı Kanunun 221 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başmüdür, müdür veya vekilleri” ibaresi “Gümrük idare amirleri” şeklinde, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“İlgililerden tahsil edilecek fazla çalışma ücretlerinin miktarı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Fazla çalışma ücreti olarak yatırılan tutarlar, personelin fazla çalışma süresi, görev yapmış olduğu yer, görevinin önem ve güçlüğü, sınıfı, kadro unvanı gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde Müsteşarlık merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında fiilen çalışan memurlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalışan sözleşmeli personele ödenmek üzere Ankara Gümrük Muhasebe Birimi

hesabına aktarılır. Söz konusu ödemeler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak aylık miktarı 36.500 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir. Ödenen fazla çalışma ücretinin net tutarı, 222 nci maddeye göre yapılması öngörülen ek ödemenin net tutarından mahsup edilir. Yapılan dağıtımdan sonra yılsonu itibarıyla hesapta kalan tutar, takip eden ocak ayı sonuna kadar bütçeye gelir kaydedilir.

Üçüncü fıkrada belirtilen ödmeden aynı esas ve usullere göre kara sınır kapılarında görevli mülki idare amirleri ile gümrük idarelerinin hizmetini yürüten muhasebe birimi personelinden Maliye Bakanı ile Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenecekler de yararlandırılır. Bu madde kapsamında yapılan ödemeler 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesine göre ödenen fark tazminatı hesabında dikkate alınır.”

MADDE 53- 4458 sayılı Kanunun 223 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 223- Müsteşarlık merkez teşkilatında çalışan personel, başmüdür ve başmüdür yardımcıları ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gerekenler hariç olmak üzere, Müsteşarlığın diğer tüm kadro ve unvanlarda görev yapan personeli resmi kıyafet giymek zorundadır. Resmi kıyafetlerin ve bunlara takılacak kokart, isim plakketleri ve diğer işaretlerin şekli ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gereken personel yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 54- 4458 sayılı Kanunun 225 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler, ikinci fıkrasının birinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Gerçek kişinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi, geçerli vekaletnameye istinaden ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın ve özel kullanıma mahsus taşıt araçlarının gümrük işlemleri ile ilgili olarak mümkündür. Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve değeri Bakanlar Kurulunca belirlenecek eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir.”

“Özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personeli için 227 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır.”

“Doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel hastalığının bulunmaması gerekir. Tereddüt edilmesi halinde, Müsteşarlık tarafından tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından sağlık raporu talep edilebilir.”

MADDE 55- 4458 sayılı Kanunun 226 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“3. Stajyerler, gümrük idarelerinde iş takibi yapamaz.

4. Gümrük müşavir yardımcılarının ve stajyerlerin fiil ve hareketlerinden doğacak mali sorumluluk, yanında çalıştıkları gümrük müşavirine aittir.”

MADDE 56- 4458 sayılı Kanunun 229 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Gümrük müşavirliğinin bir özel hukuk tüzel kişiliği oluşturularak yürütülmesi halinde, gümrük müşavirlerinin kuracağı tüzel kişiliklere gümrük müşavir yardımcıları da ortak olabilirler. Ancak, gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı birden fazla tüzel kişiliğe ortak olamaz. Gümrük müşavirliğinin bir tüzel kişilik olması halinde, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul

edilen diğer belgeler üzerine imzasını atmış olanların vergi kaybına neden olan durumu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde, bunlar gümrük idaresine karşı bağlı bulundukları tüzel kişilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hallerde, ilgili gümrük müşavirinin kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, işlemi yapan kişi ile birlikte tüzel kişilik de gümrük idaresince alınan vergiler ve verilen para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur.”

MADDE 57- 4458 sayılı Kanunun 231 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 231- Bu Kanun hükümlerinin uygulanması bağlamında, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan suç ve kabahatlere ilişkin hükümler saklıdır.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda suç veya kasten işlenen kabahat olarak tanımlanan fiillerin ancak taksirle işlenmeleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre idari para cezası verilebilir.

MADDE 58- 4458 sayılı Kanunun 232 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 232- 1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.”

MADDE 59- 4458 sayılı Kanunun 233 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 233- 1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sağlayacak muhbirlerle Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.”

MADDE 60- 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 234- 1. Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5’i aştığı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31 inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde, bu noksanlığa ait gümrük vergisinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla %5’i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait gümrük vergisinden başka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır.

2. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyetli geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda aynı fıkrada öngörülen cezaların yarısı kadar para cezası alınır.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde onbeş nisbetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkra belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkra belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.”

MADDE 61– 4458 sayılı Kanunun 237 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “42 ila 45 inci madde” ibareleri “35/A ila 35/C madde” olarak; dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; dördüncü fıkradan sonra gelmek ve mevcut beşinci fıkra teselsül ettirilmek suretiyle aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4. Dökme gelen eşyada yüzde üçü aşmayacak şekilde eşya cinsi itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Doğalgaz ürünleri için bu oran yüzde altıyı aşmayacak şekilde uygulanır.”

“5. Eşya miktarının gümrük idaresince tespit edilmediği ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldığı durumlarda, tespit edilen miktar farklılıkları özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektirir bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.”

MADDE 62– 4458 sayılı Kanunun 238 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 238- 1. 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde eşyanın gümrük vergileri tutarının iki katı, tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlar için gümrük vergileri tutarının dörtte biri oranında para cezası alınır. Bu cezanın ödeme süresi içinde eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde eşyanın gümrük vergileri tutarında para cezası tahsil edilir.

2. Birinci fıkraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

3. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 63– 4458 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (h), (j) ve (l) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş; dördüncü fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; altıncı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmüş olması kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır.”

“h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,”

“j) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde %10’den fazla farklılık çıkması,”

“l) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

m) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığının kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması,”

“c) 45 inci maddenin birinci fıkrâ hükümlerine aykırı olarak taşıtlardan eşya boşaltılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,”

“g) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) 11 inci madde hükmüne göre kendilerinden yazılı olarak bilgi ve belge istenilmesine rağmen bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi.”

“5. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde birinci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saate kadar aşması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.”

“d) 13 üncü maddede belirtilen belgelerin beş yıl süreyle saklanmaması.”

MADDE 64- 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 242- 1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.

3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlış makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır ve idarece yetkili makama ulaştırılır.

4. İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.”

MADDE 65- 4458 sayılı Kanunun Geçici 6 ncı maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“10. Gümrük Müşavir Derneklerince, gümrük müşavirlerinin yapacakları iş ve işlemler karşılığı alacakları asgari ücretleri gösteren ve takvim yılı bazında belirlenen Asgari Ücret Tarifesi, Müsteşarlıkça uygun görülerek onaylanmak suretiyle uygulamaya konulur.”

MADDE 66- 4458 sayılı Kanunun;

- 1) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “başkasının adına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve hesabına” ibaresi,
 - 2) 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasının sonuna “Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı menşe bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.” paragrafı,
 - 3) 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük idareleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve diğer yetkili kurumlar” ibaresi,
 - 4) 19 uncu maddesinde yer alan “eylemin o ülkede” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu amaçla donatılmış işletmelerde” ibaresi,
 - 5) 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ihraç edilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı” ibaresi,
 - 6) 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin başına “1994” ibaresi,
 - 7) 28 inci maddesinin (b) bendinde yer alan “ithal eşyası için” ibaresinden sonra gelmek üzere “ithalattan sonra” ibaresi,
 - 8) 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Müşteralık 2 nci fıkrada” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında” ibaresi,
 - 9) 48 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “geçici depolanan eşya için” ibaresinden sonra gelmek üzere “183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre” ibaresi,
 - 10) 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “elleçleme” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin” ibaresi,
 - 11) 107 ncı maddesinin başına “Tarım politikası kapsamı eşya dâhil,” ibaresi,
 - 12) 109 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Eşdeğer eşya kullanımına” ibaresinden sonra gelmek üzere “kolaylaştırma,” ibaresi,
 - 13) 119 uncu maddesinin (d) bendinin başına “111 inci maddenin üçüncü fıkrası,” ibaresi,
 - 14) 123 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “durumların listesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile bu rejim konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışında gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulabileceği istisnai durumlar ve özel şartlar” ibaresi,
 - 15) 125 inci maddesinde yer alan “süreler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, rejimin ibrası” ibaresi,
 - 16) 168 inci maddesinde yer alan “Türkiye Gümrük Bölgesinden” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya Türkiye’nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından” ibaresi,
 - 17) 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasının birinci paragrafında yer alan “taşıtlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz taşıtlarına” ibaresi,
 - 18) 202 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük vergilerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve diğer amme alacaklarının” ibaresi ile “bu teminat” ibaresinden sonra gelmek üzere “söz konusu vergiler tutarının % 20 fazlasıyla” ibaresi,
 - 19) 236 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “halinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “184 üncü veya 189 uncu madde hükümleri uyarınca” ibaresi,
- eklenmiştir.

MADDE 67- 4458 sayılı Kanunun;

- 1) 3 üncü maddesinin (4) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan “kanuni ikametgâhı” ibaresi “yerleşim yeri”, (11) numaralı bendinde yer alan “yükümlülüklerini” ibaresi “yükümlülüğünü”,
- 2) 4 üncü maddesinde yer alan “yükümlüdürler” ibaresi “sorumludurlar”,
- 3) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “hallerde” ibaresi “hallerin bir arada bulunması durumunda”, ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kararda öngörülen” ibaresi “Karara esas teşkil eden”,
- 4) 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “fıkrasında” ibaresi “bendinde”,
- 5) 15 inci maddesinin; birinci fıkrasında yer alan “doğduğu” ibaresi “başladığı”, üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini” ibaresi “tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini”, altıncı fıkrasının (a) bendinde yer alan “bir alt pozisyonunun” ibaresi “alt açılımlarının” ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “pozisyonunun” ibaresi “açılımlarının”,
- 6) 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “söz konusu” ibaresi herhangi bir”,
- 7) 22 nci maddesinde yer alan “Bu Kanunun 15 inci maddesinde” ibaresi “15 inci maddede”,
- 8) 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) alt bendinin birinci tiresinde yer alan “kanunları, tüzükleri” ibaresi “mevzuatı”, üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “satıcı veya satıcı yararına” ibaresi “satıcıya veya satıcı yararına”,
- 9) 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “edilmek üzere satılmış” ibaresi “edilen”,
- 10) 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv) alt bendinde yer alan “ithal ülkesi” ibaresi “Türkiye”; aynı fıkranın (e) bendi “e) 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye’deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri”,
- 11) 30 uncu maddesinde yer alan “doğduğu” ibaresi “başladığı”,
- 12) 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde ve 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “gidişlerinden en az üç saat önce sahip veya acentası” ibareleri “gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası”,
- 13) Üçüncü Kısım İkinci Bölüm başlığı “Özet Beyan ve Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi”,
- 14) Üçüncü Kısım Dördüncü Bölüm başlığı “Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması”,
- 15) 54 üncü maddesinde yer alan “7.1.1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun” ibaresi “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu”,
- 16) 65 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, gümrük kontrolörleri” ibaresi ile geçici 6 ncı maddesinin dokuzuncu bendinde yer alan “gümrük müfettişleri, müfettiş yardımcıları, kontrolörler” ibaresi “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler”; 230 uncu maddesinde yer alan “gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör,” ibaresi “gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve”,
- 17) 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yükümlülüğü” ibaresi “gümrük yükümlülüğü”,

- 18) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “serbest dolaşıma giriş rejimine” ibaresi “gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine”,
- 19) 76 ncı maddesinde yer alan “konşimento” ibaresi “taşıma belgesi”,
- 20) 77 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Özel amaca yönelik” ibaresi “Nihai”,
- 21) 79 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Rejim” ibaresi “Şartlı muafiyet düzenlemesi” ve aynı fıkra da yer alan “Düzenlemelerinin” ibaresi “rejimlerinin”,
- 22) 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Transit rejimi hak sahibi olan kişiler;” ibaresi “Asıl sorumlu;”, birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “varış yeri gümrük idaresine” ibareleri “varış gümrük idaresine”; ikinci fıkrasında yer alan “1 inci fıkra da belirtilen kişilerin” ibaresi “Asıl sorumlunun birinci fıkra da belirtilen”,
- 23) 88 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “varış veya çıkış gümrük idaresine” ibaresi “varış gümrük idaresine”; ikinci fıkrasında yer alan “Gümrük vergileri teminata bağlanmak suretiyle bu rejim kapsamında” ibaresi “Transit rejimi kapsamında”; “rejim hak sahibi” ibaresi “asıl sorumlu”,
- 24) 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “ihraç eşyasının” ibaresi “serbest dolaşımda bulunan eşyanın”,
- 25) 97 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “doğrudan” ibaresi “münhasıran”,
- 26) 100 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “gümrük antrepo tesislerine” ibaresi “antrepoya”, (b) bendinde yer alan “gümrük antrepo tesislerinde” ibaresi “gümrük antreposunda”,
- 27) 107 nci maddesinde yer alan “ihraç eşyasının” ibaresi “serbest dolaşımda bulunan eşyanın”,
- 28) 115 inci maddesinde “a)”, “b)”, “c)”, “d)” ve “e)” olarak yer alan fıkra işaretleri sırasıyla “1.”, “2.”, “3.”, “4.” ve “5.” ve aynı maddenin mevcut (d) fıkrasında yer alan “özel amaca yönelik nihai” ibaresi “amaca yönelik özel”,
- 29) 119 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “115 inci maddenin (a) bendinin ikinci alt bendi ile (c) bendi” ibaresi “115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası”, 121 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “115 inci maddenin (b) fıkrası” ibaresi “115 inci maddenin ikinci fıkrası”, aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan “115 inci maddenin (a) bendinin birinci alt bendi” ibaresi “115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi”,
- 30) 153 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetimine” ibaresi “gözetimine” ve ikinci fıkrasında yer alan “muayenesine tabi tutulur” ibaresi “idaresi tarafından kontrol edilir”,
- 31) 158 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “160 inci” ibaresi “157 nci”,
- 32) 159 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “belgeler” ibaresi “kayıtlar”,
- 33) 165 inci maddesinin birinci cümlesinde yer alan “yeniden ihracat veya imha,” ibaresi “eşyanın imhası”,
- 34) 168 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “nihai” ibaresi “özel amaçlı”, ikinci fıkrasında yer alan “(b) fıkrasına” ibaresi “(b) bendine”,
- 35) 171 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “(a) fıkrasında” ibaresi “(a) bendinde”,
- 36) 183 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ve 190 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “doğar” ibareleri “başlar”,
- 37) 184 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde ve 187 nci maddesinde yer alan “özel amaçlı” ibareleri “nihai”,
- 38) 197 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “suçun zamanaşımının daha uzun bulunması halinde” ibaresi “zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla”,

39) 217 nci maddesinde yer alan “on gün” ibaresi “onbeş gün”,

40) Onuncu Kısım Birinci Bölüm başlığı “İşletmelerin Yükümlülükleri”,

41) 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “42 nci maddeye” ibaresi “35/A maddesine”,

42) 4 üncü ve 166 ncı maddelerinde yer alan “denetimlere” ibareleri “kontrollere”; 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası, 106 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve 151 inci maddesinde yer alan “denetimi” ibareleri “kontrolü”; 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “denetime” ibaresi “kontrole”; 37 nci maddesinin üçüncü fıkrası, 38 inci maddesinin dördüncü fıkrası ve 54 üncü maddesinde yer alan “denetime” ibareleri “kontrolüne”; 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “denetimindeki” ibaresi “gözetimindeki”; 151 inci maddesinde yer alan “denetiminden” ibaresi “kontrolünden”; 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetime” ibaresi “kontrolüne”, üçüncü fıkrasında yer alan “denetlemesine” ibaresi “kontrolüne”, dördüncü fıkrasında yer alan “denetlemelerinin” ibaresi “kontrolünün”; 218 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “denetim” ibaresi “kontrol” ve 219 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “denetimleri” ibaresi “kontrolleri”,

43) Çeşitli maddelerinde yer alan “gümrük başmüdürlüğü” ibareleri “gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü”, “gümrük başmüdürlüğüne” ibareleri “gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne”,

olarak değiştirilmiştir.

MADDE 68- A) 4458 sayılı Kanunun;

1) 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “245 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere” ibaresi,

2) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafı,

3) 42 ila 44 üncü maddeleri ile 45 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafı,

4) 59 uncu maddenin ikinci fıkrası,

5) 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “özel” ibaresi,

6) 100 üncü maddesinde yer alan “Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmamakla birlikte,” ibaresi,

7) 121 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “yeniden” ibaresi,

8) 152 nci maddesinin (a) bendinde yer alan “ve kambiyo mevzuatının” ibaresi,

9) 186 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan;

“Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, eşyanın telef olması veya kaybı, idarenin taraf olduğu mahkeme kararı ile kanıtlanır.

Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

Kanıtlanır.” cümleleri,

10) 188 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

11) 190 ncı maddesinin üçüncü fıkrası,

12) 191 inci maddesinde yer alan “sıkı bir şekilde” ibaresi,

13) 236 ncı maddesinin üçüncü fıkrası,

14) 240 ncı maddesi,

15) 244 üncü maddesi,

16) 245 inci maddesi,

B) 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi,

C) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,
yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 69- 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Döner sermaye işletmelerince tasfiye suretiyle elden çıkarılacak eşya, yönetmelikte belirlenen hükümlere uygun olarak ilgili idarelerden belgeleri ile teslim alınır. Bu suretle teslim alınan eşyanın satışından doğan hasılat döner sermaye işletmesinin geliri olarak kaydedilir.”

MADDE 70- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun Ek 3 üncü maddesinin;

1) Yedinci fıkrası; “Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olmayanlar, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ilgili il özel idaresi tarafından tasfiye edilir.” şeklinde,

2) Onüçüncü fıkrasındaki “4926” ibaresi “5607” şeklinde,

3) Ondördüncü fıkrasındaki “, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne,” ibaresi “ve” şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 71- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun;

1) 3 üncü maddesinin 18 inci fıkrasında yer alan “suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri” ibaresi “fiiller” şeklinde,

2) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “suçunun” ibaresi “fiilinin” şeklinde,

3) Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2009” ibaresi “1/1/2012” şeklinde, değiştirilmiştir.

MADDE 72- Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 73- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

